

ITALIJA / RAZVESELJIVA VEST IZ RIMSKEGA PARLAMENTA

V zbornici se je začela razprava o zakonski zaščiti naše manjšine

Poročevalec Maselli začel usklajevati razne osnutke - Na desnici nič novega

RIM - V poslanski zbornici je stekel postopek za odobritev zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Poročevalec v komisiji za ustavna vprašanja, poslanec Oljke Domenico Maselli (na sliki) je na včerajšnji seji ozje delovne skupine, ki je zadolžena za to vprašanje, napovedal začetek usklajevanja raznih zakonskih predlogov. Maselli upa, da mu bo v doglednem času uspelo kolikor se da vsebinsko uskladiti te osnutke in predstaviti komisiji za ustavne zadeve poenoteno besedilo. Njegova naloga pa bo dokaj naporna, saj se desnica, kot stalno napoveduje trzaski poslanec NZ Roberto Menia, pripravlja na oster parlamentarni boj proti odobritvi pravičnega zakona.

Trenutno leži v poslanski zbornici pet zaščitnih predlogov. Prvega je kmalu po političnih volitvah lanskega aprila predložil poslanec Union Valdotaïne Luciano Caveri, njegov osnutek odraža skupna stališča in gledanja manjšinskega predstavništva. V ta okvir sodi tudi zakonski predlog Demokratične stranke levice, tretji osnutek je predložila Severna liga, četrtega «Forza Italia», petega v časovnem sosledju pa Ljudska stranka. Gre v bistvu za isti predlog, ki ga je v prejšnji zakonodajni dobi vložil furlanski senator Diego Carpenedo.

Maselli je med svoje prioritete naloge postavil polnopravno priznanje Beneske Slovenije.

Na 4. strani

Trst: manj učiteljev, več hudih težav

TRST - Ko manjka manj kot teden dni do začetka pouka ni se znano, ali bodo lahko slovenske osnovne sole v novem solskem letu razpolagale z enakim številom učiteljev kot lani. Solski skrbnik je namreč dovolil namestitev edinele učiteljice iz tako imenovanega »uradnega seznama«, ni pa dovolil namestitve učiteljev tujega jezika, učiteljev za podaljšani pouk, učiteljev za podporni pouk tujim državljanom in učitelja-psihopedagoga. Če bo ostalo pri tem, bodo imeli največ težav na solah svetljakovega didaktičnega ravnateljstva.

Na 6. strani

OPČINE / ZAKLJUČEK DRAGE '97

Človek na pragu 3. tisočletja

Dokaj kritični pogledi Andreja Capudra na položaj v Sloveniji

OPČINE - S predavanjem Andreja Capudra Enoumje 2000 so se v nedeljo zaključili 32. študijski dnevi Draga '97 (f. KROMA), ki so bili letos pretežno namenjeni problematiki evropskega

zdrževanja. Dopoldne je zbranim predaval mladi koroški teolog Klaus Einspieler, jutranjo maso pa je v slovensčini daroval trzaski škof Ravignani.

Na 3. strani

BAZOVICA / SPOMINSKA SVEČANOST

Počastitev Bazoviških žrtev

Govorili so Katja Colja, posl. Giorgio Rossetti in Nadja Maganja

TRST - Na bazovski gmajni, pred ponovno oskrnjenim spomenikom, je v nedeljo potekala vsakoletna svečanost v spomin na Bidovca, Marusića, Milosa in Valencica. Na proslavi so govorili

Katja Colja, posl. Giorgio Rossetti in Nadja Maganja, zapela pa sta pevski zbor Bleiweis iz Kranja in Jerica Mrzel. Uspešno je potekal spominski pohod.

Na 2. strani

HAITI / TRAGEDIJA 200 METROV PRED OBALO

V brodolomu haitskega trajekta od 300 do 400 mrtvi

Ni znano točno število potnikov prenatrpanega trajekta

PORT-AU-PRINCE - V brodolomu haitskega trajekta La Belle Gonaidienne v Gonavskem zalivu je življenje izgubilo od 300 do 400 ljudi. Podatki obalne straže so približni, ker se ne ve, koliko ljudi so strpali na krov preobremenjenega trajekta. Kot kaže je bilo na njem od 700 do 800 potnikov. Prav tako bo sele v prihodnjih urah znano, koliko ljudi se je resilo, saj je do brodoloma prišlo kakih 200 metrov od obale, tako da so se nekateri resili s plavanjem k obali. Vsekakor so reševalci iz vode potegnili 60 brodolomcev. Trajekt La Belle Gonaidienne je bil iz pristanišča Montouis, kakih 50 kilometrov od glav-

nega mesta Port-au-Prince, namenjen na otok Gonave. Kaj je botrovalo brodolomu, ni znano, prav tako ni znano, ali se je trajekt pred potopitvijo prevrnil. V Haitiju so brodolomi trajektov, ki so v bistvu le nekoliko večje lesene barkace, ki lahko varno sprejmejo do največ 300 ljudi, nekaj povsem običajnega. Pred stirimi leti se je zahodno od Port-au-Princea potopil trajekt z več kot 800 potniki. V brodolomu je takrat življenje izgubilo približno 500 ljudi. Podoben brodolom je bil tudi lani jugozahodno od glavnega mesta, v njem pa je utonilo več kot sto potnikov. Kot rečeno, skoraj vsem brodolomom botruje prenatrpanost.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Preiskava o nasilju v Somaliji

Gallova komisija pričinja drugi krog preiskave o nasilju italijanskih vojakov: na dnevnem redu je tudi umor Alpijeve in Hrovatina.

Stran 2

Polemike v Polu svoboščin

Mnenje Casinija, da je Berlusconi zvezda v zatonu, je predmet ostrih polemik v Polu svoboščin.

Stran 2

Rekord v tržaškem pristanišču

V avgustu so zabeležili rekordni promet s skoraj 4 milijoni in pol ton blaga, pol več kot avgusta lani.

Stran 6

Spacal: film iz pozabe

V muzeju Revoltella so prikazali film Spacal grafica, ki ga je leta '68 pripravil Pierpaolo Venier.

Stran 8

Velik uspeh na Soške regate

Preko 200 udeležencev se je v nedeljo udeležilo 12. mednarodne Soške regate.

Stran 10

Priprave na goriško proslavo

V ljubljani je borčevska organizacija včeraj predstavila tri knjige.

Stran 14

SPOMINSKA SVEČANOST NA BAZOVSKI GMAJNI

Klic po strpnosti in pravem sožitju ob proslavljanju spomina na Bazoviške žrtve

Slavnostni govori Katje Colje, posl. Giorgia Rossettija in Nadje Maganje - Nastop zbora iz Kranja

Se enkrat je z bazovske gmajne odjeknil klic po strpnosti in sožitju. Klic po priznanju naše manjšine, ki se kljub izboljšujocim pogojem ne more otresti občutkov ogroženosti in ki ji se vedno ni dano, da bi zadihala s polnimi pljuči sapo popolnega miru, spostovanja in enakovrednosti. Klic po boljsem razumevanju med sabo, ki ga se nepreciscena navlaka različnih gledanj na odnos med tragicno in junasko preteklostjo in potrebami sedanosti ter prihodnosti, razširja v različnih odtenkih. Nad vsemi temi je kot običajno gospodoval kristalni klic Bidovca, Marušica, Milosa in Valencica, ki jih je po razsodbi posebnega sodišča pokončal fasistični svinec, a jim je prav ob tem tragičnem zločinu uporna ljudska duša vdahnila trajno življenje in se ob njihovem zgledu navdihovala.

Bazovska gmajna se je v nedeljo kopala v prvi poletni sopari, tako da si je veliko obiskovalcev spominske svečanosti raje izbralo svoja mesta za hrbtno spomenika, v senci kosatih jelk, ki so tokrat kot ponosne straže ne le bdele nad zgodovinskim spominom na Bazoviške junake, temveč tudi nemo zalovale nad svojima mladima sestricama, ki ju je skruniteljska roka podrli na tla. Se vedno sta ležali tam, v dokaz podlosti tistih, ki jim je bazovski simbol v leto nadlego. Ljudje so se trumoma zgrijali okoli njiju, ugibali, če sta bili požagani ročno ali z motorom in se hudovali nad dejstvom, da Bazovskim junakom skoraj 70 let po mučeniški smrti ni dan trenutek počitka.

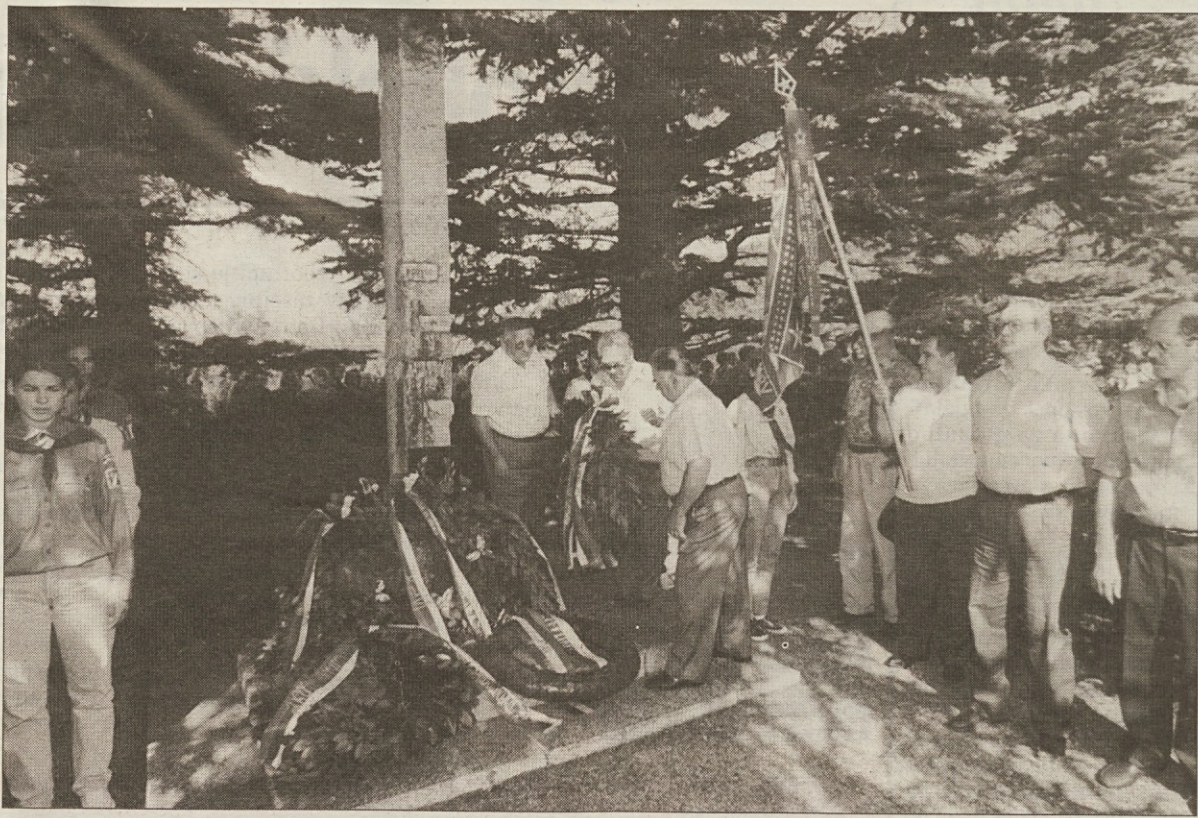
Tudi uradna svečanost s petjem in priložnostnimi govori se je naslonila

na ponovno ugotavljanje, da so nam kar naprej usojene proslave brez miru, kakor je v napovedovanju slovesnosti poudaril Milan Pahor, ravnatelj Narodne in študijske knjižnice, ki si je prevzela organizacijske naloge za proslavljanje Bazovskih žrtv. Skrunitev spomenika so obsodili tudi slavnostni govorniki Katja Colja, posl. Giorgio Rossetti in Nadja Maganja, ki so se seveda v svojih govorih dotaknili tudi današnjih aktualnih zgodb tem.

Veličastno je v nedeljo deloval spominski pohod, ki je krenil že v jutranjih urah po idealno začrtani poti na eni in drugi strani državne meje. Ob slovesni uri se je s pobojca Kokosi spustila proti spomeniku, ki so ga po tradiciji strazili mladi taborniki in skavti,

dolga pisana vrsta pohodnikov ter se pomesala med druge udeležence spominske svečanosti.

Za kulturni utrinek je tokrat poskrbel moški pevski zbor dr. Janez Blaiwais iz Kranja, ki je uvedel svečanost s pesmijo Na poljani, potem pa zapel med obrednim polaganjem vencev Žrtvam in na koncu se Lipa zelenela je in Bazovsko, ki je se posebno ogrela žal ne ravno oceansko množico, v kateri je bilo letos za spoznanje nekoliko več ljudi iz matične domovine. Prav tako je prisotne ogrel nenapovedan in nepričakovan, zato pa zelo neposreden in prisrčen nastop umetnice Jerice Mrzel, ki je na svojstven način vokalno in s kitaro med drugim interpretirala Kajuhovo Samo milijon nas je in recitirala Brechta.

Glavne misli iz slavnostnih govorov

Lik, pomen in izročilo bazovskih junakov so podčrtali vsi trije govorniki ter ob tem razmišljali tudi o vlogi zgodovine in njene uporabe v današnjem času. **Katja Colja** je

dejala, da nekatere politične sile prikrivajo zgodovino, druge pa jo pretvarjajo, prebujajo strahove in ustvarjajo psihološki terorizem. Pri tem je omenila spekulacije s fojbi in okrog filma Porcinj, ki razdvajajo politike in tudi same zgodovinarje, pri čemer smo kot manjšina glavne žrtve politične instrumentaliza-

cije zgodovine. Naša naloga je, je poudarila govornica, da ne nasedamo napetemu ozračju in nastavljenim medijskim pastem. Dotaknila se je tudi mednarodnih odnosov med sosednjima državama ter dejala, da italijanska stran prebrisano preigrava slovensko, ta pa nima dovolj občutljivega odnosa do manjšinske stvarnosti. Glede notranjih odnosov v manjšini pa je dejala, da žal nastopamo enotno samo v trenutkih najhujše ogroženosti in ob formalnih priložnostih. »Ne strinjam se s tistimi, je zaključila govornica, ki trdijo, da moramo v imenu sožitja in enotnosti s plaščem pozabe in molkom prekriti zgodovinsko resnico, nasprotno sem prepričana, da mora vsakdo priznati svoje napake in prenehati z iskanjem gresnega kozla in zvracanjem krivde na drugega«. Na mladih je po njenem mnenju naloga, da premoščajo stare stereotipe in v

novem duhu gradijo pravičnejši svet.

Posl. Giorgio Rossetti je v

italijancini uokviril boj primorskega ljudstva v obrambo svoje slovenske identitete in vseh demokratov in antifasistov v dobo terorja, ki se ni naključno zgrnil z ostrejšo ihotno prav nad našimi kraji, kar pa ni omajalo uporniškega duha, temveč ga se bolj okrepilo ter utrdilo voljo po svobodi, istocasnno pa proizvedlo tudi maščevalne naklepe. Pri tem pa sprico današnjih pavšalnih tolmačenj zgodovi-

ne ne gre pozabiti, v kakšnem vzdušju so pod krvoločnim fasističnim jarmom dozorevali tako želja po svobodi kot sla po maščevanju. Zato je treba proučevanje zgodovine po Rossettijevem mnenju prepustiti resnim zgodovinarjem, ki bodo upoštevali stvarne pogoje, v katerih so dozorevali zgodovinski dogodki. Glavni problem pa je vsekakor, da ne sprožimo novih spirhal nasilja. Na to žal radi pozabljamo, kot pričajo Balkanski dogodki, in kot priča stalna dejavnost neofasističnih sil v naših krajih, pred katerimi moramo ostati vedno budni. Če hočemo ob spominu na padle gledati v prihodnost, moramo gledati na Trst, kot na odprto mesto, ki ne bo zazrto v preteklost, ki se ne bo izoliralo od ostale dežele, ki se ne bo samo pritoževalo nad svojo usodo in bo pozorno do sodelovanja ob meji ter aktivno v naporih za evropsko integracijo Slovenije.

Nadja Maganja se je uvodo-

ma spomnila počutja in joka mater ustrelenih, s katerimi je jokala vsa Primorska in se vprašala, če smo znali v vseh teh letih, odkar se zboramo skupaj z italijanskimi demokrati okoli spomenika, premostiti tisto sovražstvo, predsodke in nestrpnost, ki so rodili takratno tragedijo. Veliko je bilo med tem časom razprave in mnenj o predlogih za spravo med Slovenci in Italijani in tudi simbolnih dejanj, a se s tem ozračje v mestu ni nič spremenilo. »Demonstrativna dejanja ostanejo

mrtva točka, je dejala, Maganja, če jim ne sledijo konkratna dejanja, ki lahko spremenijo cutenje in odnose med ljudmi«. Spomnila se je ob tem tudi pravega obreda v Kočevju, ki pa je tudi pustilo vse pri starem, kajti v matični domovini so se bolj razdvojeni kot nekoč, ter se ponovno vprašala, če smo Slovenci sploh zmožni sprave preden govorimo o spravi z Italijani. Ob tem se je tudi vprašala, kaksne ideale ponujamo danes mladim in če jim znamo posredovati dovolj ljubezni, čuta za dialog, za lepoto, spostovanja do drugih in do vsega, kar nas obdaja ter ugotavljala, da je sožitje danes edina bivanjska izbira, kar pa ne pomeni, da moramo odstopati od naših zahtev in se odpovedovati prepričanju. Kar zadeva zgodovino, pa ne moremo pristajati na stališča, da so krivci samo na eni strani in da se žrtve spremenijo v roblje. Zaključila je s kritično glede naše preskromne skrbi za spomenike.

POHOD »BAZOVIŠKIH JUNAKOV« / V PRIREDBI PLANINSKEGA ODSEKA SLOGE

Velika udeležba na spominskem pohodu

Krepko čez dvesto je bilo udeležencev letošnjega spominskega pohoda »Bazoviški junaki«, ki ga planinski odsek sportnega združenja Sloga nepretrgoma prireja vse od leta 1980. Izredno lepo vreme je bilo kot nalašč za vse ljubitelje hoje in planin, ki so se tudi letos podali na pot. Poleg domačih planincev je bilo tudi letos veliko udeležencev iz Ilirske Bistrice in Sežane. Člani planinskega društva Ravne na Koroskem, pa so prisli s posebnim avtobusom. Letošnja proga je bila nekoliko drugačna od običajne saj so pohodniki, ki so se od Bazovice odpravili na Jezero, nato v Drago, Pesek in Grocano,

prvič prestopili mejo na mejnem prehodu za dvolastnike. Ustavili so se pri koci na Jermancu, kjer so jih gostitelji, člani Planinskega društva Sežana, pogostili s toplim čajem in slaščicami. Nato je pot vse vodila na vrh hriba Kokos, po krajšem postanku pa so se spustili do kraja ustranitve starih bazovskih junakov. Tu so položili venec na spomenik in se nato udeležili osrednje svečanosti ob 67. obletnici ustreelitve. Po komemoraciji so se planinci ustavili v Bazovici in si ob načrtovanju novih vzponov tudi obljubili, da se prihodnje leto spet srečajo na novem pohodu »Bazoviški junaki«. **INKA**

Tigrovc pripravlajo dve pobudi

Ob robu nedeljske spominske svečanosti pred spomenikom Bazovskih junakov je k mikrofonu pristopil tudi član društva TIGR s Kopra Karlo Kocjancič in napovedal dve pobudi društva. Ob 70. obletnici ustanovitve organizacije TIGR na Nanosu bodo 20. septembra ob 17. uri odkrili v Senozecah spomenik vojskemu vodji organizacije Danilu Zeleu, 12. oktobra pa bodo v Svetem na Krasu odkrili spominsko ploščo drugemu uglednemu tigrovcu Justu Godniku. Ob vabilu k udeležbi je Kocjancič izrazil željo, da bi tudi v zamejstvu ne pozabili nekdanjih članov uporniške organizacije in poskrbeli za dostojno počastitev njihovega spomina.

DANES
V OSPREDJU

Stiske današnjega človeka in težave Slovenije in širšega prostora ob vstopu v 3. tisočletje

Na slikah: na sliki pod
naslovom občinstvo, pod
to sliko levo Einspieler,
desno Capuder, spodaj
občinstvo (f. KROMA).

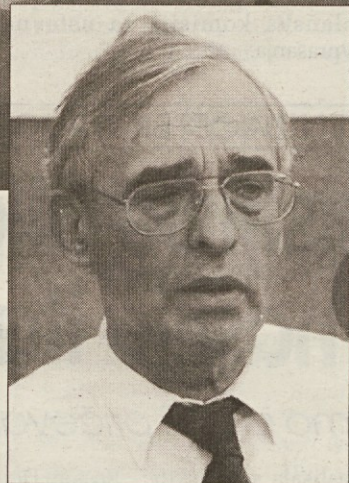
OPCINE - »Skusajmo se usposobiti za reševanje barke Slovenije čez leto 2000«, s to željo, izreceno v prepričanju, da gre za skupno, je Andrej Capuder sklenil svoj nedeljski nastop na 32. studijskih dnevih Draga '97 in s tem tudi zelel ublažiti vtis, ki ga je na poslušalcih zapustilo njegovo izvajanje oz. diagnoza - kot je sam rekel - o današnjem stanju in bližnji prihodnosti. Zaključno predavanje letošnjih srečanj je bilo namenjeno zelo aktualni temi o globalizaciji (Capuder pojav imenuje mondializacija) in njenih učinkih v tretjem tisočletju, ki je tako rekoč pred vrati.

Njegova slika je bila po mnenju ne preveč številnih diskutantov preveč pesimistična, kot je tudi marsikdo zavrnil njegove zelo direktne kritike na račun sedanjih opozicijskih strank oz. političnih sil v Sloveniji. Nedeljsko dopoldansko predavanje je bilo po tradiciji namenjeno teološkemu vprašanju, tokrat so se prireditelji odločili za temo o izvoljenem ljudstvu in narodih v Svetem pismu, kar je glede neposrednega nanašanja na Izrael tudi z drugih (npr. političnih) vidikov sila aktualno in zgoče vprašanje. Zastavljeno temo je na zanimiv način razvil Klaus Einspieler, ki je med drugim rekel, da »biti izvoljen pomeni, biti na poseben način povezan z Bogom«, vendar pa se pojem izvoljenosti po-

polnoma izmika nacionalistični zlorabi. Nedeljski, zaključni dan Drage '97 pa se je začel z maso, ki jo je pod sotorom v parku Finzgarjevega doma v slovenscini daroval trzaski skof Ravignani. Poudaril je, da morajo biti kristjani povsod tam, kjer se kultura poraja in siri, prisotni morajo biti na vseh področjih udejstvovanja.

Osrednji dogodek in hkrati zaključno poglavje

32. studijskih dnevov pa je po izrecnih besedah organizatorjev predstavljalo predavanje Andreja Capudra, ki je do nedavnega opravljal funkcijo slovenskega veleposlanika v Franciji. Kot je sam povedal, pa se je pred nekaj dnevi ne samo poslovil od Pariza, temveč tudi od diplomacije. Njegovo filozofsko-politično razmišljanje je pod naslovom Enoumje 2000 vsebovalo zanimive

ugotovitve o zbeganosti današnjega človeka, ki mu manjka »privezov«, veliko direktnije pa so bile ocene o sedanjem političnem položaju v Sloveniji. Ob vstopu v leto 2000 se je po Capudrovem mnenju treba nujno vprašati, če se je clovestvo iz »krvave zgodbe«, ki jo označuje enoumje »treh oblik kolektivne historije« tega stoletja (nacizem, fašizem in komunizem), kaj naučilo, če je torej enoumja konec in se nahaja v stanju »ustvarjalne različnosti«, kot je obetavni naslov publikacije in studije OZN (to delo je Capuder citiral, op. ur.). Vse bolj, je zatrdil Capuder, postaja-

mo prebivalci (enega) planeta, kar v praksi pomeni, da se vsepovsod ljudje v vsakdanjem življenju enako obnašajo. Pod vplivom vse bolj enotnega mediatiziranega prostora se pri večini cloveske mase pricenjajo daleč hitreje razvijati cloveski refleksi kot pa cloveska refleksija. V skrajni sintezi se rezultat omenjenih pojavov kaže v tem, da je clovek izprazen, da postaja žrtev lastnega pospeška, vodenja, svoje lastne kibernetike, da postaja talec svojega gibanja in da bo v naslednjem tisočletju zamenjal zunanega velikega voditelja, ki mu je ukazoval, z notranjim. »Prag leta 2000 bomo prestopili kot najbolj in-

timni tirani samemu sebi, ne da bi se, kajpak, tega zavedali«. Posledica te drže pa je izguba svoboda, v imenu katere se je clovek pravzaprav uprl enoumju. Ne gre za izgubo civilne svobode, pravi Capuder, temveč za izgubo nase »tubiti«. Uradni forumi o stiskah »begotnega človeka« molčijo, iskanje notranjih »privezov« prepuščajo drugim (psihologom, psihiatrom, duhovnikom ali gurjem). Capuder se je pri iskanju rešitev za vsakega posameznika opredelil za socialno podobo tega človeka 2000 in za možne odgovore napotil k »tisti preseznosti, ki je cloveku najbolj pri roki, a hkrati tako daleč od njega«. Ime si je sposodil

pri Indijcih: »mahatma« ali velika duša oz. velikodusnost. Nakar je navedel več dejanj velikodusnosti kot napotke za higieno posamičnika in sedem primerov tega, kar ni velikodusno. Po primere je sel »v ožjo domovino Slovenijo, po Cankarjevem zgledu: kogar ljubim, tepem!«. Stevilna publika je Capudrovo izvajanje poslušala zelo zbrano, vendar se je k besedi priglasilo (nepricakovano) malo diskutantov, ki so v glavnem zavrčali pesimistično podobo Capudrove analize (bolnik ne mara direktne diagnoze, je komentiral predavatelj) in pa jasne namige na nekatere akterje oz. stranke slovenske politične scene. V debati je Capuder se rekel, da morda sirsi krog ne deli njegovih ocen (npr. o vlogi parlamenta in vlade v procesu približevanja Slovenije EU), ker ni poučen, tega pa so krivi predvsem mediji. Sploh v Sloveniji vlada medijsko enoumje, eden od učinkov je tudi dejstvo, da ni in ne more biti pravega predsedniškega kandidata, ki bi se lahko enakovredno pomeril s sedanjim predsednikom republike.

Studijske dneve je v imenu organizatorjev sklenil Sergij Pahor, ki je napovedal, da se bo po vsej verjetnosti tudi zbornik letošnjih srečanj nosil naslov Izzivi, saj Draga »izziva vest Slovencev«. Zbrane pod sotorom pa so včeraj pozdravili tudi gostitelji, se pravi predstavniki Marjanišča, in pa Tomaz Pavšič v imenu generalnega konzulata Slovenije v Trstu. (bip)

MNENJA REDNIH IN MANJ REDNIH UDELEŽENCEV SREČANJ

Zanimiva so predavanja, še bolj ljudje ...

OPCINE - Pod sotorom v Finzgarjevem domu se tradicionalno zbira dokaj pestra publika, dasi pretežno svetovno nazorsko slično, v osnovi katoliško usmerjena. Veliko je rednih obiskovalcev studijskih srečanj, nekateri pa pridejo le občasno, ko jih posebej pritegne specifična tematika ali pa posamezni predavatelj. V pavzah med predavanji smo zbrali nekaj mnenj.

Zora Tavcar, žena Alojza Rebula, je najprej z njej svojstveno ironijo pripomnila, da pač na srečanja hodi po »službeni ali srčni dolžnosti«. V letih pa se je Draga po njeni oceni spreminjala, rasla, seveda niso vsa predavanja na isti ravni, vendar je vselej kaj zanimivega oz. nastopi zanimiva osebnost. Draga pa je pomembna kot priloznost za najrazličnejša srečanja, saj pridejo na dneve ljudje od vsepovsod. Mladi so se po njeni oceni letos opredelili za preveč splošno, »preveč evropsko« temo, blize so ji bili naslovi

»odraslih« dnevov. Sicer pa se vse zmeraj konča pri naših problemih ...

Poglavitna značilnost Drage je po oceni Evgena Bavčarja, »ambasadorja slovenske kulture v Parizu«, ki je na dnevih že nastopil kot predavatelj, v tem, da prinaša alternativne misli. Zanj je Draga zmeraj predstavljala nekaj drugega od uradne slovenske misli in nekaj drugačnega. Po drugi strani pa ga srečanja zanimajo, ker so na srečanjih zastavljeni eksistencijski problemi slovenstva, kar ga osebno zelo motivira.

Igor Skamperle je mnenja, da je Draga odigrala zgodovinsko vlogo, danes pa je zanimiva v novem kontekstu, se pravi v kontekstu sprememb, do katerih je prišlo v Evropi in Sloveniji. Pri tem se je nanašal tudi na izzive nove Evrope, v katero vstopamo Slovenci v matici in na Trzaskem s svojo politično pluralnostjo. Zanj je Draga del široke politične kulture na Slovenskem, istočasno pa dragoce-

na priloznost za nabiranje informacij in »merjenje« političnega utripa Slovencev.

Z mnenjem, da je Draga tudi dragocena informacijska priloznost, je soglasal tudi Igor Starc, ki gaje tokrat pritegnilo predvsem predavanje Andreja Capudra. Tradicionalna vsakoletna srečanja na Opcinah pa Olga Ban doživlja predvsem kot možnost, da se sreča s številnimi ljudmi (»sem namreč zelo sama in to je strašno«), vsekakor pa je zvesta spremljevalka najrazličnejših prireditev.

Stalna obiskovalka Drage Jelka Daneu Cvelbar pa jemlje srečanja kot nekakšen duhovni weekend, na katerem »si odpočije duha od vsakodnevnih opravil in obveznosti«. Vsekakor pa je pobuda, ne glede na njeno zelo osebno doživljanje, še vedno zelo aktualna, nekakšen forum, na katerem lahko vsakdo - tudi mimo zastavljenih tem in določenih predavanj - govori o tem, kar mu je najbolj pri srcu. Istočasno

pa je to vsakoletna priloznost, da pride na površje vprašanje slovenstva, za katerega včasih misliš, da je (na Trzaskem) potonilo v vsakodnevem toku življenja.

Miloš Pahor je sicer »priznal«, da ni zelo reden obiskovalec Drage, vendar če le more,

pride, ker »je to kraj, kjer se krizajo mnenja, kjer se ideje neke razbistrijo. In to je po Pahorjevemu mnenju zelo važno, morda se bolj za zamejce, ki velikokrat mislijo, da se pri zamejskosti začne in konča vse, medtem ko so tudi cloveski problemi splošnega pomena in

se z njimi morajo srečati tudi Slovenci v Italiji. S tega splošnega vidika izbira tem ni odločilnega pomena, saj je predvsem važno slišati, izvedeti.

Redni gost studijskih srečanj pa je Robert Petaros, ker so ga in ga še zanimajo problemi slovenstva. Prav Draga je bila in je se priloznost, da sliši različna mnenja, tako s strani predavateljev kot tudi obiskovalcev. Odlika tradicionalnega srečanja je po njegovem mnenju se v tem, ker je pripomogla k temu, da je bilo enoumje v Sloveniji preseženo, ni pa bila tako uspešna med Slovenci v Italiji. Po oceni prof. Petarosa slovenska manjšina nikakor ne zna najti skupnega jezika niti, ko gre za vitalne interese skupnosti. Srečanja na Opcinah pa bi morala oz. mogla prispevati k temu, da bi se Slovenci med sabo, tudi v okviru manjšine, znali pogovarjati in se dogovoriti za skupne pobude, katerih cilj je izboritev lastnih pravic. (bip)

MANJŠINA / RAZVESELJIVA VEST IZ RIMSKEGA PARLAMENTA

V zbornici je stekel postopek zakona za zaščito Slovencev

Poročevalec Maselli proučuje zakonske predloge raznih strank

RIM - V poslanski zbornici je vsaj formalno stekel postopek za odobritev zascitnega zakona za slovensko manjšino. Poročevalec v komisiji za ustavna vprašanja (predseduje ji zastopnica Ljudske stranke Rosa Russo Jervolino) Domenico Maselli (Oljka) je na včerajšnji seji ozje delovne skupine, ki je zadolžena za to vprašanje, napovedal usklajevanje raznih zakonskih predlogov. Maselli upa, da mu bo v doglednem času uspelo kolikor se da vsebinsko uskladiti te osnutke in predstaviti komisiji za ustavne zadeve poenoteno besedilo. Njegova naloga pa bo dokaj naporna, saj se desnica (v prvi vrsti Nacionalnoavezništvo), kot kaže, pripravlja na oster parlamentarni boj proti odobritvi pravičnega zakona. Trzaski poslanec Finijeve stranke Roberto Menia s tem v zvezi ne izključuje (to je potrdil tudi včeraj) parlamentarne obstrukcije in

nekaj tisoč popravkov k zakonskim osnutkom.

Trenutno leži v poslanski zbornici pet zascitnih predlogov. Prvega je kmalu po političnih volitvah lanskega aprila predložil poslanec Union Valdotaie Luciano Caveri, njegov osnutek odraža skupna stališča in gledanja manjšinskega predstavništva. V ta okvir sodi tudi zakonski predlog Demokratske stranke levice (prvi podpisnik Pordenončan Antonio Di Bisceglie), ki se v nekaterih členih sicer vsebinsko razlikuje od Caverijevega predloga.

Tretji osnutek je predložila Severna liga (Pietro Fontanini in Rinaldo Bosco), četrtega »Forza Italia« (Gualberto Niccolini), petega v časovnem sledstvu pa Ljudska stranka. Gre v bistvu za isti predlog, ki ga je v prejšnji zakonodajni dobi že vložil furlanski senator Diego Carpenedo. Zakonski osnutek LS je precej omejevalen, zlasti

do Beneške Slovenije, kar velja še posebno za Niccolinijev predlog, ki Benecije sploh ne prišteva k narodnostno mešanemu ozemlju Furlanije-Juljske krajine.

Maselli je včeraj vsekakor že postavil nekaj vsebinskih (in političnih) problemov, s katerimi se bo soočil pri nelahkem ukslajevanju zascitnih osnutkov. Na prvo mesto je poročevalec, ki je doma iz Luce in je protestanstki pastor, postavil problem Benecije, nato je omenil priznanje slovenske prisotnosti v Trstu, Miljah, Gorici in na območju Krmina ter vlogo posebne komisije, ki bi enkrat po odobritvi zakona nadzorovala zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Končno je Maselli postavil tudi problem zakonskega predloga Bossijeve stranke, ki priznava narodnostno mešanost občin le pod pogojem, da se za to zavzame 15 odstotkov občanov. Nenazadnje pa se bo moral soočiti tudi z zahtevo po preštevanju

Slovencev, ki jo v svojem osnutku vehementno postavlja trzaski poslanec Berlusconijske stranke.

Končno pa se problem avdicij. Nekateri v Oljki so mnenja, da bi morali poslanci prisluhniti le stališčem in gledanjem predstavništva Slovencev ter krajevnih uprav (Dezele, pokrajin in občin), Maselli pa je izrazil potrebo, da bi komisija povabila na razgovor tudi tiste, ki nasprotujejo ali ki imajo pomisleke nad tako ali drugačno manjšinsko zaščito. S tem bi se izognili dodatnim ter nepotrebnim političnim spekulacijam, ki jih v vsakem primeru ne bo manjkalo.

Poslanec Maselli bo, kot vidimo, v prihodnjih dneh in tednih imel polne roke dela. Ob zaščiti naše manjšine se bo moral namreč ukvarjati tudi z zaščito jezikovnih manjšin sirom po Italiji, za katere je tudi zadolžena poslanska komisija za ustavna vprašanja.

ITALIJANSKA POLITIKA

Berlusconi še predmet polemik v Polu svoboščin

RIM - Nedeljska izjava tajnika KDC-CCD Casinija, po katerem se mora Kartel svoboščin posteno zamisliti o Berlusconijsvi vlogi in o usodi same desnosredinske koalicije, je sprožila pravi plaz polemik. Medtem ko predstavniki »Forza Italia« enoglasno ocitajo Casiniju, da hoče enostavno spet postaviti na noge Krščansko demokracijo in da mežika Prodiu, so nekdanji demokristjani prepričani, da ima vodja KDC-CCD prav, ko postavlja to vprašanje.

Zanimive so previdne reakcije Nacionalnega zavezništva, kjer se sicer zgražajo nad Casinijevimi stališči, nekoliko bolj po tiho pa priznavajo, da je Berlusconijsva vodilna vloga v Kartelu v zadnjem času nekoliko zbledela.

Scalfaro oster do Lige, ki se pripravlja na »volitve«

RIM - Opozorilo predsednika republike Oscarja L. Scalfara, da so takozvane padanske volitve 26. oktobra nezakonite in neustavne, je po pričakovanjih doživel različne odmeve in ocene. Nekateri v Oljki in v Kartelu svoboščin so mnenja, da je predsednik s tako ostrim stališčem v bistvu le na nek način politično legitimiral Sever-

no ligo, drugi, v obeh koalicijah, pa nasprotno menijo, da je državni poglavar naredil svojo dolžnost najvišjega varuha republiške ustave.

Med strankami si vsekakor utira pot prepričanje, da vlada oziroma sodstvo ne smeta predhodno prepovedati »volitev«, kar bi Bossi spretno izkoristil v propagandistične namene.

VATIKAN / PREDSTAVITEV

»Dokončna« latinska verzija katekizma

RIM - Papež Janez Pavel II. je včeraj dopoldne predsedoval uradni predstavitvi Katekizma katoliške Cerkve v latinsceni. Gre za »dokončno« verzijo katekizma, ki je bil od leta 1992 dalje objavljen v raznih narodnih jezikih. Novo besedilo v latinsceni bi moralo postati »tipično« ali s krepkejšim izrazom »pravoverno«.

V primerjavi z verzijami, ki so bile objavljene v minulih letih, latinsko besedilo prinaša več novosti, med temi odločnejše

nasprotovanje smrtni kazni. Kot je povedal kardinal Joseph Ratzinger, prefekt Kongregacije za verski nauk, so v novo verzijo katekizma sprejeli stališče, ki ga je papež izrazil v encikliki Evangelium vitae in po katerem imajo današnje države dovolj drugih sredstev na razpolago za boj proti kriminalu. Janez Pavel II. pa je na včerajšnji predstavitvi dejal, da je novi katekizem sklicna točka za vse, od teologov do navadnih vernikov.

SOMALIJA / TEŽAVEN ZAČETEK DRUGEGA KROGA PREISKAVE

Gallovi komisiji se nikakor ne mudi pri preverjanju nasilja italijanskih vojakov

»Pridite v Mogadiš, sicer bomo izročili pričevanja neodvisnim preiskovalcem«

RIM - Nadaljevanje preiskave o nasilju italijanskih vojakov v Somaliji po odkritju nove dokumentacije, konkretno dnevnika maresala karabinjerjev Aloie, je zavito v gosto meglo: ne gre za pravo novo preiskavo, pravi predsednik komisije Gallo, ki se je »iz vljudnostnih razlogov« sestal s starši v Somaliji ubite novinark Ilarie Alpi in se srečal z vojaškim tozilec Intelisanom, ne da bi mu ta predal dnevnika maresala. Nič ne kaže na odločnost pri iskanju odgovornosti glede primerov nasilja, pa niti nepojasnjene smrti raieve novinark Alpijeve in trzaskega snemalca Mirana Hrovatina.

Iz Mogadiša se je oglašil tamkajšnji odbor za zaščito clovekovih pravic: če ne bo italijan-

ska komisija zaslislala somalskih zrtev nasilja, ne bodo več sodelovali z italijanskimi preiskovalci. Prof. Hassan Shek Shire, ki predseduje Centru Ismail Jumale, je ob vesti, da komisija Gallo spet zaseda, reagiral zelo jasno: »Ne bomo več sodelovali s to komisijo, če ne bodo člani prisli v Somalijo in zaslislali zrtev, saj bi sicer bila sama potrata casa.« V takem primeru bodo posredovali neodvisnim mednarodnim organizacijam zbrano dokumentacijo in pričevanja devetih zrtev nasilja italijanskih vojakov.

Komisijo, ki ji predseduje bivši predsednik ustavnega sodišča Etore Gallo, so ustanovili, ko so prisla na dan prva pričevanja o italijanskem nasilju med operacijo

Restore Hope v Somaliji, njeno delovanje pa se je zaključilo v bistvu brez nobenih izsledkov. Ko so prisla na dan se druga pričevanja, v prvi vrsti dnevnik maresala Aloie, je obrambni minister Andreatta povabil Galla in ostale članke komisije, naj se spet sestanejo in preverijo novo dokumentacijo. Aloievega dnevnika pa vojaški tozilec Intelisano ni posredoval, ker komisija nima sodnih pristojnosti.

V bistvu je komisija praznih rok, in so zato »iz vljudnostnih razlogov« sprejeli na razgovor starsa Ilarie Alpi. Giorgio in Luciana Alpi sta komisarjem izrazila prepričanje, da v kolikor bi se izkazalo, da so podatki v Aloiovem dnevniku točni, bi bilo treba gledati na umor njune hčere in Mirana

Hrovatina v novi luci. Aloia namreč piše, da so italijanski vojaki bili vpleteni v posilstva in druge primere nasilja, o katerih je bila Ilaria seznanjena in glede katerih naj bi se močno sprla s poveljnikom ekspedicije, gen. Loiem. To naj bi bilo v ozadju »hladnega« zadržanja italijanske vojske ob umoru Ilarie in Mirana, saj niso posegli, da bi ji ma skusali rešiti življenje: »Ko bi se izkazalo, da so ubili Ilario in Mirana, ker so se italijanski vojaki obnašali na tak način v Mogadišu, bi res dosegli višek tragedije,« je dejal Giorgio Alpi.

Predsednik preiskovalne komisije Gallo je napovedal, da bo odslej komisija delovala z bolj počasnim tempom kot junija, in je sklical prihodnjo sejo 21. septembra.

Umr arheolog Sabatino Moscati

RIM - Na svojem domu v Rimu je včeraj za srčno kapjo umrl ugledni italijanski arheolog Sabatino Moscati. Rodil se je v italijanski prestolnici 24. novebra 1922. Bil je eden izmed najpomembnejših poznavalcev in raziskovalcev starih mediteranskih civilizacij ter član številnih akademij znanosti in umetnosti, v prvi vrsti italijanske Accademie dei Lincei, kateri je svoj čas predsedoval. Moscati si je pridobil posebno veliko zaslug za odvzem iz pozabe stare fenicijske in punske civilizacije. Bistveno je prispeval pri odkritju mesteca judovskih kraljev Ramat Rahela v Palestini, sicer pa je vodil številne raziskovalne odprave tudi drugod po Mediteranu.

Bettino Craxi osumljen davčnih utaj

MILAN - Bivši italijanski socialistični prvak Bettino Craxi naj bi v letih 1990-2 utajil dobršen del svojih dohodkov. Tako vsaj menita namestnika milanskega državnega pravdnika Gerardo Colombo in Antonio La Manna, ki sta na milanskega sodnika za predhodne preiskave Maurizia Griga naslovila zahtevek, naj bi Craxiju sodili. Slo naj bi za večstomilijonske dohodke, ki naj bi jih Craxi »zasluzil« z raznimi finančnimi operacijami, zlasti na tujem. Craxi je nove obtožbe takoj zavrnil. V izjavi za tisk je dejal, da je »zrtev političnega preganjanja«.

POPRAVEK

V članek z naslovom »Dutovlje leta 1917«, ki je bil objavljen v Nedeljskih temah 7. septembra 1997, se je vrnila neljuba napaka. Namesto arh. V. Ravnikarja je v zvezi z avstroogrskimi pokopališčem pri Dutovljah napačno naveden arh. V. Zadnikar. Zainteresiranim in bralcem se za napako opravičujemo.

ROP / NANESEL JE 66 MILIJARD LIR

Tolpo züriških roparjev je »izdal« prsti odtis

Libanonca in družico odkrili v luksuznem hotelu v Milanu - Med člani tolpe tudi trije Italijani

MILAN - Pred dnevi je roparjem, ki so v Zürichu odnesli iz poštne urada 53 milijonov švicarskih frankov (ali 66 milijard lir), cestital celo Ronald Biggs, avtor napada na vlak London Glasgow, med katerim je s svojo tolpo leta 1963 »olajšal« britansko pošto kar za 75 milijard lir (v današnji vrednosti). Cestitke pa so bile preuranjene, to pa zato, ker so roparji-milijarderji zakrivil napako, ki je ne bi zagrešil niti tatit-novinec.

Švicarski preiskovalci so namreč na enemu od zabojev, ki so jih roparji pustili v orošanem uradu (ker je bil njihovo dostavnovozilo že prepolno), našli prstni odtis enega od roparjev. Ugotovili so, da gre za odtis 32-letnega Libanonca Elasa Alabdullaha, ki je imel ze opravlja s pravico zaradi ropov. Odkrili so tudi istovetnost njegovega dekleta, 27-letne Christine Curro, ki je italijanskega porekla. Zasumi-

li so, da je morda dvojica zbežala v Italijo, in so obvestili karabinjerje. Po kratki preiskavi so slednji kmalu ugotovili, da se parček »skriva« v luksuznem hotelu Duca v Milanu, kjer si je najel apartman, za katerega je vsako noč plačal 600 tisoč lir. Italijanski preiskovalci so prisli kmalu na sled še drugemu švicarsko-italijanskemu paru, medtem ko so Švicarji aretirali dva druga Italijana, 38-letnega Maurizia Vallelongo, ki naj bi zasnoval načrt o ropu, in 24-letnega poštnega uslužbenca Marcella Di Santa, ki naj bi mu posredoval vse potrebne informacije za pripravo ropa.

V nekaj dneh je torej švicarskim in italijanskim organom pregona uspelo odkriti in aretirati tolpo, ki res ni bila vredna Biggsovih cestitk. Biggs je roparjem namreč tudi svetoval, naj se skrijejo, in naj za nekaj casa »pozabijo« na oropane milijarde. Niso ga poslušali...

V naši deželi še najbolj vestno plačujemo davke in globe

RIM - Prebivalci Furlanije-Juljske krajine in Tridentinskega-Južne Tirolske so najbolj posteni pri opravljanju svojih »javnih dolžnosti«, kot so plačevanje davkov, in plačevanje davka ICI. Tako izhaja iz lestvice, ki jo je izdelal italijanski gospodarski dnevnik Il sole 24 ore. Dnevnik je pri svojem »ocenjevanju« vzel v postev še nekaj pomenljivih pokazateljev, kot so preklicane invalidnine, neplačane globe za prometne prekrške in neplačane naročnine RAI.

Na repu te lestvice so se znašle Kampanja, Sicilija in Sardinija. Na prvi pogled bi kazalo, da so na severu bolj posteni kot na jugu. A ni tako. Piemont in Aosta sta se na primer glede na plačevanje davkov znašla pod vsedravnim povprečjem, Toskana sodi med dezele z največjim odstotkom preklicanih invalidnin, v Lombardiji, Venetu in Liguriji so preklicali 25 odstotkov invalidnin, Toskana in Ligurija pa vodita na lestvici neplačanih glob.

ŠOLSTVO / SV. JAKOB

Podaljšan pouk in tuj jezik pod vprašajem

Vzrok: zmanjšanje števila učiteljskih mest

Novo solsko leto - nove skrbi. Zamejska sola domala ne pomni »normalnega«, umirjenega, urejenega začetka pouka. Pred leti smo imeli septembra opravka z združevanju sol v okviru »racionalizacije«, se prej z zakasnelim imenovanjem suplenov, vmes se je pojavilo vprašanje števila učiteljskega osebja. Letos bodo vsaj tako kaže - spet na vrsti učitelji.

Trzaski solski skrbnik je že pred nekaj tedni sporočil didaktičnim ravnateljstvom, da bodo lahko v solskem letu 1997/98 na slovenskih osnovnih solah poučevali le učitelji, ki jih predvideva tako imenovani »uradni seznam«. Skrbništvo je na podlagi vpisov dovolilo delovanje določenega števila razredov in na podlagi tega števila tudi določilo število učiteljev, ki so potrebni za poučevanje v teh razredih.

Na prvi pogled bi kazalo, da bi moral pouk steci po že utečeni poti, kot doslej, kar pa ne drži. Na podlagi izračunov skrbništva bo namreč v novem solskem letu poučevalo na slovenskih osnovnih solah 17 učiteljev manj kot v prejšnjem (medtem ko se je skupno število učencev znižalo za 19 otrok). Didaktična ravnateljstva so skrbništvo opozorila, da bi bile ob tako prikrašanem učnem kadru prikrašane tudi didaktične dejavnosti na posameznih solah, a doslej niso prejele odgovora.

»Uradni seznam« predstavlja namreč najnižje možno število učiteljev, ki je potrebno za delo-

vanje osnovnih sol. Poleg tega seznama obstaja še drugi, »dejanski seznam«, ki je obveljal se vsako solsko leto, do letos. V ta seznam so bila vključena mesta tistih učiteljev, ki so v preteklosti opravljalina slovenskih osnovnih solah nezamenljivo vlogo: učitelji tujega jezika, učitelji za podporni pouk tujim državljanom, učitelji za podaljšan učni čas in učitelj-psihopedagog. Brez teh učnih figur bo redni pouk v novem solskem letu gotovo obubošan, v nekaterih primerih pa skorajda nemogoč. Tak primer beležijo na svetjakovskem didaktičnem ravnateljstvu.

»To ravnateljstvo ima neke svoje specifične posebnosti,« je povedala ravnateljica Stanka Cuk Sosič. »Na solah Karla Siroka v Ul. Donadoni, Marice Gregorič-Stepancić pri Sv. Ani in Ivana Grbca v Skednju je že leta deloval pouk s podaljšanim učnim časom, kot ga predvideva 8. člen zakona st. 148 iz leta 1990 o osnovnosolski reformi. Zanj so zaprosili sami starši, ker so v številnih mestnih družinah oba starša zaposlena. Otroci so ostajali v soli tudi popoldne za skupnih 37 ur tedenskega pouka.«

Ravnateljstvo je zaprosilo za tri dodatne učne moči, da bi zagotovili didaktično kontinuiteto na teh solah, a prošnja ni bila sprejeta. Ravnateljstvo je 1. septembra prejelo dopis, s katerim ga je skrbništvo obvestilo, da »ne more dovoliti povišanja števila ze dodeljenih učiteljev zaradi kr-

čenja, ki ga je bilo določilo ministrstvo«.

Prav tako je zavrnilo prošnjo po eni dodatni učni moči za podporni pouk tujim državljanom. V obeh primerih je pripisalo, da bi »te dejavnosti morebiti izpeljali izključno le z izkoriščenjem dela učnih ur ze avtorizirane osebja.«

Podobno velja tudi za pouk tujega jezika. Na soli K. Siroka bo poučevala učiteljica, ki ima habilitacijo za poučevanje tudi tujega jezika, vprašanje pa je, kako bo s tujim jezikom na solah Josipa Ribičića pri Sv. Jakobu in na soli M. Gregorič-Stepancić pri Sv. Ani.

Poučevanje tujega jezika ni zgolj »slovenski« problem, marvec tudi »italijanski«. Medtem ko

so na slovenskih osnovnih solah ze v preteklih letih uvedli tuj jezik, ga morajo na številnih italijanskih sele vpeljati. Pred slabim mesecem je trzaski solski skrbnik na srečanju vseh (slovenskih in italijanskih) didaktičnih ravnateljev izrazil željo, da naj bi z letošnjim letom uvedli tuj jezik prav na vse osnovne sole na Trzaskem. Zagotovil je, da bo storil vse, kar je mogoče, da bi se to zgodilo. Solsko skrbništvo je takrat poslalo na ministrstvo prošnjo, v kateri je zahtevalo, naj dovoli vrsto dodatnih učiteljskim mest za pouk tujega jezika. V tisti prošnji je bilo predvidenih tudi osem mest za pouk tujega jezika na slovenskih solah. Do včeraj ministrstvo se ni prejelo odgovora.

POBUDA EZULSKIH ZDRUŽENJ

Priprave na srečanje Istranov

Osrednja prireditev bo v nedeljo ob fojbah in na Trgu Unità

V soboto in v nedeljo bo na Trzaskem svetovno srečanje istrskih beguncev, ki ga prirejajo najpomembnejše ezulske organizacije, začeni z Zvezo združenj beguncev. Na srečanju pričakujejo dvajset tisoč udeležencev iz Italije in tudi iz drugih držav, pobudo pa spremljajo številne prireditve, ki so se začele ze prejšnji teden.

Osrednja prireditev bo v nedeljo dopoldne. Zastopniki ezulskih združenj bodo najprej položili vence na fojbah pri Opcinah in pri Bazovici, glavna slavnost pa bo ob 11. uri na Trgu Unità. Na njej pričakujejo tudi visokega vladnega predstavnika (govori se o zunanjem ministru Lambertu Diniju ali o njegovem namestniku Pieru Fassinu), organizatorji pa so povabili tudi vse vsedrjavne tajnike političnih

strank. Njegovemu vabilu se je odslej odzval le vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki bo zanesljivo navzoč, najbrž pa bosta prišla tudi vidna zastopnika Kršcansko-demokratskega centra in Buttiglionejeve CDU. Na slavnosti bodo spregovorili tudi predsednik FJK Giancarlo Cruder, predsednik Pokrajine Renzo Codarin in trzaski zupan Riccardo Illy.

V četrtek ob 10. uri bo na Pomorski postaji posvet na temo »Fojbe, pravica petdeset let potem«, na katerem bodo spregovorili odvetnik Augusto Sinagra, zgodovinar Roberto Spazzali, Nidia Cernecca, civilna stranka v sodnem postopku o fojbah in predsednik osrednje ezulske zveze ze Denis Zigante. V petek popoldne pa bo srečanje na temo »Ezuli in njihova zemlja: kakšni odnosi?«.

ŠOLSTVO / NA OPČINAH IN V GORICI

Danes zaključek seminarja za šolnike

Predavanja za vzgojiteljice in učitelje

Danes zjutraj se bodo v prostorih openske osnovne sole Franceta Bevka in v goriskem Centru slovenskih visjih srednjih sol iztekla predavanja v sklopu dvaintridesetega seminarja za slovenske šolnike. Konec prejšnjega tedna so se v Trstu zbrali profesorji nižjih in visjih srednjih sol, včeraj in danes pa so predavatelji izmenično na voljo goriskim in trzaskim učiteljem in vzgojiteljicam. Dejansko se bodo včerajšnja openska predavanja zvrstila danes v Gorici, in obratno. Trzaski učitelji in, v glavnem, učiteljice so včeraj izbirali med tremi predavatelji: prof. dr. Milan Dolgan je govoril o pomenu in oblikah govornega sporočanja, prof. Katarina Vitezni je vodila razpravo o verzifikaciji pri najmlajših osnovnosolcih, dr. Lidija Magajna pa je podala pogled na individualne razlike v načinih učenja in na različne pristope k poučevanju.

Vzgojiteljice v vrtcih so se s prof. Mileno Blazič s Pedagoške fakultete poglabile v ustvarjalne jezikovne igre otroka v vrtcu. Ze predsolskega otroka moramo namreč spodbujati k razvijanju divergentnega mišljenja, oz. desne strani mozganov, saj se nasa sola v glavnem osredotoča na sirjenje »levega«, logičnega mišljenja, ki »nudi le en odgovor vprašanju in problemom, ki nastopajo v življenju, divergentno mišljenje pa tudi v tezavah pripelje do vec resitev«. Izvirno, tekoco, prilagodljivo, prožno domisljijo mora vzgojitelj pri otroku spremljati in voditi, npr. prek besedne motivacije. Od tod veliko vaj, ki so jih vzgojiteljice na Opcinah preizkusile kar na sebi.

OBČINA TRST IN TELECOM ITALIA

V teku dela za kabliranje

Predstavili so vrsto storitev za privatnike in razne ustanove

Včeraj dopoldne je bila v dvorani trzaskega občinskega sveta tiskovna konferenca o načrtu Trst 2000. Trzaski zupan Riccardo Illy, občinski odbornik Mauro Tomasini in teritorialni direktor severovzhodne mreže Telecom Italia Giovanni Pittino so natančno orisali, kako se nadaljujejo dela za urednicitev tega načrta in razložili, kaksne storitve bo od tega imel posameznik ter razna podjetja in ustanove.

Cilj načrta Trst 2000 je kabliranje telefonskega omrežja celotnega mesta, tako da se bo mogoče posluževati vedno bolj modernih telematskih povezav. Tako bo tudi eno mesto, med drugim nase izmed prvih v Italiji, doživelo temeljit razvoj na področju teleanmatike, kjer prednjačita predvsem Japonska in ZDA. Dela so se začela pred letom in pol, končana pa bi morala

biti ob koncu leta 1998. Doslej so opravili 25.000 povezav na mrežo, do konca leta pa bo število predvidoma naraslo na 40.000. Najprej so dela izvršili v središču mesta, kjer je kabliranje povzročilo tudi največ težav. Po drugi strani pa je bilo prav v tem predelu, zaradi prisotnosti pomembnih ustanov, najbolj nujno začeti s tem načrtom. Številne storitve v zvezi s telekomunikacijo so ze

aktivne: urad za odnose z javnostjo, virtualno okence Inernet, Call Center, avtomatična placila potom self-servica DIMMI ter informatizirano upravljanje trgovskih dovoljenj. Vrsto drugih pa bodo se uredili do konca tega leta. Skupaj z Modeno je Trst prvo mesto, ki bo vzpostavilo mrežo Aipà, katere cilj je povezava med krajevnimi ustanovami in centralno upravo.

ČRNA KRONIKA / PRI SV. JAKOBU

Mladenica okradla ženico

Priletna Maria Milano se je sinoči malo pred 19. uro vračala po Istrski ulici domov. Ze je zavila proti vходу domače hiše v Ul. Belli 2, nasproti hotela San Giusto, ko je začutila močan udarec v hrbet. V trenutku se je znašla na tleh in začela kricati na pomoč, medtem ko sta ji mladenica skusala strgati torbico, ki jo je krčevito držala v roki. Tako krčevito, da sta ji roparja lahko s silo pobrala torbico, a ne ročaja, ki ji je ostal v roki. Zatem sta se hitro oddaljila na motorju, na katerem sta se bila pripeljala.

82-letna ženica je ostala na tleh. Kricala je in kricala, a dolgo ji nihce ni priskočil na pomoč. Neko je poklical policijo in tudi resilec Rdečega križa. Zdravnik je kmalu ugotovil, da se ženska pri padcu na srečo ni poškodovala, pa čeprav je stopala le s težavo, ker so ji pred leti operirali kolk. Na kraj so pripeljale tri policijske izvidnice, ki so takoj precesale ulice pri Sv. Jakobu. Policisti so v kratkem iztaknili dva mladenica, blondinca in goloobriteza, za katere sumijo, da naj bi bila storilca. Ženica ju ni prepoznala, ker sta jo roparja napadla s hrbita in ju ni videla v obraz. Mladenica so vsekakor zaprli v policijski avtomobil in ju po kake pol ure dodatnih izvidov odpeljali na kvesturo. Tja je svak Marie Milano zapeljal tudi tasco, da bi prijavila tatvino. Ko jo je eden od policistov vprašal, koliko denarja je imela v torbici, je odgovorila, da je imela pri sebi le kakih 50-60 tisoč lir v bankovcih po tisoč, 5-tisoč in 10-tisoč lir. Preden so zapustili prizorišče tatvine pri Sv. Jakobu so s pločnika v Ul. Belli pobrali tudi rjavi ročaj zenicene torbice.

bil in ju po kake pol ure dodatnih izvidov odpeljali na kvesturo. Tja je svak Marie Milano zapeljal tudi tasco, da bi prijavila tatvino. Ko jo je eden od policistov vprašal, koliko denarja je imela v torbici, je odgovorila, da je imela pri sebi le kakih 50-60 tisoč lir v bankovcih po tisoč, 5-tisoč in 10-tisoč lir. Preden so zapustili prizorišče tatvine pri Sv. Jakobu so s pločnika v Ul. Belli pobrali tudi rjavi ročaj zenicene torbice.

Protizakoniti

prehodi čez mejo

Sile javnega reda imajo v zadnjem obdobju vedno vec dela zaradi nelegalnih priseljencev: avgusta so jih zasacili 39, samo preteklo soboto in nedeljo pa so jih karabinjerji zasledili 12 na raznih koncih trzasko pokrajine.

V okviru poostrenega nadzora meje so karabinjerji miljske postaje opazili v noci od nedelje na ponedeljek skupinico oseb, ki so se prethotapile v Italijo mimo mejnih blokov: skrivaj so jim sledili in odkrili, da so se kmalu zatem vkrcali v avtomobil s slovensko, točneje koprsko registracijo, ki jih je cagal na

glavni cesti. Vozilo so karabinjerji kmalu zatem ustavili v Ul. Flavia: pri pregledu so ugotovili, da je voznik, 44-letni slovenski državljan Fadil Alibasić iz Portoraja, po rodu sicer iz Bosne, peljal 4 srbske državljane brez dokumentov za prehod meje. Izkazalo se je, da je sam organiziral ilegalni prehod meje, in so ga zato aretirali, vozilo vrste opel calibra pa zaplenili.

To pa se ni vse: pri Devinu so karabinjerji zasacili tri makedonske državljane, pri Božjem Polju dva Iracana, v Miljah pa še druga dva Makedonca. Vse so karabinjerji predali kvesturi, policija pa je ze poskrbela za izgon iz države.

Mala črna kronika

V drevoredu Sanzio pri Sv. Ivanu je motociklist celno trčil v avtomobil in se močno udaril v glavo. Zdravi se v katinarski bolnišnici.

V katinarsko bolnišnico so včeraj prepeljali tudi 2-letnega otroka, ki je padel s postelje in si zlomil stegenico. Nic hudega pa se ni dogodilo moskemku, ki ga je v Miramarskem drevoredu avtomobil zbil v tamkaj parkirano vozilo. Pri padcu je moski razbil avtomobilu vetrobran.

ZDRAVSTVO IN SKRBSTVO / RAZŠIRJENA SKUPŠČINA ŽUPANOV

Na Tržaškem bodo 3 zdravstveni okraji

V kratkem preureditev skrbstva za handikapirance

Včeraj se je na tržaškem zupanstvu sestala razširjena skupščina županov oziroma njih namestnikov zdravstvenih okrajev Tržaškega zdravstvenega podjetja. Sestanka so se udeležili tržaski občinski odbornik za zdravstvo Gianni Pecol Cominotto, župani občin Dolina Boris Pangerc, Repentabor Aleksij Krizman, Zgonik Tamara Blazina in Devin-Nabrezina Giorgio Depan-gher, miljski občinski odbornik Maurizio Grotto, predsednik Tržaškega zdravstvenega podjetja Riccardo Rinaldi, načelniki treh zdravstvenih okrajev na Tržaškem ter dezelní odbornik za zdravstvo in skrbstvo Cristiano Degano.

Degano je na sestanku prikazal in obrazložil spremembe zakona o socio-zdravstveni integraciji, ki jih je julija meseca odobril dezelní svet in ki so posebno pomembne za Tržasko. Nova zakonska določila v bistvu omogočajo takšno organizacijo zdravstva in skrbstva na teritoriju, ki bo najbolj ustrezala tržaski stvarnosti. V tržaski pokrajini bodo tako tri socio-zdravstveni okraji, in sicer: 1. socio-zdravstveni okraj za občine Devin-Nabrezina, Zgonik in Repentabor ter za Zahodni Kras v občini Trst; 2. socio-zdravstveni okraj za tržasko mestno središče; 3. socio-zdravstveni okraj za občini Milje in Dolino ter za vzhodni del tržaske občine. V vsakem izmed teh treh okrajev bosta po dve operativni enoti, si-

Z včerajšnje razširjene skupščine županov (foto KROMA)

cer pa bo za vse tri okraje skupna skupščina županov. Le-ta bo imela tudi več pristojnosti kot prej, saj bo imela tudi pravico izreči svoje nenje o imenovanju ravnateljev okrajev. Po novem bo prišlo tudi do tesnejšega sodelovanja med organizacijo javnega zdravstva in skrbstva na teritoriju in občinskimi upravami, ki so zdaj zadolžene za skrbstvo. O vseh teh novostih bodo posamezne občine in samo Tržasko zdravstveno podjetje v prihodnjih dneh in tednih podrobneje informirale javnost.

Na včerajšnji razširjeni skupščini županov pa so govorili tudi o skrbstvu za handikapirance. V bistvu so sprejeli osnutek nove

konvencije med občinskimi in dezelní upravo, ki naj bi v bodoče urejala ta sektor. Konvencijo bi morali v bližnji prihodnosti odobriti posamezni občinski sveti skupno s pravilnikom za njeno izvajanje. Gre za dokaj perece in delikatne probleme, saj je število handikapirancev precejšnje, občinske uprave pa večkrat nimajo na razpolago zadostnih sredstev, da bi jim lahko nudile zadostno nego. Z novo konvencijo in z novimi pravilniki za njeno izvajanje bi morali handikapiranci uživati enako nego v vsej pokrajini, medtem ko se je doslej večkrat dogajalo, da so se razmere znatno spreminjale od občine do občine.

PRISTANIŠČE / IZREDEN DOSEŽEK

Agusta v luki rekorden promet

S 4.441.149 tonami presegli za polovico trgovski promet lanskega avgusta

Ravno ko je tržasko pristanišče v ospredju pozornosti zaradi možnosti novega razvoja in elana, je Pristaniska oblast objavila statistične podatke o prometu preteklega meseca avgusta, iz katerih izhaja, da gre za rekord vseh časov. Skozi tržasko luko je namreč slo nič manj kot 4.441.149 ton raznovrstnega blaga, kar je približno za polovico več kot lanskega avgusta: porast namreč znaša 49,92 odstotka. Podatki so skrajno ugodni tudi za celotno obdobje od januarja do avgusta letos, ko so s 30.687.017 tonami blaga beležili dobrih 10 odstotkov več prometa kot prejšnje leto.

Se zlasti zanimivo in perspektivno je dejstvo, da se uveljavljajo sodobnejše oblike prometa skozi tržasko pristanišče, v prvi vrsti kontejnerski in trajektni promet, čeprav se vedno odpade levji delež na nafto s 23 milijoni od skupnih 30 milijonov blagovnega prometa v prvih osmih mesecih leta.

Promet kontejnerjev je avgusta

znasal 143.626 teu, kar je za slabo četrtino (točneje 24,41 odstotka) več kot istega meseca lani. Celotni komercialni sektor je zabeležil skupen porast nekaj več kot 16 odstotkov, vendar je promet upadel za 15 odstotkov v carinskih prostih conah zaradi manjšega prometa premoga za tržisko termoelektrarno (od 3.222 lanskih na 1.769 tisoč ton premoga v obdobju januar-avgust).

Zelo ugodno narasča trajektni promet za Turčijo in Grčijo, saj se je povečal za 17 oz. 52 odstotka, skupno število tovornjakov pa je v primerjavi z lanskim avgustom naraslo za skoraj za 18 odstotkov. Stalno narasča že tako velik promet skozi Siotov naftni terminal, saj se je povečal od lanskih 19 milijonov in pol ton na nekaj več kot 23 milijonov ton; porast v prvih osmih mesecih leta znaša dobrih 18 odstotkov. Upadel pa je promet rudnin za skedenjsko železarno, ki se je v zadnjem letu zmanjšal za skoraj 18 odstotkov, in sicer od milijona in sto tisoč ton na 918 tisoč ton.

RAZSTAVA ČEDAJSKE UMETNICE

Claudia Raza v Generali

V razstavnem prostoru tržaškega društva Generali so včeraj, ob uvodnih predstavitevnih besedah kritika Enza Sante-seja, otvorili razstavo čedajske umetnice Claudie Raze. Priznana umetnica, ki se je svetovnemu občinstvu predstavila že s stiriinidesetimi osebnimi razstavami, prikazuje tokrat dvaindvajset novih umetniških del. V slikovnem in grafičnem iskanju izvirnih tehnik se motivno v svojem poetičnem svetu naslanja na krasko naravo. Claudia Raza živi namreč v Nabrezini, v neposrednem stiku s kraskimi prvinami. Razstavi na Trgu Duca degli Abruzzi, ki bo odprta do 19. septembra, se pridružuje še izid monografije umetnice in izbor liricnih in grafičnih pogledov »Sottili inquietudini«.

NOVICE

V Benetkah manifestacija proti rasizmu

Danes ob 11. uri bodo na sedežu Novinarskega krožka predstavili manifestacijo državnega in evropskega značaja, ki bo v Benetkah. Organizatorji pozivajo na mobilizacijo proti egoizmu, nestrpnosti, brezbriznosti za socialne pravice in rasizmu, ki ga pri nas širita tako Severna liga kot tudi desnica. Cilj manifestacije je braniti socialne pravice pred temi vrednotami. Združenje Ya Basta, ki je eno od glavnih pobudnikov, bo danes predstavilo program okroglih miz ter kulturnih in glasbenih točk v slopu "Evropskega meetinga proti rasizmu in secesiji, za Evropo sestavljeno iz svobodnih in med sabo solidarnih skupnosti", ki se bo odvijal v Benetkah od 11. do 14. septembra.

"Luna v parku" pri Sv. Ivanu

Nadaljujejo se pobude v okviru poletja pri Sv. Ivanu "Luna v parku", ki jih prireja Oddelek za mentalno zdravje v sodelovanju z raznimi drugimi organizacijami. Jutri bo ob 18. uri bolsji sejem, koncert klasične glasbe ter predstavitev knjige L' assassinio di via Malcanton priateljice Giuliane Iaschi. Ob 19. uri bo Radio Fragola vrtil melodije iz let '60, Cristina Adriani, Claudio Raini in Cosimo Corso pa bodo predstavili Poezije in glasba v vetru. Mauro Covacic bo ob 20. uri interpretiral nekaj odlomkov iz svoje knjige Mal d' autobus. Večer se bo ob 21. uri zaključil z gledališko predstavo Merima, ki so jo povzeli po knjigi Merime Hamubic Trboje "Sarajevo oltre lo specchio". Večeri v parku svetoivanske umobolnice se nadaljujejo vse do 24. septembra.

ŠAGRA / NASTOP GODBE V. PARME IZ TREBČ

Pri Banih sončno pod kostanji

Dezek je tudi letos pozegnal sagra pod kostanji pri Banih, na srečo pa se je ulil sele po desetih zvečer v nedeljo, tako da so bili domačini - kljub njegovi skorajda tradicionalni prisotnosti - vendarle veseli, ker so lahko sagra izpeljali tako, kot so želeli: v lepem popoldanskem vremenu, ob prisotnosti velikega števila vaščanov in gostov, ki so se pod kostanji prijetno porazvedrili.

Nedeljsko popoldne se je pričelo z »mantenjado«, kot domačini pravijo sprehodu mladih fantov in deklet v narodnih nosah po vasi. Nekoč se je sprevod ustavljal prav pred vsako hišo, v naših modernih casih pa bi bilo kaj takega nemogoče, saj so bile številne hiše prazne, ker so njihovi stanovalci pridno pomagali »u Stajah« pri pripravljanju praznika.

Mladenici in mladenke so tako zakorakali s trebensko godbo Viktorja Parme, ki je igrala znane, pretežno slovenske pesmi, od enega do drugega konca Banov in so naposled prispeli do prireditvenega prostora, kjer jim je pripadal »jus« prvega plesa. Za mladimi pari v nosah so prišli na vrsto tudi drugi, domačini in gostje, ki jih je bilo letos toliko, kot se nikoli. Tamare Jelcinove, ki je pred leti tudi zaplesala pod kostanji, ni bilo,

morda pa se bo se vrnila, so menili nekateri vaščani, ki jih je njena prisotnost takrat močno prevzela.

Tradicionalno banovsko prireditvev prvo nedeljo septembra je zal - skvaril le dogodek iz črne kronike. Medtem ko so domačini in gostje praznovali, so se neznanici lotili njihovih avtomobilov. V soboto zvečer so vlomili v dva, v nedeljo se v enega, dva dodatna poskusa pa sta se jima izjalovila, morda zato, ker so se zbal, da bi

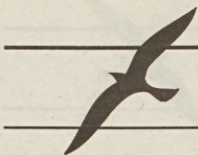
jih vaščani presenetili med delom. Iz prtljajnikov so pobrali torbice, ki so jih bile ženske pustile v avtu z denarjem in dokumenti. Ko so lastniki vlomljenih avtomobilov odkrili tatvino, so začeli iskati po bližnjih ulicah in ogradah, da bi morebiti našli torbico ali denarnico. Eni od lastnic se je v nesreči sreča vendarle nasmehnili: v bližnji ogradi je našla dokumente in ključke, ki jih je bila pustila v torbici.

Natečaj za štipendiji

»Miran Hrovatin«

Konec tega meseca bo zapadel rok, v katerem je mogoče predložiti prošnjo za udeležbo na natečaju za dve štipendiji, ki sta poimenovani po tragicno umrlem televizijskem snemalcu Miranu Hrovatinu.

Natečaj razpisuje televizijska agencija Videost, pri kateri je bil Hrovatin zaposlen, skupno z Novo tržasko kreditno banko, štipendiji pa znašala po 3 milijone lir vsaka. Natečaja se lahko udeleži vsakdo, ki ima stalno bivalisce v tržaski pokrajini, ima diplomovisje srednje sole in ni zaposlen. Kot receno, je treba prošnjo poslati do 30. septembra na naslov Videosta, Ul. Colombara di Vignano 27, 34015 Milje. K njej je treba priložiti osebne podatke in »curriculum vitae«. Zmagovalca natečaja se bosta lako udeležila tečaja oziroma delavnice za televizijskega snemalca pri sami agenciji Videost. Slobo za 500 ur teoretičnega in praktičnega uvajanja v poklic v teku 6 mesecev.

SKLAD MITJA CUK

Dnevi
Vzgojnozaposlitvenega središča
Mitja Cuk

Sklad Mitja Cuk vabi:

DANES, 9. 9. 1997 PROSVETNI DOM NA OPCINAH:
kosarkarska tekma VZS Mitja Cuk - CEST,
povratno srečanje ob 10.30 s predstavitvijo
Zbornika slovenskega sporta v italiji, ki ga
je uredil Branko Laković

JUTRI, 10. 9. 1997

PARK FINZGARJEVEGA DOMA NA OPCINAH:
srečanje vzgojnozaposlitvenih središč
ob 18. uri bo igral ansambel KRASKI OVCARJI

CETRTEK, 11. 9. 1997

PARK FINZGARJEVEGA DOMA NA OPCINAH:
ob 18. uri družinsko srečanje odprto vsem dru-
žinam, ki želijo izraziti solidarnost in spoznati
življenje družin s posebnimi značilnostmi
koncert godbenega društva Prosek
za razvedrilo bodo igrali KRASKI OVCARJI

Udeleženci ne bodo ne lačni ne žejni!

Vabila so na razpolago pri Skladu Mitja Cuk na Opcinah,
Narodna ul. 126 in v baru Prosvetnega doma na Opcinah

Vandi Puric in An-
dreju Prasliju se je pri-
družila prvorojenka

Jana

Vse najboljše in naj-
lepše želimo mali Jani
in srečnima staršema-
iskrene čestitke

Podjetje Grmada

ČESTITKE

**Poroka srebrna v Pre-
benegu se slavi, JOZICI
in VILKU vzdignimo
zdaj čase vsi. Da se na-
prej bi praznovala vese-
le srečne dni to vsa klapa
jima iz srca zeli.**

PRIREDITVE

**ZUPNIJA SV. JER-
NEJA** na Opcinah vabi
na ogled razstav ob 375-
letnici župnije: v dvorani
Zadružne kraske banke si
lahko ogledate razstavo
restavriranih knjig žu-
pnijskega arhiva, starih
svetih podob in znamenj,
vsak delovni dan, razen
sobote, od 10. do 12. in
od 17. do 19. ure; v ne-
deljo, od 10. do 12. ure.
V novem Župnijskem do-
mu Andrej Zink na Pro-
seški ulici 24, tik ob
cerkvi, je do 14. septem-
bra na ogled RAZSTAVA
KRAJEVNIH LIKOVNIH
USTVARJALCEV vsak
dan, tudi v soboto, od 10.
do 12. ure in od 17. do
19. ure; v nedeljo pa od
9.30 do 12. ure. Vabljeni!

**V OKVIRU STUDIJS-
KIH DNEVOV DRAGA**
je v Pinzgarterjevem domu
odprta razstava o rodbini
Krevatin-Benečan'Ve, Ba-
ne 1795-1997, ki jo pri-
reja Društvo Grad ob Ba-
nov. Vljudno vabljeni.

SKD VIGRED prireja v
petek, 12. oktobra, ob
20.30 na Semčevem
borjaču v Precniku kon-
cert Trzaskega okteta. Va-
bljeni.

SKD KRASNO POLJE
- Gročana prireja 10. raz-
stavo kmečkih pridelkov:
sobota, 13. t. m., ob 17.
uri odprtje kioskov, od
20. ure dalje ples z an-
sambлом Modri val; v
nedeljo, 14. t. m., ob 10.
uri odprtje kioskov, ob
16.30 kulturni program,
od 19. ure dalje ples z
ansambлом Kraski kvin-
tet. Oba dneva bo odprta
meja med Gročano in
Vrhpoljami. V nedeljo bo
razstava gob v Srenjski
hiši ter od 9. do 15. ure
prodaja prašičev. Sode-
lujeta občini Dolina in
Hrpelje-Kozina pod pok-
roviteljstvom Kraske gor-
ske skupnosti.

IZLETI

**DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV** -
Trst obvesča, da je odhod
avtobusa na izlet v Go-
nars in Oglej v četrtek,
11. 9., ob 8. uri, izpred
deželne palače na Trgu
Oberdan.

**SKD CEROVLJE-
MAVINJE** priredi izlet
na Korosko dne 14. sep-
tembra. Ogledali si bomo
grad Landskron, nastop
izvezbanih orlov in
sejem ob priliki vinskega
praznika. Za informacije
lahko kličete vsak večer
od 20. do 21. ure na tel.
st. 291078.

**KULTURNO
ZDRUŽENJE MITTE-
LEUROP** priredi v ne-

deljo, 14. septembra izlet
k Bohinjskemu jezeru,
kjer bo v kraju Zlatorog
letni ljudski praznik ob
prilici povratka krav s
planin v dolino. Višek
praznika bo izvolitev le-
potice krav. Odhod avto-
busa s trga Oberdan, ob
8. uri. Sodelovanje na
prazniku in kosilo prosti.
Povratek v Trst v večer-
nih urah. Cena za sode-
lovanje znaša 25.000.- lir.
Vpisovanje na sedežu v
Ul. Mazzini 30, vsak dan
od ponedeljka do sobote,
od 18. do 20. ure. Za
informacije telefonirajte
na st. 040/369977.

**DRUŠTVO SLOVEN-
CEV MILJSKE OBCINE**
priredi 21. septembra iz-
let na Gorenjsko. Ogleda-
li si bomo taborišče Be-
gunje, Avsenikovo do-
macijo in Bled. Vpiso-
vanje in informacije pri
Vesni, tel. 271862 ob uri
kosila ali zvečer.

OBVESTILA

KD RDECA ZVEZDA
sporoča, da je večer z Iz-
tokom Mlakarjem pre-
nesen na kasnejši datum.

SKGZ sporoča, da so
njeni trzaski uradi odprti
neprekinjeno od 8.30 do
18. ure.

**GODBENO DRUŠTVO
PROSEK** sprejema vpise
za glasbeno solo pihalne-
ga oddelka Glasbene Ma-
tice v torkih in petkih v
Sošcevi hiši na Proseku
od 20.30 dalje.

SKLAD »Mitja Cuk«
obvesča, da so pozabljeni
oblačila, ki so jih pustili
otroci v poletnem sre-
dišču na Proseku in v po-
letnem središču na Opci-
nah, v uradu Sklada; obe-
nem sporoča, da je na se-
dežu Sklada na razpolago
logopedinja in da se bo
začel popoldanski dopol-
nilni pouk in individual-
ne lekcije za s.l. 1997/98.
Informacije pri Skladu,
Narodna ul. 126, Opcine,
tel. 212289.

SKLAD »Mitja Cuk«
priredi tudi letos tečaj
ROCNEGA TKANJA, ki
ga bo vodila Magda
Tavcar. Začetek tečaja (22
ur) bo 1. oktobra 1997.
Število vpisov je omeje-
no. Informacije pri Skla-
du Mitja Cuk, Narodna
ul. 126, Opcine, tel.
212289.

MePZ PRIMORSKO
obvesča svoje pevce, da
bo prva pevska vaja jutri,
10.9., ob 20.30 v Srenjski
hiši v Mackoljah. Dobro-
dosli so tudi novi pevci
in pevke.

**PRVA SEJA VODST-
VA RMV** bo jutri, 10.
septembra, ob 19.30, v
Ul. Carducci 8.

**SPD PRIMOREC-TA-
BOR** - Od 1. oktobra dalje
se bomo ob sredah spet
srečevali v Ljudskem do-
mu v Trečah, da po-
peljemo otroke v GLA-
SBENI SVET SKOZI

PETJE IN SE KAJ. Letos
bodo otroci delali v dveh
skupinah: učenci 1. raz-
reda osnovne sole in 3.
letnika vrtca v prvi sku-
pini ter učenci 2., 3. in 4.
razreda osnovne sole v
drugi skupini. Potrditev
vpisa lanskim članom in
sprejemanje novih članov
bo v sredo, 17. in v sredo
24. septembra, od 16.30
do 18. ure. Za pojasnila
lahko telefonirate na st.
212688 (Nidia Sivitz) in
220130 (Milena Pado-
van).

**OBCINSKA KNJIZNI-
CA V BOLJUNCU** spo-
roča, da je ponovno odprta
javnosti z običajnim
urnikom ob torkih in
petkih od 14. do 18. ure
in vabi občane na obisk.

**PIHALNI ORKESTER
BREG** v sodelovanju z
Glasbeno matico obvesča,
da se je začelo vpisovanje
za glasbeno solo za piha-
la, trobila in tolkala.
Informacije vsak torek in
četrtek, od 20.30 dalje na
sedežu orkestra v Dolini

ali na tel. st. 228333 in
228642.

FOTO TRST 80 spo-
roča, da bo prva seja v
novi sezoni v petek, 12.
septembra, ob 20.30 v
Gregorčičevi dvorani. Isti
dan bomo zbrali fotogra-
fije za Krmin (FIAF).

NA KATINARI pri ka-
pelici posvečeni kraljici
miru bo v nedeljo, 14. t.
m., ob 9.30 sveta masa.
Vabljeni!

**MPZ FRAN VENTURI-
NI** Domjo sporoča vsem
pevcem, da bo prva vaja v
torek, 16. t. m., ob 20. uri
v Domu Anton Ukmar -
Miro. Vabljeni novi pevci!
KRUT prireja 10-dnev-
no zdravljenje v
Smarjskih toplicah od
13. do 23. oktobra. Vpiso-
vanje in informacije na
sedežu krožka, tel.
360072 v uradnih urah.

**OBCINA REPENTA-
BOR** obvesča, da je raz-
položljivih se nekaj mest
za letovanje v toplicah, ki
se bo odvijalo od 13. do
27. septembra t. l. v Levi-
co Terme (Trento). Infor-
macije nudi občinsko taj-
nistvo na tel. 327122.

ŠOLSKE VESTI

**DIDAKTICNO RANA-
TELJSTVO** na OPCINAH
sporoča, da se bo pričel
pouk na vseh osnovnih
solah in vrtcih v pone-
deljek, 15. septembra
1997, po sledečih urni-
kih: osnovne sole F. Bek
- Opcine ob 8. uri, P.
Trubar - Bazovica ob
8.10, K. D. Kajuh - Gro-
pada ob 8.15, P. Tomazic
- Trebce ob 8.15, A. Cer-
nigoj - Prosek ob 8. uri,
A. Sirk - Kriz ob 8. uri,
A. Gradnik - Repentabor
ob 8. uri; otroški vrtci na
Opcinah in v Bazovici ob
7.45, v Gropadi, Trečah,
Proseku, Krizu in na Re-
pentabru ob 8. uri.

**UCITELJICE OSNOV-
NE SOLE F. BEVKA** na
Opcinah sporočajo, da bo
solska masa v nedeljo,
14. t. m., ob 9. uri v vaski
cerkvi.

**DIDAKTICNO RANA-
TELJSTVO** pri SV. JAKO-
BU sporoča, da se bo
pričel pouk na vseh
osnovnih solah in
otroških vrtcih v pone-
deljek, 15. septembra
1997 po sledečih urni-
kih: osnovne sole Ribicic,
Gregorcic, Sirok in Grbec
ob 8. uri; otroški vrtci Sv.
Jakob in Skedenj ob 7.45,
Sv. Ana ob 7.30.

VPIS na oddelek za
slovenscino VIŠOKE SO-
LE ZA PREVAJALCE IN
TOLMACE na videmski
univerzi s sedežem v Go-
rici je možen še jutri, 8.
septembra 1997.

**URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE**, Ul.
Carducci 8, bo posloval
vsak torek in četrtek, od
16. do 17.30.

**TRZASKA KNJIGAR-
NA** obvesča starše in
dijake, da sprejema na-
ročila vseh učbenikov za
solsko leto 1997/98.

**OBCINSKA UPRAVA
ZGONIK** obvesča, da bo
občinski otroški vrtec v
Gabrovcu začel delovati
v sredo, 10. septembra t.
l. Urnik bo sledeč: od
srede do petka do 12. ure
brez kosila; s 15. septem-
brom bo delovanje steklo
z običajnim urnikom. S
prvim dnem odprtja vrta-
ca bo tudi stekla služba
solabusa z ustaljenim ur-
nikom, medtem ko imajo
starsi možnost, da pri-
peljejo otroke v vrtec že
ob 7.30.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

DUE TO EXPANSION
in Slovenija international
Resources require 3 peo-
ple with experience in
natural medicine. For an
appointment please call
040/775037. English or
italian are essential.

KUPIM ZGRADBE ali

kmečke hise na kate-
remkoli področju, negle-
de na ohranjenost in z
morebitnim zemljiščem.
Placem v gotovini. V za-
meno za lastništvo nudim
dosmrtno oskrbo. Pisme-
ne ponudbe pošljite na
Primorski dnevnik, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »ZGRADBE«.

**ISCEM KMECKO
HISO** na gricevnatem po-
dročju za rejo fazanov.
Pismene ponudbe: Pri-
morski dnevnik, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »FAZANI«.

PRODAM KNJIGE po
polovici ceni za 1. raz-
red Pedagoškega liceja.
Tel. 040/410404 po 20.
uri.

KOKOSJA FARMA
Srečko Tomsic (So-
vodnje) prodaja mlade
kokosi nesnice. Tel.
0481/882064.

PRODAM grozdje na
trti - 8 q - malvazija. Tel.
040/228146, v jutranjih
ali večernih urah.

PRODAM majhno sti-
skalnico za grozdje. Tel.
040/208271.

PRODAM 4 q belega
grozdja - Krmenka 143,
nasproti gostilne Ada-
mic.

PRODAM KNJIGE za
3. in 4. razred DTTZ Ziga
Zois: »Splošno knjigo-
vodstvo«, »Financa in
aktuarska matematika«, I.
in II. del« in »Letteratura
e società, II. del«. Tel.
040/306964.

**SPORTNA TRGOVI-
NA** iz Goriske isče
izkušeno osebo (z
znanjem slovensčine) za
delo v skladišču in pro-
dajo, seznanjeno s teh-
ničnimi novostmi sport-
ne opreme. Pismene po-
nudbe poslati na poštni
predal št. 20 - 34170 Go-
rica.

**UNIVERZITETNI
STUDENT** nudi lekcije iz
matematike za visješolce.
Tel. 040/226420.

VEČJO VILO na Opci-
nah prodam zaradi odse-
litve. 260 kv. m površine,
1500 kv. m lepo urejene-
ga vrta, veliko obdelane-
ga kraskega kamna. Iz-
redna priložnost, cena
primerna. Tel.
040/211844, zjutraj ali
zvečer.

FIORINO 1700 diesel,
letnik '94 prodam. Tel.
040/200232.

PRODAM MLIN droz-
galnik s crpalko. Tel.
040/200156 v večernih
urah.

SUHA DRVA za kurja-
vo prodam po ugodni ce-
ni. Tel. 040/420604 v
večernih urah.

V JAMLJAH (Gre-
gorčičeva 14) prodajamo
odlične krompir po 600
lir kg. Tel. 0481/419948.

**PRODAM NOVO
GRADNJO** trosobnega
stanovanja v Portorožu.
Za naknadne informacije
klicati v Gorico, tel.
0481/30802 v večernih
urah (18.00 - 20.00) ob
ponedeljkih, sredah in
petkih.

**V BLIŽINI TRZASKE-
GA VELESEJMA PRO-
DAM** licenco in sodobno
opremo prostorne meha-
nične delavnice z zastop-
stvom znane avtomobil-
ske firme po zelo ugodni
ceni. Tel.: 040/393148.

IZGUBIL SE JE v oko-
lici Proseka velik maček
sive barve. Najditelja
prosimo; da telefonira na
st. 225132 ali 251018.

PRODAM KNJIGE za
1. razred E. O. Jozef Ste-
fan. Tel. 220680, od 10.
do 12. ure.

ISCEM prazno dvoso-
bno ali trosobno stanova-
vanje na kraski planoti.
Tel. 220680, od 13.30 do
15. ure.

**SUPERAKCIJE V SEP-
TEMBRU - PORTUGAL-
SKA** - odhod 11. in 18.9.
- 7 nočitev v apartmajih,
639 mark, tretja oseba le-
tuje brezplačno. CUDO-
VITA SPANŠKA TURA -
odhod 11.9. - 8 dni, pol-
penzion, 1349 mark. Pro-

stih je se nekaj mest.
EGIPT - SAFAGA - odho-
di 8., 15. in 22.9. - 7
nočitev v hotelu 4 zvez-
dice, polpenzion,
940.000 lir. TENERIFE -
odhodi 8., 15. 22. in 29.9.
- 7 nočitev v hotelu 3
zvezdice, polni penzion,
1.150.000 lir. KUBA -
VARADERO - odhodi
12., 19., 26.9. - 7 nočitev,
polpenzion 1.650.000 lir
+ vizum. Na voljo so vam
se ugodne septembrske
ponudbe za Dalmacijo:
GEC TOURS - Skofije.
Tel. 0038666/549588.

PAPIRNICA MARTINA
v Dolini obvesča, da ima
na razpolago solske po-
trebscine po ugodni ceni.

PRODAM 15 in 10-
hektolitrske cementne
sode za vino. Tel.
0481/78066.

**FOTOGRAFSKI APA-
RAT ILOCA** sem izgubil
v nedeljo na Kraski ohce-
ti. Postenega najditelja
prosim, da mi ga vrne,
ker me predvsem zani-
majo posnetki. Tel. st.
040/213636.

OSMICO ima Emil Pu-

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledečim urni-
kom: 9.00-12.00 od ponedeljka
do petka.

rič - Veliki Repen 15.

KMECKI TURIZEM
sta odprla Slavko in Elvi-
ra Svara, Trnovca 14.
Tel. 200898.

OSMICO je odprl BO-
RIS KOSUTA - Kriz 422.

OSMICO sta odprla
Gigi in Boris Doljak - Sa-
matorca 14.

OSMICO je v Zgoniku
odprl Stanko Milič.

OSMICO je odprl Stu-
belj v Sempolaju.

PRISPEVKI

Ob 10. obletnici smrti
Tonija Erjavca daruje ze-
na Dragica 300.000 lir za
Zvezo vojnih invalidov.

Namesto cvetja na
grob Edde Marin por.
Zobec daruje družina
Calzi (V. Repen 43)
20.000 lir za Skupnost
Družina Opcine.

Dne 7. septembra nas
je zapustila naša draga

Ida Rebula
por. Trampuš

Pogreb bo jutri, sredo
10. septembra, ob 12. uri
iz mrtvasnice v ul. Costa-
lunga v prosoško cerkev.

**Zalostno vest sporočajo
moz Stefan, hči Alma in
sin Livio z družinama,
vnuki Igor, Carolina,
Diego in Ylenia ter ostalo
sorodstvo**

Prosek,
9. septembra 1997

Ob izgubi gospe Ide
Rebula por. Trampus iz-
reka družini iskreno
sozaje

FC Primorje.

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRITNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE
in naspošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333

Z URNIKOM:

od ponedeljka
do sobote od **10. do 15. ure**

ZGONIK / POLETNI VEČERI

Fojev Burkaški misterij v izvedbi koroške skupine

Slovenski ljubiteljski igralci niso bili povsem kos zahtevni nalogi

V toplem poletnem večeru je vsaka priložnost za srečanje prijetna in če je razlog za tako srečanje kulturni dogodek, je vsestranska obogatitev zagotovljena. Verjetno so tako razmišljali organizatorji zgoniskih poletnih večerov, ki so poskrbeli za tematsko pester izbor in si tako zagotovili dober obisk, kvalitetna izvedba večerov pa je občinstvo spodbudila se h kritičnemu pristopu do kulturnih dobrin. Tako kot poletje, se tudi zgoniski spored nagiba h koncu: v nedeljo 28. t. m. bo ob praznovanju zavetnika sv. Mihaela v župnijski cerkvi se koncert godalnega kvarteta GM, preteklo soboto pa je bila na borjaku Petelinove domacije predstava Burkaškega misterija v izvedbi gledališke skupine s Koroske (foto KROMA).

Ta predstava je verjetno v marsikomu vzbudila posebno zanimanje, saj je Da-

ga izraza se prej v kabaretnih nastopih, kjer se je navzel mimike od J. Lecoga, protestno izpovednost pa je uporabljal v svojih socasnih delih. Vse te veščine so se zlele v nepozabno mojstrovino, ki so jo pozneje posneli za državno televizijo. V Trstu smo si predstavo lahko ogledali v začetku 70. let na Stadionu 1. maj, leta 1976 pa v slovenscini kot prelomno predstavo Slovenskega amaterskega gledališča in nato se poleti 1984 z istim uprizoritvenim konceptom, v postavitvi skupine gledaliških ljubiteljev pod pokroviteljstvom ZSKD.

Tako se je Sergej Verč s tem tekstom ukvarjal tretjič, tokrat z novo skupino, ki verjetno Foja in teksta ni predhodno poznala. Na ta izziv je Verč odgovoril s resnostjo in njemu prirojeno vztrajnostjo. V boljših delovnih pogojih bi morda zahtevno odrsko delo lahko zazive-

pozneje skupina pri ZSKD pri svoji priredbi Fojevega teksta pomagali z narečjem, ki je s svojo barvitostjo poudarjalo ali razbremenjevalo sporočilnost prikazanega. S tovrstno jezikovno rešitvijo so takrat usklajevali različne ravni navidez enostavnih prizorov. Verč je s skupino Koroscev lahko uporabil le knjižni jezik, ki mu ni mogel pomagati pri ponazoritvi dejanskih razsežnosti teksta, zato je lahko v izbranih prizorih poudarjal bedo in blisc preteklosti in danšnjosti, ne da bi mogel pri tem izpostaviti se pravo komedijsko zlahtnost.

Tako sta slepec in pohabljenec uvedla dogajanje in s svojo igro ponazorila dvojni odnos do vsega, kar se okoli nas dogaja. Tudi pijanec je v svojem monologu jasno prikazal položaj reveža, ki je v Kani galilejski spoznal opojnost Kristusove clovečnosti. Prizori, ki so tema dvema sledili, pa so bili v zgradbi in v sporočilnosti kompleksnejši: postopna rast in nadgrajevanje dogodka ter skladno oblikovanje značaja so za ze uigrane gledališke ljubitelje težko dosegljivi. Koroski igralci so v iskanju prave izraznosti napeli vse sile, vendar se je zdelo, da jim poleg ustrezne govorne opore manjka tudi celostno dojetje barvitosti Fojevega in italijanskega teatra, kjer je komično večkrat le zunanji ovoj tragičnega. Interpretinji Kravosove prepesnitve Angelove pesmi sta se postopno natrudili, da bi duhovitosti uskladili s trpko sporočilnostjo teksta. Tudi velicina Kristusa-revolucionarja je ob nemotiviranem Bonifaciju VIII. splahnela in prikaz zlorabe Lazarjevega vstajenja se je omejil na usklajen odrski direndaj, ni pa izpostavil kritiko družbi, ki jo skrbita le zaslužek in zabava.

Besedilo, ki ga je Dario Fo, ali kot mu pravijo, poslednji igrc (giullare), napisal sebi po meri, je očitno preseglo zmogljivost igralske skupine, ki se je sicer zavedala težav in pasti. Nastopajoci Marjan Gallob ml., Boris Gallob, Regina Wutti, Stefan Hudl, Terezija Gallob in Pepi Mikl, so prizorišče, ki ga je uredil Kristjan Sadnikar, obvladali in njihova spontanost je pozlahtila marsikatero zadrego. Posebej sta izstopala Zofija Debevec, ki je odigrala nelahko vlogo Burkeza in Lojzi Gallob, ki je v vlogi pijanca spremljal vse odrsko dogajanje. Za uglasbitev pesmi je poskrbel Hanzl Kezar. Koroske gledališke ljubitelje je nelahka preizkušnja gotovo marsikaj naučila in z bodočim vztrajnim delom bodo dosegli boljše uspehe.

Bogomila Kravos

rio Fo dobil navdih za svoje najuspešnejše delo leta 1965 ob ogledu Mahničevega Velikega slovenskega pasijona. Obisk Slovenskega gledališča v Kulturnem domu je bil vljudnosten, toda velika, nepozabna predstava je avtorja tako presunila, da je sam začel zbirati in pregledovati bogato zakladnico srednjeveških tekstov. Čeprav se je Fojevo gledališko delovanje takrat že zasukalo v izključno politično-protestno smer, je leta 1969 odrsko zazivel Burkaški misterij. Fo je osvojil povednost dramskega teksta s pisanjem fars ob koncu 50. let, neposrednost odrske-

lo v novi razsežnosti, evangelijske apokrifne pripovedi na srednjeveške zgodbe bi se otrese mediteranskega pridiha in zadobile v novem okolju drugačne odtenke. Toda ob običajnih težavah so se tokrat nedvomno kopicile se druge, med katerimi sta gotovo režiserjeva oddaljenost in nevrascenost z igralci.

Fo je za učinkovitejši prikaz večplastnosti odrskega dogajanja ne veliko uporabljal »grammelot«, prazno blebetanje, ki z ustrezno intonacijo in ob izraziti mimiki pove več od globoko opomenjenih besed. Zato so si SAG-ovci in

ODMEVNA SPACALOVA RAZSTAVA

Ob koncu prijetno presenečenje: film iz pozabe

Leta '68 ga je posnel Pierpaolo Venier, ki ga je »potegnil iz zaboja«

»Predvsem gra za poklon Spacalu, ki mi je odprl dotlej meni neznan svet Krasa in Istre«. Pierpaolo Venier, po izobrazbi pravnik, po nagnjenju filmski režiser, zavezan eksperimentiranju, ki ga je ta ljubezen privedla v svet reklame, je tako opredelil pomen in namen predvajanja filma, s katerim se je pravzaprav tudi zaključila nadvse uspešna Spacalova razstava v trzaskem muzeju Revoltella. Kot je ob predstavitvi filma Spacal grafika (Spacal grafika) poudarila ravnateljica muzeja Maria Masau Dan, je razstava slovenskega trzaskega umetnika naletela na izjemen odziv občinstva, zato so zaprtje prenesli za teden dni. Odlično je med drugim sel v prodajo tudi katalog razstave, kar je tudi dokaj neobičajno. In za prijeten zaključek sicer že uspešne pobude je poskrbel se Pierpaolo Venier, Trzacan, ki pa že desetletja živi v Milanu, ki je iz zaboja, v katerem je bil že skoraj pozabljen, potegnil film iz leta '68 in ga ponudil muzeju. Ponudbo je seveda muzej z veseljem sprejel, saj gre med drugim za delo trzaskih avtorjev o trzaskem umetniku.

S posebno tehniko (snemali so z dvema kamerama, ena je snemala v črno-beli, druga pa v barvni tehniki) so film posneli v daljnjih letih '67-'68 z avantgardnimi metodami. Kot je naglasil Venier, ne gre za film o Spacalu, temveč za film, ki hoče z značilnostmi filmske umetnosti ponazoriti Spacalov pogled na Kras in na Istro. Tako z vsebinskega kot s tehničnega vidika je film, kot je na nedeljski predstavitvi poudaril Lorenzo Codelli, glede na dobo nastajanja izjemno inovatorski. Izredno zanimiva je tudi glasbena kulisa, za katero je poskrbel trzaski glasbenik Daniele Zanettovich, ceprav je zvočni posnetek zob casa huje nacek kot vizualnega. Kratkometražni film, ki so ga pripravili v produkciji združenja Asterisco, so leta '68 v posebni sekciji prikazali tudi na beneškem filmskem festivalu. Filmu, ki so ga presneli na videokaseto, se seveda pozna, da so trakovi dolgo ležali v kovinskem zaboju, vendar pa je bil za številno publiko, ki se je v nedeljo zvečer zbrala v avditoriju muzeja Revoltella, z vseh vidikov prijetno presenečenje.

(bip)

NOVICE

Pandur pripravlja svoj prvi filmski projekt

Režiser Tomaž Pandur je včeraj popoldne v oddaji Mariborski feljton na radiu Maribor povedal, da se je po odhodu iz Drame Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru posvetil predvsem pripravi na svoj prvi filmski projekt Hazarski besednjak (literarna uspešnica Milorada Pavića, prevod imamo tudi v slovenscini; op. ur. STA). Pandur, ki bo avtor scenarija in režiser filma, napoveduje začetek snemanja za prihodnjo pomlad ali poletje. Film Hazarski besednjak naj bi posneli v ameriskoevropski koprodukciji. Zaigrali naj bi znani evropski igralci in nekateri Pandurjevi sodelavci iz obdobja njegovega dela v SNG Maribor - Ksenija Misić, Radko Polić, Livio Badurina in Primož Ekart. Film v angleškem jeziku bodo snemali predvidoma v Evropi, Maroku in Turčiji. Pandur je med drugim menil, da ima srečo, ker sodeluje s koproducenti, ki se zavedajo pomena filma kot veje umetnosti in ne zgolj kot dela komercialne zabave. prepričan je, da je kakovost v svetu filma edino merilo in da je vseh sedem let svojega dela v SNG v Mariboru najbolj pogrešal prav to.

Tomaž Pandur je ob tem napovedal tudi svojo vrnitev v gledališče, in sicer "v eno od evropskih gledališč"; dogovarja se tudi za sodelovanje pri veliki operni uprizoritvi, ki bo najverjetneje v Italiji. (STA)

ALPE ADRIA PUPPET FESTIVAL / VČERAJ ZAKLJUČEK

Papilu gledališče za najmlajše

Včeraj se je v Gorici zaključil sesti Alpe Adria Puppet Festival. Zal je odpadla zadnja predstava na programu, Eine kleine Nachtmusik avstrijskega gledališča iz Schoenbrunn. Tako je niz predstav letošnjega festivala sklenilo slovensko Papilu gledališče iz Ankara (na sliki). Zakonca, ki ga sestavljata, sta že več let prisotna na goriskem lutkovnem festivalu, znana pa sta tudi trzaski publikli, saj sta z isto predstavo že nastopila v trzaskem Kulturnem domu in v italijanscini tudi v gledališču La Contrada. Njihove predstave so namenjene predvsem najmlajšim. An ban pet podgan, ki so jo predstavili včeraj v parku zavoda Lenassi, se naslanja (kot nakazuje že naslov sam) na otroške postevanje. Zanimiva je tehnika, ki jo uporabljata: njihove namreč niso navadne lutke, temveč izrezki iz papirja, ki se potem premikajo na platnu in predstava postane tako podobna pravemu risanemu filmu. V nedelju se je zaključila tudi izredno ocarljiva potujoča razstava Nekoc je bil kos lesa (C' era una volta un pezzo di legno), na kateri so si obiskovalci lahko ogledali res bogato zbirko lutk zakoncev Vittoria Zanelle in Rite Pasqualini. Obracun tako hvalevredne pobude, kot je Alpe Adria Puppet Festival, je tudi letos povsem pozitiven, med najbolj zanimive dogodke pa gre pristeti predvsem prijetnost vsestranskega hrvaškega umetnika Zlatka Boureka.

MAROK / V NEDELJO V 66. LETU STAROSTI

Umrli Mobutu Sese Seko, nekdanji zairski diktator

Med svojim 30-letnim neomajnim vladanjem je izropal državo, samo lividno premoženje vredno 1.200 milijard lir

RABAT - V vojaški bolnišnici maroškega glavnega mesta Mahamed V. je v nedeljo zvečer v 66. letu starosti umrl bivši diktator nekdanjega Zaira in sedanjega Konga Mobutu Sese Seko. Njegovo pravo ime je bilo Joseph Desirè, šest let po prevzemu oblasti, se je leta 1971 »prekrstil« v »petelina, ki poje zmago« (Sese Seko).

Mobutu se je rodil leta 1930 v severnokongoski vasi Gbadolite, njegov oče, kuhar v belgijski kolonialni vojski, ga je napotil v vojaško kariero. V mračnih letih državljanske vojne po proglasitvi kongoske neodvisnosti leta 1960 je Mobutu najprej napredoval v poveljnika oboroženih sil, nekaj časa je bil začasni premier in dalj časa obrambni minister. Leta 1965 je z državnim udarom strmoglavil takratnega predsednika Josepha Kasavubuja in s pomočjo Ljudskega revolucionarnega gibanja in vojske neomajno vladal Zairu trideset let. V svoji dolgi diktaturi ni nagradil samo ogromnega bogastva, s sistematičnim kršenjem človekovih pravic je postal eden od najbolj osovraženih afriških diktatorjev. Samo njegovo »likvidno« premoženje naj bi bilo vredno 40 milijard francoskih frankov (1.200 milijard lir, ali 70 odstotkov kongoskega zunanjega dolga). K temu je treba še dodati nepremičnine in druge trajne dobrine od gradov vil in jaht, do luksuznih avtomobilov in nakita ter seveda luksuzno palaco v rodnem Gbadoliteju, kjer si je dal zgraditi celo letališče, na katerem so lahko pristajali concordi.

Mobutujeve resnične težave pa so se začele sele leta 1991, ko je voden poskus demokratizacije države z uvedbo večstrankarskega sistema sprožil krvave upore in se večje nezadovoljstvo. Zahod se je ogradil od Mobutuja, dokler ga ni francoski predsednik Mitterrand leta 1994 povabil na francosko-afriški vrh v Biarritz. Najprej Mitterrand in kasneje Chirac sta bila prepričana, da bosta z Mobutujevo pomočjo zajezila rastoci vpliv

Washingtona v osrednji Afriki. Leta 1996 je mednarodni položaj postal za Mobutuja še slabši. Krizi v Ruandi in Burundiju sta sprožili upor Tutsijev v vzhodnih zairskih pokrajinah. Da bi bila mera polna, se je Mobutujevo zdravstveno stanje zaradi raka na prostati poslabšalo, tako da je bil bolj v Evropi kot doma. Avgusta leta 1996 so ga v Lousanneju operirali na prostati. Med okrevanjem na Sinji obali pa je bil nemočna prica postopnemu rušenju Zaira pod udarci zmagovite vojske Laurenta Desireja Kabile. Marca se je vrnil v domovino, da bi z reorganizacijo vojske in ustanovitvijo koalicijske vlade zaigral svoje poslednje karte. To mu je spodletelo, kot so mu tudi spodletela pogajanja s Kabilo,

s katerimi je upal, da se bo lahko castno umaknil s prizorišča. Od Americanov podprti Kabila pa je hotel dokončno streti svojega sovražnika, kar mu je tudi uspelo. Dva dni pred vkorakanjem Kabilovih čet v Kinsaso je Mobutu zbežal. Po krajšem postanku v Togu in Cadu je 23. maja prispel v Marok. Kralj Hasan II. mu je iz humanitarnih razlogov nudil začasno zatočišče v pričakovanju, da se bo Mobutu vrnil v svojo vilo na Sinji obali. Zmaga socialistov na francoskih volitvah pa je pokopala to upanje. Najprej je živel v nekem hotelu v Rabatu, nato v Tangeriju. 27. junija so ga sprejeli najprej v civilno bolnišnico v Rabatu, tri dni kasneje v vojaško, kjer je v nedeljo umrl.

REPUBLIKA SRBSKA / KRAJIŠNIK-PLAVŠIČEVA

Srečanje v Banja Luki neuspešno?

Vodstvo s Pal nasprotuje lokalnim volitvam in vsestransko brani »heroja« Karadžića

BANJA LUKA - V Banja Luki sta se včeraj ob posredovanju partiarha srbske pravoslavne cerkve Pavleta sestala predsednica Republike srbske Biljana Plavšić in srbski član bosanskega predsedstva Momčilo Krajišnik.

Do srečanja je prišlo le nekaj ur pred napovedanim mitingom, ki so ga popoldne v Banja Luki poskusali organizirati pristasi Momčila Krajišnika in nekdanjega voditelja bosanskih Srbov Radovana Karadžića. Miting so organizirali kljub prepovedi javnih prireditvev, ki jo je izdal poveljnik banjaluske policije, velja pa do lokalnih volitev konec tega tedna.

Iz vzhodne Bosne, ki velja za Karadžićevo oporišče, so poskusali demonstrante v Banja Luko, kjer ima največ podpore Plavšićeva, prepeljali z avtobusi, a jim to ni uspelo, ker je kakih 1.600 banjaluskih policistov ob tihi podpori Sforjevih oklopnih vozil zaustavilo avtobuse. Srečanje Plavšićeve in Krajišnika pa je potekalo ob okrepljenih varnostnih ukrepih, podrobnosti pogovora pa niso znane.

Kot je pred odhodom v Banja Luko na srečanje s Plavšićevo novinarjem povedal sam Krajišnik, je parlament s Pal zavrnil možnost krajevnih volitev 13. in 14. septembra. Parlament Republike srbske pristaja na lokalne volitve, a le v primeru, da bi soupadale s parlamentarnimi in predsedniški ter seveda po nekajtedenski odložitvi. Srbski član bosansko-hercegovskega predsedstva je tudi kritiziral nova volilna določila Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. S temi novimi do-

locili je OVSE v bistvu onemogočila volilne mahinacije, ki so do sedaj z glasovi beguncev zagotavljale zmago Karadžićeve SDS. Krajišnik je obenem dal svojo razlago »upora« Plavšićeve. Po njegovem je to storila iz osebnih nagibov, ker je zenska in ker je emotivna in muhasta. Trmasto je nasprotovala imenovanju notranjega ministra, ki ji ni bil po godu, »najprej je bil to kapric, nato državno vprašanje«. »Misli, da lahko predseduje kot absolutna kraljica in sama odloča o vsem,« je poudaril Krajišnik, ki meni, da ima Karadžićev kompleks. Najprej je poskušala vodstvo s Pal likvidirati z obtožbami vojnih zločinov proti »narodnim herojem«, nato pa se je obesila na nezakonito obožatenje. Za Krajišnika je »narodni heroj« Karadžić.

Mednarodna skupnost ga obtožuje, a ne navaja zločinov, tako da sta po Krajišniku se večja zločinca Alija Izetbegović in Franjo Tudman, seveda pa ne Milosevič, ker on ni bil vpleten v vojno. V pogovoru z novinarji je Krajišnik ponovno dal razumeti, da je vodstvo s Pal odvisno od Slobodana Miloseviča in da glede obsodb proti Karadžiću ponavlja staro tezo, da je kriv ves srbski narod, če je kriv Karadžić. Seveda pa so za Krajišnika se vedno glavni krivci jugoslovanske tragedije takratni nemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher in njegov avstrijski kolega Alois Mock. Celo nekdanji italijanski zunanji minister Gianni de Michelis je za Krajišnika bolj kriv za jugoslovansko tragedijo kot Slobodan Milosevič.

Mečiar bi rad izselil Slovake

BUDIMPESTA, BRATISLAVA - Madžarska vlada je odločno zavrnila predloge slovaskega premiera Vladimira Mečiarja o prostovoljni izselitvi slovaških Madžarov. Vlada Gyule Horna o tem tudi v prihodnje ni pripravljena razpravljati, je dejal državni sekretar Csaba Tabajdi predsinoci v Bacsalmasiju na spominski slovesnosti ob 50. obletnici izгона Madžarov iz Slovaske. Tabajdi je po navedbah slovaske tiskovne agencije TASR dejal, da se morajo slovaški Madžari tam, kjer živijo že 1.100 let, pocutiti kot doma in kot enakopravni državljani. (STA/APA)

Tony Blair za avtonomijo Škotske

EDINBOURG - Britanski premier Tony Blair je včeraj ponovno sprožil kampanijo za referendum o avtonomiji Škotske, s katero bo Skote poskušal prepričati, naj čez tri dni glasujejo za in naj svojemu parlamentu podelijo pooblastila na davčnem področju. Prebivalci Škotske bodo v četrtek odgovarjali na dve vprašanji: ali želite vzpostavitev avtonomnega parlamenta s pooblastili na področjih zdravstva, izobraževanja in pravosodja; in - ali naj bi imel ta parlament pooblastila tudi za spreminjanje davka na dohodek, ki pa od ravnih, določene za celotno Veliko Britanijo ne bi smelo odstopati za več kot tri odstotke. V zadnjih raziskavah javnega mnenja se je 40 do 45 odstotkov Skotov zavzelo za to, da škotski parlament dobi pooblastila tudi na davčnem področju. Blairova tridnevna kampanija naj bi se osredotočila ravno na to vprašanje. (STA/AFP)

Mir: nove težave

KOROVLJOV - Približno ob 9.00 po srednjeevropskem času je prišlo do okvare in nato izključitve glavnega računalnika v ruski orbitalni znanstveni postaji Mir. Postaja je začela izgubljati usmerjen položaj, poroča Javna ruska televizija ORT.V zvezi s tem se je zmanjšala osvetljenost sončnih celic in s tem pridobivanje električne energije. Vesoljci so zato morali izključiti številne porabnike energije. Delujejo le najpomembnejše, zivljensko pomembne naprave. Podobne razmere na postaji so se pojavile že avgusta, ko je eden od vesoljcev pomotoma izključil povezavo z računalnikom. V Centru za upravljanje poletov so priznali, da se ne vedo, zakaj okvara, navajajo pa, da je ni povzročila trilanska rusko-ameriška posadka, a so zagotovili, da bodo že danes odpravili napako. (STA)

Železniška nesreča v Franciji: 12 mrtvih

PARIZ - V jugozahodni Franciji na progi Bergerac-Libourne je 12 ljudi izgubilo življenje, ko je na nezavarovanem železniškem prehodu v kraju Port-Sainte-Foy lokalni vlak trčil v avtocisterno polno nafte, ki je eksplodirala. Plameni so se s tovornjaka razširili na prvi vagon vlakovne kompozicije, tako da je bilo ranjenih se trideset potnikov, od katerih jih je deset v kritičnem stanju.

INDIJA / PRED SOBOTNIM DRŽAVNIM IN »VEČVERSKIM« POGREBOM

Nepregledne množice se klanjajo spominu na mater Terezo iz Kalkute

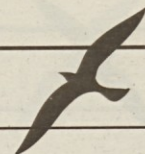
Kongregacija za svetnike bo baje takoj začela postopek za beatifikacijo

NEW DELHI - Tudi včeraj so se nepregledne množice ljudi vseh veroizpovedi v tišini poklonile spominu pokojne matere Tereze v kalkutski cerkvi sv. Tomaza. Kot se je izvedelo, bo sobotni državni pogreb imel vse značilnosti večverskega pogreba. Da bi omogočili cimvečjemu številu ljudi udeležbo na pogrebni slovesnosti, bo ta na nogometnem igrišču Netaji, ki lahko sprejme 15.000 ljudi. Krsto s posmrtnimi ostanki Nobelove nagajenke za mir, dobrotnice in ustanoviteljice reda Misijonark ljubezni bodo na topovski lafeti odpeljali iz cerkve Sv. Tomaza ob 9. po krajevnem času v procesiji vse do 10 kilometrov oddaljenega igrišča. Zaradi časovne razlike (3 ure in pol) bo prvi program italijanske televizije ta del pogreba posredoval kasneje, samo pogrebno slovesnost na igrišču Netaji (dve uri) pa z neposrednim prenosom.

Ze sedaj je jasno, da se bo pogreba udeležilo ogromno število državljanov in seveda se večje množice Indijcev vseh veroizpovedi, ki so v materi Terezi videli najsvetlejši lik nesebične dobrotnice.

Katolici sirom sveta bi hoteli, da bi Vatikan redovnic takoj proglasil za svetnico. Kot kaže pa se to ne bo zgodilo, saj je malo verjetno, da bi jo papež Janez Pavel II. s svojim ukazom »motu proprio« proglasil za blaženo. Nedvomno pa se bo takoj začel postopek pred kongregacijo za svetnike, a za njeno proglašenje bo treba počakati vsaj eno desetletje.

GORICA / REKORDNA UDELEŽBA

Preko 200 udeležencev na nedeljski mednarodni regati Solkan - Podgora

Veslala tudi minister Marušič in župan Špacapan

Prireditelji 12. Soske regate so nadvse zadovoljni z uspehom prireditve. Nedeljskega spusta od Solkana do Podgore se je udeležilo nad dvesto ljubiteljev vodnih sportov, ki so vsi srečno priveslali do Podgore, kjer se je mednarodna regata sklenila s podelitvijo priznanj in družabnostjo pa tudi z

ogledom fotografske razstave o Soci.

Na startu sta udeležence nagovorila župan Crtomir Spacapan in goriski občan-ki odbornik Bordin, ki sta se nato s colnom popeljala po Soci, tako kakor minister Marušič. Na sedežu KD Paglavca v Podgori, pa sta priznanje organizatorjem izrekla pokrajinska

odbornica Di Dato in predsednik ZSSDI Jurij Kuferšin, v imenu prirediteljev pa sta se za udeležbo zahvalila Andrej Brisco (KK Silec) in Albin Spacal (KK Soske elektrarne).

Glede udeležbe velja poudariti številčno prisotnost članov obeh klubov - prirediteljev, vendar pa je bila na nedeljski prireditvi tokrat občutna prisotnost predstavnikov klubov iz osrednjega dela Slovenije, (Ljubljana, Skofja Loka, Kranj), Krasi in Istre. Udeleženci so - po lastni presoji - lahko preizkusili tudi novo progo, ki so jo člani KK Soske elektrarne uredili v bližini starega jezua v Solkanu. In se novost, oziroma posebnost letošnje manifestacije: udeleženci so startali po strelu iz moznarja, ki ga je na svoj gumijak vkrkal Bojan Makuc.

Foto Bumbaca - trenutke z nedeljske manifestacije.

NOVICE

Obisk podtajnika Castellanija

V petek, 12. t.m. se bo na obisku na Goriskem mudil podtajnik v Ministrstvu za finance, senator Pierluigi Castellani. V prvi osebi se zeli seznaniti s stanjem v perifernih uradih finančne uprave, v iskanju smotrnihih rešitev. Omenja se možnost, da bi vse službe in urade namestili v prostorih nekdanje tobačne tovarne. Senator Castellani prihaja na obisk na povabilo senatorja Bratine.

Razstava o Tibetu

Na gradu, bodo danes odprli fotografsko razstavo Fosca Marainija z naslovom "Tibet pred nevihto". Razstavo prirejajo v sodelovanju z ustanovo "Tibetanski dom", ob podelitvi castnega občanstva Gorice in doktorata Dalai Lami.

SOVODNJE / PRIREDITEV V KULTURNEM DOMU

20-letnica delovanja društva krvodajalcev

Priznanja za aktivno delo na področju medčloveške solidarnosti in vzgoje

Na prazniku, ki je bil tokrat združen s proslavo 20-letnice delovanja, so se v nedeljo, 7. septembra zbrali člani društva krvodajalcev iz Sovodnj. Ob dogodku so se skupaj s slavljenici veselili predstavniki dvajsetih društev iz goriškega, trziškega in videmskega območja, pa tudi predstavniki Rdečega križa iz Nove Gorice, Ajdovscine, Skofje Loke, Ilirske Bistrice, pa tudi občine Skofja Loka.

Po komemoraciji pred spomenikom in verskem obredu, (pel je zbor Rupa - Pec) je osrednji del praznovanja potekal v Kulturnem domu v Sovodnjah, kjer sta Loredana Cibini in Stefan Tommasi predstavila dejavnost društva, s posebnim ozirom na zadnje obdobje, zbrane pa je nagovoril predsednik Branko Cernic.

Cestitke ob prazniku so izrekli predsednik pokrajinskega (goriskega) območja združenja krvodajalcev Egidio Bragagnolo, predsednik društva krvodajalcev iz Doberdoba Jožef Ferletic, predstavnik občine Skofja Loka, poslanec Možgan pa je prinesel pozdrav slovenskega parlamenta. Cestitke ob praznovanju sta prinesla poredstavnika KD Sovodnje in društva sportnih ribičev Vipava.

Ob dvajsetletnici društva je Občina

Sovodnje dodelila posebno plaketo, ki jo je na nedeljski slovesnosti izročil župan Igor Petejan.

Praznovanje pri cemer so za priloznostni kulturni spored poskrbeli zbor Rupa - Pec, gojenci Zavoda za invalidno mladino iz Vipave z glasbenimi točkami in godba krvodajalcev iz Vileša, se je sklenilo s podelitvijo priznanj najbolj zaslužnim članom društva: zlato kolajno za 50-kratno darovanje krvi je prejel Benjamin Cernic, srebrni kolajni (za 35-kratno darovanje) sta prejela Paolo Braini in Ludvik Devetak, bronasto kolajno (za dvajsetkratno darovanje) Anamarija Tomsic, Igor Tomsic, Pierino Krascek, Marjan Tomsic. Castni diplomii sta prejela Anastazija Devetak in Mitja Juren.

Omeniti velja se, da je društvo krvodajalcev poskrbelo za majhno presenečenje: gosti in predstavniki društev so prejeli priloznostno darilo - v les vzgano podobo starih Sovodnj. Za darilo so poskrbeli v vipavskem zavodu za invalidno mladino, ustanovi s katero sovodenski krvodajalci sodelujejo že od vsega začetka in kjer imajo veliko prijateljev.

Na sliki - foto Bumbaca - z nedeljskega praznovanja 20. obletnice ustanovitve društva.

OBVESTILA

GODBA KRAS iz Doberdoba prireja tudi letos tečaje godbeniske sole v sodelovanju z GM. Novi in stari gojenci se lahko vpisejo danes od 17. ure dalje v glasbeni sobi in v četrtak, 11. t.m., od 19.30 dalje.

SEKCIJA VZPI/ANPI Doljamlje in Gospodarska zadruga vabita na sestanek v zvezi s pripravami na 20-letnico postavitve spomenika NOB na Palkiscu. Slovesnost bo v nedeljo, 21. septembra. Sestanek bo danes, 9. t.m. ob 20.30 v prostorih nekdanje sole na Palkiscu.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da na sedežu sprejemajo prijave za s. l. 1997/98. Podrobnejše informacije nudijo na tajnistvu sole v Ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure (tel. 531508). Vpisovanje po podružnicah bo DANCES, 9. septembra, od 17. do 18. ure, in sicer: Doberdob - Občinska glasbena soba, Sovodnje - Kulturni dom, Standedrez - dom Andreja Budala.

SCGV EMIL KOMEL obvešča, da je v teku vpisovanje v s. l. 1997/98 za klasične instrumente, solopetje in stranske predmete, ter tečaje: balet in DO-MI-SOL (od 4. leta starosti); tečaj za jazz improvizacijo; eksperimentalni tečaj klavirja za nadarjene učence; podiplomski tečaj klavirja (prof. S. Gadzijeve); tečaj slovesnice. Informacije na tajnistvu (tel. 532163) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

IZLETI

SPDG prireja 21. t.m. družinski avtobusni izlet na Notranjsko z obiskom Slivnice, Cerkniškega jezera in gradu Snežnik. Prijave in informacije na sedežu društva. Prijave se zaključijo 14. t.m.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.50-20.10-22.20 »Batman e Robin«.
VITTORIA 3 18.00-20.10-22.20 »Twin town«.
CORSO 17.30-19.50-22.15 »Il mondo perduto - Jurassic park«.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

POGREBI

Danes: 8.00, Bruno Petrovno iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 9.30, Alberto Alberti iz splosne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče; 10.00, Maria Pintar vd. Kodermac iz Krmina v Podgoro; 11.00, Maria Kavcic vd. Di Dio iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob boleci izgubi naše

Jožice Gravner Del Negro

se toplo zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so počastili njen spomin in z nami sočustvovali.

SVOJCI

Slovrenc, Oslavje, Gorica, Trst, Solkan, 9. septembra 1997

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA GRUPPO CAER

OBVEZNICE
ZERO COUPON

6,50 %

LEPA PRILOŽNOST ZA VAŠE PRIHRANKE

komadi po 20 milijonov
doba: 3 leta
izplačilo v enem samem obroku
davčni odtegljaj 12,5%

Banca Agricola - Kmečka banka S. p. A.

Operativne enote:

Gorica	Sedež - Corso Verdi, 55	tel. 0481/3871
	Agencija 1 - Ul. Kugy, 22	tel. 0481/536955
Trst	Podružnica - Ul. Milano, 25	tel. 040/369015
Krmin	Podružnica - Drev. Friuli, 38	tel. 0481/630042

Obrestne mere in ekonomski pogoji so nakazani na "analitičnih informativnih listih", ki so strankam na razpolago pri naših okencih".

Postajališče: Sindikati so skeptični

Sindikalni odbor uslužbencev podjetja APT izraza pomisleke, da bo občina v kratkem roku uspela uresničiti predvidene posege na ploščadi v Manzonijski ulici in zagotovila kolikor toliko varno vstopanje, oziroma izstopanje iz avtobusov. Načrt so prejšnji teden predstavili, zdaj je v teku postopek za razpis licitacije. Za načrt je sindikalni odbor zvedel preko tiska, kar seveda meče čudno luč glede odnosov s sindikati, oziroma neposredno prizadetimi uslužbenci. Odbor istocasno opozarja, da je občina konec solskega leta obljubila, da bodo v teku počitnic opravili vsa dela, da bi se pouk pričel brez velikih težav. Zamude glede izvedbe del se bodo, po mnenju sindikata, odrazale v prihodnjih tednih. Jutri bo o tem vprašanju govor na srečanju na Pokrajini.

Ladja v okvari - težave za sto slovenskih, hrvaških in ukrajinskih turistov

Precej težav so morali premagati potniki motornega colna "Santa Eleonora", ki so v nedeljo bili na izletu v Benetkah, kjer so si ogledali znano veslasko prireditev. Ob povratku je coln, namenjen proti Rovinju, v bližini Gradeza zajela nevihta, prišlo je do okvare, da se ladja morala zateči v pristan. Medtem ko so slovenske in hrvaske državljane z avtobusom pospremeili domov, so morali Rusi, Ukrajinci in potniki iz nekaterih drugih vzhodnoevropskih držav - vseh potnikov je bilo preko sto - prebiti noč na colnu, ki seveda ni opremljen za nočitve. Razlog je seveda v zapletih glede vstopnih vizumov. Včeraj dopoldne so okvaro popravili in "Santa Eleonora" je končno odplula proti Rovinju.

Počitnice ob strogi dieti Svojci sprožili preiskavo o vzrokih za smrt sorodnika

Sorodniki pred dvema tednoma umrlega Derisa Farfogle iz Turjaka so sprožili postopek za preiskavo o vzrokih in morebitnih odgovornostih za smrt sorodnika. 46-letni upokojeni železnar je 25. avgusta umrl med prevozom v bolnišnico v Coneglianu, zaradi srčne kapi. Farfogleja je nameraval mesec dni preživeti v koci, v kraju Pianezze di Miane, ob zelo strogi dieti. Oglas je bil prebral v nekem časopisu in se odločil za tovrstne počitnice. Zal drugih podatkov zaenkrat ni na razpolago.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Torek, 9. septembra 1997

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

TRST / 250 ZADRUŽNIKOV Z LADJO NA BRIJONIH

Izlet članov ZKB tudi priložnost za oceno delovanja in potreb

Pozdrav podpredsednika banke Dragotina Daneva

TRST - V soboto se je prva skupina 250 članov Zadrugne kraske banke podala na letni tradicionalni izlet, katerega cilj je bil obisk otokov Brijoni in ogled njihovih zanimivosti.

Ze pred domenjenim casom se je mnozica zbrala na trzaski pomorski postaji, da bi opravila potrebne formalnosti za vkrcanje na ladjo Marconi, ki jih je nato odpeljala ob istrski obali in s kratkim postankom v Rovinju do cilja. Dnevni red izleta je bil zahteven in zato so morali izletniki precej pohite- ti, da so si lahko uspeli ogledati predvidene tocke in zanimivosti otoka.

Po slavnostnem kosliu v hotelu Neptun, so se udeleženci porazdelili na skupine in si izmenično ogledali razne zanimivosti, med katerimi: arheološki muzej, fotografsko razstavo o Titu in njegovemu življenju povezanemu z Brioni in starodavno cerkvico, v kateri so freske znamenitega mrtvaskega plesa, ki imajo precej sličnosti s freskami v Hrastovljah. Voznja z električnim vlakcem je se nadalje popestrila ogled zoološkega vrta in bizantinskih izkopanin ter znamenitih vil Jadranke, Brijonke in Bele.

Na povratni vožnji je podpredsednik zadrugne kraske banke Dragotin Danev, pozdravil in kratko nagovoril udeležence. Zadrugni izleti - je poudaril podpredsednik Danev - so namrec tenutek povezo- vanja in spoznavanja članov in zadrug. Ob takih priložnostih si lahko izmenjamo mnenja o delovanju in potrebah, ki jih člani cutijo do svoje zadruge, ter z nasveti lahko pripomorejo k boljšemu delovanju ustanove. Na članstvo moramo biti ponosni, a se moramo istoca- sno zavedati, kaj pomeni biti član. Prvenstveni cilj zadruge je nuditi pomoč članom in skupnosti, kjer posluje, član pa je dolzan sodelovati z zadrugo. Ustanova je namrec pro-

pravljena poslušati in po- magati, da s skupnimi močmi prebrodimo sedanje nelahko case.

Podpredsednik se je na- to zahvalil vsem članom za številno udeležbo, saj se je na vabilo Upravnega odbora odzvalo skupno skoro

650 članov in spremljeval- cev, zaradi cesar smo bili prisiljeni organizirati izlet kar trikrat.

Prvi izlet, združen s to- gimi birokratskimi predpi- si, ki smo jih bili prisiljeni spostovati ob vpisu na izle- tu samem, se kljub ne-

majhnim organizacijskim problemom uspešno zaključuje, - je nadaljeval podpredsednik - in zaključil z željo, da bi se ponovno srečali ter na koncu zeel vsem ude- ležencem srecen in vesel povratek domov.

FRANKFURT / PRED ČETRTKOVI ODPRTJEM

Na avtomobilskem salonu bodo predstavili 55 novosti

Frankfurtski salon letos slavi svojo stoletnico

FRANKFURT - V cetrtrek bodo v Frankfurtu odprli ze 57. avtomobilski salon, ki bo tokrat v znamenju nostalgije za starim - salon namrec praznuje svojo stoletnico - in v pričakovanju novosti; letos bodo predstavili rekordnih 55 novih vozil.

Da bi zacutili, kako se je spreminjal in razvijal svet avtomobilov, si bodo obiskovalci pred velikimi novostmi, kakrsen je model smart, plod dela Daimler-Benz in Swatcha, lahko najprej ogledali razstavo oldtimerjev. V Nemčiji avtomobilske sejme organizirajo ze od leta 1897, ko so v berlinskem hotelu Bristol pripravili prvo manjšo razstavo vozil.

Sto let kasneje bo na salonu sode- lovalo 1280 razstavljalcev, to je 11 odstotkov vec kot pred dvema letoma, iz 41 drzav. Proizvajalci bodo predstavi- li 55 novosti, med katerimi bo 33 sve- tovnih premier. Organizatorji prikazujejo na sejmu kar 800.000 obi-

skovalcev. Levji delez bodo imela vo- zila nizjega srednjega razreda: videti bo moc prenovljeni golf, novo genera- cijo Oplovih aster, Citroen bo predsta- vil svojo xsaro, Toyota corollo, Fiat pa model palio. Med vecjimi bosta na ogled nova mazda 626 in leganzo ju- nokorejskega Daewooja. Renault bo razstavil model kangoo, Diahatsu pa model terio. Med razkosnimi bo verjetno največ pogledov pozela nova razlicica Porschejeve legende 911.

Od leta 1994 je nemski avtomobil- ski salon razdeljen na dva dela: v Frankfurtu so vsaki dve leti na ogled osebna, v Hannoveru pa gospodarska vozila. "Velika obrobna" tema na tok- ratnem salonu bo ekologija, okolju prijazni avtomobili. Nemski proiz- vajalci so ze napovedali, da bodo zmanjšali porabo goriva pri svojih av- tomobilih ter izboljšali motorje, kar pa naj bi se delez ogljikovega dioksi- da v izpustu do leta 2005 zmanjšal za

25 odstotkov.

Kljub temu pa ne bo lahko resiti di- leme, kako povecati moc vozil in zmanjsati njihovo porabo. Proizvajal- ci si pac ne morejo privosciti izdelo- vanja ekolosko sprejemljivih vozil, za katere med kupci ne bi bilo zani- manja. Tudi na frankfurtskem salonu bi lahko ciste avtomobile presteli na prste ene roke - poleg smarta, ki na sto kilometrov porabi le stiri litre gori- va, sta tu se Mitsubishijeva carisma, opremljena z manj pogoltnim mo- torjem, in Greenpeacovo vozilo smile, ki za sto kilometrov porabi le tri litre bencina.

Medtem ko proizvajalci cakajo na obdobje, ko bodo lahko uspesno pro- dajali tudi ekoloska vozila, ponujajo vse vec oblik elektronske navigacije, ki vozniku ze pokaze takšno pot do cilja, kjer je najmanj zastojev, kar pa nenazadnje tudi prispeva k manjše- mu onesnazevanju okolja. (STA/AFP)

BORZA / NAJPREJ +45, POTEM +24 ODSOTKOV

Dogovor z Mannesmannom močno ovrednotil Olivettijeve delnice

MILAN - Dogodek včerajšnjega dneva na milanski borzi je bil vstop nemškega velikana Mannesmanna v italijanski Olivetti: kmalu po odprtju borze je vrednost Olivettijevih delnic poskočila navzgor za 42 odstotkov (od cetrtkovih 771 lir na včerajšnjih 1.100 lir), zaradi cesar so zacasno prekinili trgovanje z delnicami, ob ponovnem odprtju pa se je vrednost ustalila pri 961 lirah s poviskom za cetrtino vrednosti (+26, 64%). Tudi na borzi v Bruslju so zabeležili podo- ben porast vrednost elektronske in- dustrije iz Ivree (+24%).

Dogovor z Mannesmannom pusca odprto vprasanje prihodnosti infor- matskega dela Olivettija, saj predvide- va samo razvoj telekomunikacijskih dejavnosti druzbe, ki je ze prisotna na trziscu telefonije. Glede dejavnosti na podroccju racunalnistva vodijo po- gajanja z druzbo Wang, s katero bi lahko mocno ojacili tovrstno proiz- vodnjo. Minister za industrijo Pierlui- gi Bersani je ugodno ocenil dogovor z Mannesmannom, pa tudi perspektive sodelovanja z Wangom, kar bi omo- gocilo, da ne bi Olivetti popolnoma izstopil iz informacijskega sektorja.

Julija zabeležili 2,8 odstotni porast prodaje na drobno

RIM- Skupna vrednost prodaje na drobno je meseca junija nara- sla za 2,8 odstotka v primerjavi z istim mesecem lanskega leta. Na tej osnovi znasa celoletni porast 2,1 odstotka v primerjavi z letom 1996, je sporočil osrednji stati- sticni zavod Istat. V okviru splos- nega porasta prodaje belezijo se zlasti pozitiven rezultat za veliko distribucijo: v veleblagovnicah in komercialnih srediscih je porast znasal 5,2 odstotka, medtem ko so male trgovine zastale za splos- nim trendom, saj so dosegle samo

porast 2,3 odstotka. Točneje je porast prometa v velikih komer- cialnih centrih porasel za 6,4%, v veleblagovnicah za 4,4%, v di- scountih pa za 3,3%.

Odstotni porast vrednost posa- meznih blagovnih vrst pa je na- slednji: jestvine 3,6, stanovanjska oprema in tekstilni proizvodi 2,9, oblacila in zdravila 2,8, kozme- tika, igre, sportni pripomocki 2,7, elektronika in glasbila 2,6, obuva- la, usnjeni izdelki, knjige, casopi- si 2,0, gospodinjiski stroji, optika, fotoizdelki in zeleznina 1,7.

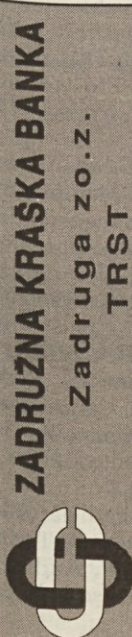
NOVICE

Prevozi in jubilej 2000

TRST - Na pobudo trzaskе univerze in Zavoda za prevoze v okviru evropske integracije (ISTIEE) je bila včeraj na ekonomski fakulteti okrogla miza o prevozihi za jubilejno leto 2000. Pobuda spada v okvir konferenc 38. tridnevnega srečanja o evro- pskih prevozihi. Srečanja so se med drugimi ude- ležili najvisji predstavniki italijanskih zeleznic, Alitalie in cerkvene ustanove za romarje Cimoli, Cempella in Andreatta, ter trzaski zupan Illy. Go- vor je bil tudi o tem, kako naj romarje, namenje v Rim, pritegnejo tudi v kraje, ki so na poti v to me- sto, kot je n.pr. v sam Trst.

Uspešno poslovanje NLB

LJUBLJANA - Nova Ljubljanska banka (NLB) je po prvih šestih mesecih poslovanja dosegla bi- lanco vso to v višini 524, 2 milijarde dolarjev in s tem ohranila 27-odstotni trzni delez. Trajni kap- ital banke se je povecal za 16 odstotkov na 41, 7 milijarde dolarjev, jamstveni kapital pa za 13 od- stotkov na 23, 5 milijarde dolarjev. Dobiček pred obdavčitvijo znasa v prvem polletju 4, 1 milijarde dolarjev. Kot so sporočili iz NLB, kapitalaska ustreznost presega zakonsko določeno za pribli- zno stiri odstotke in potrjuje, da je NLB zdrava, trdna in varna banka. "Polletni rezultati poslo- vanja so zelo ugodni, saj znasa dobiček pred ob- davčitvijo 4, 1 milijarde dolarjev in je na ravni nacrtovanega. Tudi kazalci uspesnosti poslovanja so zelo spodbudni in potrjujejo vodilni položaj banke v slovenskem bančnem prostoru," je pove- dal Marko Voljc, predsednik uprave NLB. (STA)

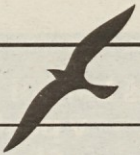

8. SEPTEMBER 1997	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1737,00	1772,00
nemška marka	965,00	985,00
funt šterling	2762,00	2817,00
švicarski frank	1174,00	1195,00
belgijski frank	46,23	48,23
francoski frank	284,00	294,00
danska krona	251,00	261,00
norveška krona	232,00	242,00
švedska krona	220,00	230,00
kanadski dolar	1247,00	1287,00
portugalski eskudo	9,11	10,01
nizozemski gulden	850,00	875,00
avstrijski šiling	136,20	140,70
španska pezeta	11,05	12,15
grška drahma	5,89	6,69
irski šterling	2569,00	2649,00
japonski jen	13,99	14,89
avstralski dolar	1228,00	1298,00
madžarski florint	8,75	11,50
hrvaška kuna	270,00	280,00
slovenski tolar	10,30	10,70

KMEČKA BANKA - GORICA		
8. SEPTEMBER 1997	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1738,00	1768,00
nemška marka	967,00	985,00
francoski frank	285,00	295,00
nizozemski gulden	851,00	876,00
belgijski frank	46,45	48,25
funt šterling	2744,00	2824,00
irski šterling	2561,00	2656,00
danska krona	252,00	262,00
grška drahma	6,00	6,60
kanadski dolar	1248,00	1283,00
švicarski frank	1176,00	1201,00
avstrijski šiling	136,19	140,69
slovenski tolar	10,30	10,60

MILANSKI DEVIZNI TRG	
8. SEPTEMBER 1997	v LIRAH
	povprečni
valuta	
ameriški dolar	1759,080
EKU	1912,650
nemška marka	974,830
francoski frank	289,800
funt šterling	2.784,800
nizozemski gulden	865,430
belgijski frank	47,211
španska pezeta	11,552
danska krona	256,030
irski šterling	2626,130
grška drahma	6,202
portugalski eskudo	9,606
kanadski dolar	1273,040
japonski jen	14,527
švicarski frank	1189,370
avstrijski šiling	138,530
norveška krona	237,220
švedska krona	226,880
finska marka	325,510

MILANSKI BORZNI TRG					
8. SEPTEMBER 1997			INDEKS MIB-30: +0,36		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	14.911	-0,65	Mediolanum	21.908	-0,19
Bca Comit	4.649	-0,49	Montedison	1.183	+2,07
Bca di Roma	1.734	-0,23	Parmalat	2.726	-0,69
Bca Fideuram	6.196	+0,73	Pirelli Spa	4.734	-0,10
Benetton	27.118	-0,17	Ras	14.834	-0,82
Credit	3.597	-1,09	Rolo	22.871	-0,07
Edison	8.362	-0,55	Salpem	8.730	-0,95
Eni	9.965	-0,38	San Paolo To	13.121	-0,31
Fiat	5.792	-1,22	Sirti	9.852	-0,88
Generali	37.623	-0,91	TIM	6.353	+1,97
Imi	17.347	-0,48	Telecom Ita	11.290	+0,15
Ina	2.631	+0,03			
Italgas	5.591	+0,43			
La Fondiaria	8.912	-0,73			
Mediaset	7.943	+0,50			
Mediobanca	12.261	+0,15			

NOVICE

ZDA boljše od Kostarike

KINGSTON - Nogometna reprezentanca ZDA je v kvalifikacijskem srečanju skupine CONCACAF za uvrstitev na svetovno prvenstvo leta 1998 v Franciji z 1:0 ugnala Kostariko in tako napravila velik korak proti uvrstitvi na SP. Uspešna je bila tudi reprezentanca Jamajke, ki je premagala Kanado z 1:0. Na lestvici vodi Mehika z 11 točkami pred ZDA (9) in Kostariko ter Jamajko (8). Na SP se bodo iz te skupine uvrstile tri reprezentance. Vrstni red (v oklepaju število doigranih tekem): Mehika (5) 11, ZDA (6) 9, Kostarika (7) in Jamajka (6) 8, Salvador (6) 6, Kanada (6) 5.

Benetton, Teamsystem in Kinder že na final four?

BOLOGNA - Benetton iz Trevisa in Kinder ter Teamsystem iz Bologne so z eno nogo praktično že na zaključnem turnirju najboljših četverice v italijanskem košarkarskem pokalu, ki bo na sporedu 31. januarja in 1. februarja 1998. V prvih četrtfinalnih tekmah so namreč vse tri ekipe zmagale v gosteh. Benetton je v Sieni z 69:54 (37:23) premagal domačo Fontanafreddo, Kinder je v Rimu z 82:71 (42:37) odpravil Pompeo, Teamsystem pa Varese s 94:75 (49:48). Edino domačo zmago v četrtfinalu je dosegel milanski Stefanel, ki je z 71:64 (28:34) premagal Mash iz verone. Povratne tekme bodo v četrtek.

Fitipaldi strmoglavil z letalom in dobil lažje poškodbe

SAO PAOLO (STA/AP) - Brazilc Emerson Fittipaldi se je med poletom s svojim lahkim letalom zrušil na močvirnato območje Araquare, kakih 350 kilometrov severozahodno od Sao Paola. V letalu je bil tudi njegov sestletni sin Lucas, ki se pri tem ni ranil, Fittipaldi pa je utrpel lažjo poškodbo hrbta. Emerson Fittipaldi je leta 1972 in 1974 osvojil naslov svetovnega prvaka v formuli 1, nato pa je dirkal v formuli indy (CART). V moštvu Rogerja Penskeja je leta 1989 osvojil naslov najboljšega. Lani se je po nesreči v Michiganu, po kateri ne more več povsem uporabljati leve roke, poslovil od tekmovanja.

Michele Zeoli iz italijanske C2 v angleško prvo ligo?

VERCELLI - Stirindvajsetletni branilec nogometnega C2-ligasa Pro Vercellija Michele Zeoli je včeraj odpotoval v Blackburn na tedensko testiranje s tamkajšnjim prvoligašem, ki ga letos trenira Roy Hodgson. Zeoli je pozornost bivšega Interjevega trenerja pritegnil na univerziadi v Palermu, kjer je osvojil zlato kolajno z italijansko državno reprezentanco. Zeoli je študent prava, v nedeljo pa je se odigral tekmo C2 lige proti Giorgoneju.

Totocalcio

PRAVILNA NAPOVED: X12 XX1 1X1 22XX; DOBITKI: 13 (11 dobitnikov) 471.598.000 lir; 12 (318 dobitnikov) 16.313.000 lir.

Totogol

PRAVILNA KOMBINACIJA: 1-2-3-11-13-18-23-30; DOBITKI: 8 (4 dobitniki) 871.373.000 lir; 7 (785 dobitnikov) 3.327.000 lir; 6 (31.739 dobitnikov) 81.700 lir.

Totip

PRAVILNA NAPOVED: X2 XX 21 21 2X X2; DO-DATNA DIRKA: 5 - 14; DOBITKI: 14 (ni dobitnikov, prenos v naslednje kolo 418.339.820 lir); 12 (39 dobitnikov) 10.726.000 lir; 11 (713 dobitnikov) 586.000 lir; 10 (6381 dobitnikov) 65.000 lir.

Obvestila

SK DEVIN in SK BRDINA vabita smučarje na skupni trening na Kaprunu od četrta, 11. septembra, do sobote, 13. septembra. Odhod jutri ob 15. uri. Informacije in prijave po tel. 212859 in 220423.

SZ DOM GORICA - sekcija orodne telovadbe in športne ritmične gimnastike sporoča, da so se treningi SRG že pričeli in da so vpisovanja novincev in novink možna med urami treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ali na tel. št. 0481/82087 v večernih urah.

SD KONTOVEL - košarkarska sekcija obvesča, da se košarkarski treningi nadaljujejo na odprtem igrišču na Kontovelu, kot sledi: ob ponedeljkih in sredo od 16.30 do 17.30 za letnike 1987/88/89 ter ob torkih in četrtek od 16.30 do 17.30 za letnike 1990 in mlajše. Za informacije: Kristjan Bršćik tel. 229470.

ŠL BREG - nogometna sekcija vpisuje v tekmovalni sezoni 1997/1998 otroke, rojene v letih 1991, 1990, 1989 in starejše. Zainteresirani se lahko zgledajo v športnem centru Brega v Dolini vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 17.30 do 19. ure.

GIMNASTICNI ODESK SZ BOR sporoča, da poteka vpisovanje telovadk za letosnjo sezono v Borovem športnem centru (tudi po telefonu na št. 51377) vsak dan od 11.30 do 13.30. Vpis je mogoč tudi preko telefonske tajnice, ob navedbi priimka, imena, rojstne letnice in telefonske številke prijaviteljke.

ODBOJKA / EP ZA MOŠKE

Po porazu z ZRJ Italija s težavo ugnala Slovaško

Zadnja nasprotnika Nemčija in Rusija - Veliko napak v igri

DEN BOSCH - Odbojkarji Italije so si z zmago nad Slovaško spet odprli vrata polfinala na evropskem prvenstvu na Nizozemskem, potem ko so v nedeljo doživeli gladek poraz z izredno razpoloženo Jugoslavijo z 0:3 (13:15, 9:15, 5:15) in je bilo razlogov za zaskrbljenost več kot dovolj. Včerajšnja zmaga proti presenetljivi Slovaški, ki je prej že odpravila Nemčijo in Rusijo, razlogov za zaskrbljenost se ni odpravila. Do konca predtekmovanja - danes bo na prvenstvu prost dan - »azzurre« kakata se Nemčija jutri in Rusija v četrtek. Z dvema zmagama bi bili Italijani v skupini vsaj drugi, s tem pa bi si tudi priigrali vstop v polfinale in boj za kolajne. Toda sodeč po igri proti Jugoslaviji in tudi včeraj proti Slovaški ta naloga ne bo prav

lahka. V igri Italije šepa sprejem (pozna se odsotnost Pippija in Rosalbe, ki sta se poškodovala proti ZRJ), pa tudi blok ni najboljši. Zato so imeli »azzurri« tudi proti Slovaški do sredine tretjega niza izredne težave. V tretjem setu pri stanju 1:1 v nizih so Slovaki že vodili z 11:8, takrat pa so »Azzurri« le zbrali in z delnim izidom 7:0 dobili tretji niz in nato zlahka se četrtga.

SKUPINA A: Italija - Slovaška 3:1 (15:13, 12:15, 15:11, 15:5), Nemčija - Rusija 3:2; VRSTNI RED: Italija, Slovaška, Nemčija 4, ZRJ, Rusija 2, Grčija 0 (ZRJ in Grčija s tekmo manj)

SKUPINA B: Ukrajina - Finska 3:0, Francija - Bolgarija 3:0; VRSTNI RED: Nizozemska, Ukrajina, Francija 4, Češka, Bolgarija 2, Finska 0 (Nizozemska, Češka s tekmo manj)

FORMULA 1 / PO VN NAGRADI ITALIJE V MONZI

Dvoboj za naslov ostaja še naprej odprt

MONZA - Skot David Coulthard (McLaren Mercedes), je zmagovalec dirke formule ena za veliko nagrado Italije v Monzi. Coulthard (na sliki AP), ki je tako slavil drugo letosnjo zmago, je po 53 krogih prehitel Francoza Jeana Alesijsa v benetton-renaultu in Hainza Haraldja Frentzna v williams-renaultu. V skupnem seštevku svetovnega prvenstva s 67 točkami vodi Nemec Michael Schumacher, ki je bil tokrat sedmi. Voznik Ferrarija ima deset točk prednosti pred Jackom Villeneuvom (Williams-Renault), na 3. mesto pa se je prebil Alesi, ki ima 28 točk. Dvoboj za naslov ostaja tako še naprej odprt.

Izidi VN Italije: 1. David Coulthard (V-B/McLaren-Mercedes) 1:17:04, 609 (povprečno: 238, 036 km/h); 2. Jean Alesi (Fra/Benetton-Renault) +1, 937; 3. Heinz-Harald Frentzen (Nem/Williams-Renault) +4, 343; 4. Giancarlo Fisichella (Ita/Jordan-Peugeot) +5, 871; 5. Jacques Villeneuve (Kan/Williams-Renault) +6, 416; 6. Michael Schumacher (Nem/Ferrari) +11, 481; 7.

Gerhard Berger (Avt/Benetton-Renault) 12, 471; 8. Eddie Irvine (Irs/Ferrari) +17, 639; 9. Mika Hakkinen (Fin/McLaren-Mercedes) +49, 373; 10. Jarno Trulli (Ita/Prost-Mugen-Honda) +1:02, 706 itd.

Vrstni red za SP, vozniški: 1. M. Schumacher 67 točk; 2. Villeneuve 57; 3. Alesi 28; 4. Frentzen 27; 5. Coulthard 24; 6. Berger 21; 7. Irvine 18 itd.

Konstruktorji: 1. Ferrari 85 točk; 2. Williams-Renault 84; 3. Benetton-Renault 53; 4. McLaren-Mercedes 38; 5. Jordan-Peugeot 28; 6. Prost-Mugen Honda 20; 7. Sauber-Petronas 15; 8. Arrows-Yamaha 7; 9. Stewart-Ford 6; 10. Tyrrell-Ford 2.

Alex Zanardi dirko pred koncem svetovni prvak v formuli CART

MONTEREY - Italijan Alex Zanardi (Reynard-Honda) si je s 3. mestom na predzadnji dirki letošnje sezone v formuli CART (prej formuli indy) v Montereyu že zagotovil naslov prvaka. Zanardi ima pred zadnjo dirko nedosegljivih 195 točk in vodi pred Brazilcem Gilom de Ferranom (Reynard-Honda), ki jih je zbral 154, ter pred zmagovalcem Montereyja in lanskoletnim prvakom serije CART Americanom Jimmyjem Vasserjem (Reynard-Hon-

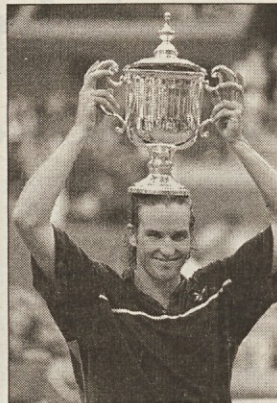
da), ki jih je zbral 128. Skupno zmago si je s tem zagotovilo moštvo Reynarda (324) pred Penskejem (156) in Swiftom (139).

Vasser je na dirki v Montereyu prevozil 83 krogov v času 1 ure, 41 minut, 38 stotink in 813 tisočink sekunde in le za las zmagal pred Angležem Markom Blundellom (Reynard-Mercedes). Zmaga je Zanardiju prinesla tudi denarno nagrado v višini milijona ameriških dolarjev.

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO ZDA

Rafter in Rusedski oživila zgodovino

Avstrellec Rafter na koncu boljši od Britanca Pri ženskah Hingisova potrdila svojo premoč

NEW YORK - Patrick Rafter je postal prvi Avstrellec, ki mu je uspelo zmagati na turnirju US Open v New Yorku po letu 1973. Takrat je slavil John Newcombe. Moški finalni dvoboj je bil pravo nasprotje ženskega, kjer je 16-letna Martina Hingis zlahka premagala leto dni starejšo Američanko Venus Williams s 6:0 in 6:4. Rafter je moral za zmago proti Britancu Gregu Rusedskemu s 6:3, 6:2, 4:6 in 7:5 vzdržati pritisk najhitrejšega serverja na svetu. Pri tem je moral kar nekajkrat preveriti svoj lopar, če ga ob »srečanju« z zogico, ki jo je Rusedski pri servisu poslal čez mrežo s hitrostjo 230 kilometrov na uro, ni morda raztrgalo. Oba igralca sta s svojim nastopom v finalu

turnirja za grand slam oživila že davno pozabljene case teniske zgodovine. Britanec in Avstrellec sta nazadnje igrala v finalu turnirja za grand slam leta 1935, ko je v Avstraliji domačin Jack Crawford premagal Britanca Freda Perryja. Slednja sta igrala tudi v finalu odprtega prvenstva ZDA leta 1933, ki tedaj se ni stelo za grand slam, tedaj je bil boljši Britanec.

Patrick Rafter (na sliki AP) je po dvoboju - podobno kot njegov rojak Pat Cash v Wimbledonu leta 1987 - najprej stekel in objel starše, prijatelje ter trenerja Tonya Rocha. »Ne morem verjeti, počutim se kot v sanjah,« je dejal dolgoletni Rafter. Rusedski, ki je skušal postati prvi britanski zmagovalec turnirja za grand slam po Fredu Perryju, se je z uničujočimi servisi uspel vrniti v igro in dobiti tretji niz, vendar je bil Rafter premočan.

Martina Hingis pa je v svojem četrtem letosnjem finalu za grand slam tretjič zmagala, svojo nasprotnico Williamsovo pa je premagala v piclih 62 minutah. Prvi set (6:0) je bil pravi monolog Svicarke, v drugem (6:4) pa je bil odpor

temnopolte Americanke že večji.

Neizkušena Williamsova je s 66. mestom na svetovni računalniški lestvici najnižje uvrščena finalistka turnirja za grand slam od leta 1979, ko je Barbara Jordan kot 68. igralka na svetu zmagala na odprtem prvenstvu Avstralije. Kljub porazu bo nastop Williamsove ostal v spominu temnopolnih Americanov. Po letu 1968, ko je Arthur Ashe osvojil moški del turnirja, je postala prva temnopolta Američanka finalistka turnirja v New Yorku. Poleg tega pa je tudi prva črna finalistka, potem ko je Althea Gibson leta 1957 dosegla svojo drugo zmago na US opnu.

Zmagovalka Hingisova je prejela 650.000 ameriških dolarjev iz nagradnega sklada, s čimer je postala prva tenisačica v zgodovini, ki je v eni sezoni zaslužila z denarnimi nagradami več kot 3 milijone ameriških dolarjev. Svicarka je letos zmagala na odprtem prvenstvu Avstralije, v Wimbledonu in sedaj se v New Yorku. Osvojitev vseh starih turnirjev za grand slam v eni sezoni ji je v Parizu preprečila Hrvatica Iva Majoli, ki jo je premagala v finalu Roland Garossa. Steffi Graf in Margaret Smith Court tako ostajata edini, ki jima je uspelo osvojiti vse stiri turnirje v eni sezoni, kljub temu pa se je Hingisova s tremi zmagami vpisala v zgodovino in se pridružila Moniki Seles, Martini Navratilovi in Billie Jean King. Dvoboj 16-letne Hingisove in 17-letne Williamsove je bil doslej najmlajši v zgodovini grand slam turnirjev.

NOGOMET / C2 LIGA

Triestina proti Mantovi do prve letošnje zmage

Triestina - Mantova 1:0 (0:0)

Strelec: Masi v 86. minuti

TRIESTINA: Vinti, Benetti, Masi, Gambaro, Sgarbossa, Bambini, Gubellini, Canella (Carli v 66.), Spilli, Riccardo (Montoneri v 60.), Coti.

Triestina je dosegla svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago, do nje pa je prišla po izenačeni igri in po zaslugi Masija, ki je stiri minute pred koncem po prostem strelu Bambinija z glavo premagal vratarja gostov.

OSTALI IZIDI 2. KOLA: Albinese - Mestre 1:2, Biellese - Solbiatese 3:0, Cittadella - Leffe 1:0, Ospitaletto - Voghera 0:1, Pro Patria - Novara 1:0, Pro Vercelli - Giorgione 0:0, Sandonà - Pro Sesto 1:1, Varese - Cremafergo 1:0.

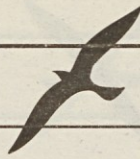
VRSTNI RED: Varese 6, Biellese, Cittadella, Mestre, Pro Sesto, Triestina in Voghera 4, Mantova, Pro Patria in Solbiatese 3, Giorgione 2, Cremafergo, Albinese, Ospitaletto, Pro Vercelli, Sandonà in Leffe 1, Novara 0.

PRIOHDNJE KOLO: Pro Sesto - Triestina (v soboto).

V B ligi na vrhu Venezia in Cagliari

IZIDI 2. KOLA: Castelsangro - Ancona 1:1, F. Andria - Chievo 1:0, Foggia - Venezia 1:2, Genoa - Lucchese 1:1, Pescara - Cagliari 0:1, Ravenna - Perugia 0:0, Reggina - Reggina 1:0, Torino - Padova 2:1, Treviso - Salernitana 1:1, Verona - Monza 3:2.

VRSTNI RED: Venezia in Cagliari 6, Perugia, Salernitana, Lucchese, Ancona in Castelsangro 4, Torino, Chievo, Reggina, Riggina, Verona in F. Andria 3, Monza, Pescara, Ravenna, Genoa in Treviso 1, Foggia in Padova 0.

NAMIZNI TENIS / MEDNARODNI 15. POKAL KRASA V ZGONIKU

V finalu krasovke nudile močan odpor Hrvatricam

Duga Resa, z Belorusinjo Logatskajo, upravičila vlogo favorita - Wangova brez konkurence - Tretji Tramin

Ljubitelji namiznega tenisa so spet prisni na svoj račun. V nedeljo so v zgonski telovadnici z navdušenjem sledili tekmam za 15. Pokal Krasa. Organizator Kras je imel pri izbiri nastopajočih ekip se posebno srečno roko. Kakovostni pečat k temu mednarodnemu turnirju so dale gostujoče ekipe iz Slovenije, Hrvaške in boscenskega kota, njihova moč pa je pršla se do večjega izraza zaradi ojačitve nekaterih ekip s tujkami. Pokal je zmagala Duga Resa iz Hrvaške (Bakula, Logatskaja, Poljak), takoj za njo pa ji je sledila postava Krasa Generali. (Wang, Katja in Vanja Milic). Bocenski Tramin (Bersan, Ingrid Cagliari, Szabo) je bil tretji. V odsotnosti svoje prve igralka Karin Cagliari si je italijanski drugoligaš izposodil bivšo Krasovo igralko, sedaj Castellanino Ano Bersan. Četrti je bil Rakek (Isetić, Moskalenko, Svirgelj), peta Sampionka iz Vrtojbe (Halas, Milost, Sivec), šesti Arrigoni Izola (Jauševac, Rahotin, Umer). Sest ekip se je najprej pomerilo v dveh jakostnih skupinah, kjer sta Duga Resa in Kras Generali bila zmagovalca svoje skupine. V prvem delu turnirja je Kras Generali premagal Rakek in Sampionko oba s 5:1. Pri Rakeku je točko napravila njihova tujka Moskalenko proti Katji Milic. Za to pa si ji je re-vansirala Vanja Milic in Rakekovo tujko premagala v treh nizih. Proti Sampionki, tretjemu na prvili-gaskih slovenskih lestvicah, so krasovke igrale se bolje. Za Vrtojbčanke je edino točko osvojila mla-

dinska reprezentantka Helena Halas nad tretjo igralko Krasa Generali. Proti reprezentantki je odlično igrala Vanja Milic. Krasovka jo je v treh nizih prisilila k predaji (19, -17, 8), k zmagi nad Vrtojbo pa je Katja Milic prispevala s pomembno zmago nad Darjo Bajc. (15, 14). Krasova Kirajka Wang je bila na tem kakovostnem srečanju vseeno brez konkurence. Slavila je v vseh svojih sedmih dvo-bojih turnirja. Po tekmah v skupini je sledilo razigravanje mest. Skupina A: Duga Resa - Arrigoni 5:0, Tramin - Arrigoni 5:2, Duga Resa - Tramin 5:0. Skupina B: Kras Generali - Rakek 5:1, Sampionka - Rakek 3:5. Kras Generali - Sampionka 5:1. Zelo zanimiv in privlačen je bil boj za prvo mesto, kamor sta posegla Kras Generali in Duga Resa. Krasovke so proti moč-

nim gostjam iz Hrvaške stavile vse svoje moči. Vanja Milic je z zmago nad Andrejo Bakula, ki jo stejejo za eno najperspektivnejših igralk Hrvaške že v prvem dvoboju finala nakazala ostrino borbe. Dejansko se je rezultat stopničasto nadaljeval. Izravnala ga je Krasova nepremagljiva Wang, za sestrični Milic pa so bile nasprotnice le prehuda ovira. Kako močna je hrvaška postava kaže dejstvo, da je že tretje leto zasidrana na tretjem mestu v nacionalnem prvenstvu. Lani se je v evropskem pokalu prebila do osmine finala, letos pa je v njem celo druga nosilka. Po privlačnih tekmah, v katerih sta mlajši Krasovi igralki pokazali mariskatero lepo potezo, se je finale končal z izidom 5:4. Petnajsti Pokal Krasa je tako sel tako na Hrvaško, saj se je Duga Resa v postavi beloruske igralk evropskega kova

Tanje Logatskaje, obrambne igralk Poljakove in evropske podprvakinje pri narašajnicah 17-letne (že profesionalne igralk) Bakulove izkazal za najboljšo ekipo. Sicer pa so bili po končanem turnirju zadovoljni vsi, gostujoče ekipe in organizator, ki je izkoristil priložnost in zmagovalca pozval se na dodatni sinocnji trening. Duga Resa - Kras Generali 5:4 Bakula - Vanja Milic 0:2 (10:21, 14:21), Logatskaja - Katja Milic 2:0 (21:13, 21:6), Poljak - Wang 0:2 (12:21, 8:21), Logatskaja - Vanja Milic 2:0 (21:12, 21:13), Bakula - Wang 0:2 (14:21, 18:21), Poljak - Katja Milic 2:0 (21:14, 21:16), Logatskaja - Wang 0:2 (14:21, 16:21), Poljak - Vanja Milic 2:0 (21:11, 21:11), Bakula - Katja Milic 2:0 (21:3, 21:16). Tramin - Rakek 5:1, Arrigoni : Sampionka 2:5. J.J.

Zmagovalni oder na 15. pokalu Krasa (Foto KROMA)

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Kar 6 golov na derbiju v Bazovici, nezaslužen poraz Štandrežcev

Lepa zmaga Sovodenj, Vesna izenačila

Na derbiju v Bazovici je padlo kar šest zadetkov (Foto KROMA)

SKUPINA H Zarja/Gaja - Primorje 3:3 (1:1) STRELCI: Tognetti, Kalc in Di Donato za Zarjo/Gajo; Digovich, Pescatori in Miclaucich za Primorje. ZARJA/GAJA: Faletti, Grgić, Dussoni, Donaggio, Sclaunich, Deste, Ribarich (Karis), Kalc, Jurincich, Di Donato, Tognetti. PRIMORJE: Babich, Braini, Matcovich (Gustin), Laurica, Digovich (Bukavec), Emili (Skerl), Stolf, Leghissa, Micluacich, Mislei, Pescatori. Po dokaj živahni in za oko lepi tekmi se je derbi v Bazovici za italijanski pokal končal brez zmagovalca. Obe ekipi sta tako s 3. kolom tudi končali svojo pot v tem pokalu. Gledalci se gotovo niso dolgočasili, saj so videli kar šest golov. Gostitelji so sicer imeli terensko premoc, Prosečani pa so bili učinkovitejši in so izkoristili vse priložnosti, ki so jih imeli na razpolago.

OSTALI IZID: Itala San Marco - Capriva 3:2. KONCNI VRSTNI RED: Itala San Marco 9; Capriva 6; Primorje in zarja/Gaja 1. KVALIFICIRANA: Itala San Marco. SKUPINA G Juventina - San Canzian 0:1 (0:1) JUVENTINA: Cantarut, Milotti, Macuzzi, Stacul, Trampus, Devetak (Ballaben), La Vena (Federici), Florenin, Tabaj (Cecotti), Braida, Brandolin. Standreska ekipa, ki je spet igrala z zelo okrnjeno postavo, si v nedeljo ni zaslužila poraza, saj je imela veliko več priložnosti od gostov. Za naše mostvo pa je bila spet usodna napaka v obrambi. Od posameznikov bi pohvalili Trampus, Braido in Macuzzija. OSTALI IZID: Monfalcone - Ronchi 0:0. KONCNI VRSTNI RED: Ronchi 7; Monfalcone 5; San Canzian 4, Juventina 0. KVALIFICIRAN: Ronchi. DEŽELNI POKAL

SKUPINA M4 San Lorenzo - Sovodnje 1:2 (1:2) STRELCA: Fajt 11-m in Businelli. SOVODNJE: Gergolet, Cernic (Donati), Tomsic, Devetak, Bregant, Cescutti, Zotti, M. Peteani, Sambo (V. Peteani), Fajt, Businelli. Sovodenjci so osvojili pomembno zmago. Mostvo je predvsem v prvem polcasu igralo dokaj dobro in doseglo oba gola z Markom Fajtom iz enajstmetrovke in Businellijem. V nadaljevanju so Sovodenjci predvsem zaradi utrujenosti popustili, vseeno pa so brez težav ohranili tesno vodstvo. Naj omenimo namreč, da so Sovodenjci v sedmih dneh igrali kar štiri tekme (dve za pokal in dve na memorialu v Doberdolu). Vesna - Isonzo S. Pier 1:1 (1:0) VESNIN STRELEC: P. Sedmak. VESNA: De Rota, Giovini, Sambaldi, Cutrara, Soavi, Malusa, Versa, Sannini, Sirca (Grassi), Silvestri (Krisjak), Sedmak. Kriska ekipa je prvih 20 minut igrala odlično in že v 9. minuti je domači »bomber« Peter Sedmak stresel mrežo zbehanih gostov. Nato je Vesna popustila in dovolila nasprotnikom, da so prejeli pobudo v svoje roke. Gostje so bili vse nevarnejši in si proti koncu polcasa tudi prisluzili enajstmetrovko, ki pa jo je vratar De Rota lepo ubranil. Tudi v nadaljevanju so imeli gostje več od igre, Krizani pa so se umirjeno branili in tudi ves drugi polcas držali tesno prednost, ko so gostje ob izteku srečanja izenačili. Pri tem pa jo je krepko »polomnila« sodnica, ki ni videla, da je moral kriski igralec na klop zaradi krvavitve na čelu. Gostje so igrali naprej, Soavi pa je zrušil gostujočega napadalca v kazenskem prostoru. Zoga se je odbila od vratnice. Sodnica pa je ukazala ponovitev najstrožje kazni, ker so baje bili nekateri kriski igralci v kazenskem prostoru. Gostje so tako vdrgic vendarle izenačili ob protestih kriskih igralcev in navijačev. VRSTNI RED: Sovodnje 4; San Lorenzo 3; Vesna 2; Isonzo San Pier 1. PRIHODNJE KOLO (14.9. ob 17. uri): Vesna - San Lorenzo; Isonzo SP - Sovodnje.

NOGOMET / NAŠE EKIPE 2. IN 3. AL V DEŽELNEM POKALU

Od enajsteric slovenskih društev sta bila v uvodnem kolu uspešna le doberdobska Mladost in trebenski Primorec

Oba zmagala s 3:0 - Bregovi moštvi sta ostali praznih rok - Izgubil je tudi Kras - Prihodnje kolo bo v nedeljo

SKUPINA F2 Chiarbola - Kras 2:1 (1:0) KRASOV STRELEC: Silvagni. KRAS: Scrigner, Angelini, Modolo, Marchesi, Bastianelli, Bratovich (Cocolo), Chies, Mauro, Silvagni (Vodopivec), Suc, Berce. Srečanje je bilo vseskozi izenačeno. Gostitelji so povedli z avtogolom po prostem strelu. Krasovci so imeli malo pred koncem polcasa stoodstotno priložnost z Bercetom. Takoj v drugem polcasu je za goste izenačil Silvagni. Proti koncu tekme je sodnik preuranjeno dosodil enajstmetrovko, ki so jo gostitelji realizirali in s tem tudi zmagali. Campanelle - Breg A 3:2 (1:2) BREGOV STRELEC: Canelli 2. BREG: P. D'Agnolo, Botteri, Paoletti, Sancin, Maiorano, Naldi (Dagri), Praselj, A. D'Agnolo (I. Ota), Canelli, Vuk, Paoli.

Po dobrem prvem polcasu, ko so tudi vodiliz golom razlike, so Brežani v drugem delu tekme nekoliko popustili predvsem na sredini igrišča in nato tudi tesno izgubili. Brežani so igrali z okrnjeno postavo, kar se je poznalo v drugem polcasu, ko se je začela porajati utrujenost. Za igro v prvem polcasu pa je treba pohvaliti vse Bregove igralce in se posebno Alessandra Canellija, ki je dal tudi dva gola. VRSTNI RED: Chiarbola in Campanelle 3; Breg A in Kras 0.

SKUPINA F3 Breg B - S. Andrea 0:2 (0:1) BREG: Bolcato, Scibillia, Babudri, Luisa, M. ota, Fiorido, Rocchetti, Biondi (Karis), Marussi, Bozzi, Svara (Martini). Bil je to krstni nastop za mariskaterega igralca v Bregovem dresu kot za trenerja Dina Tommasija. Ekipa je na splošno zadovoljivo opravila svojo nalogo, ceprav je treba priznati, da

so bili gostje tako zaradi tehnične kot taktične priprave boljši. Gostje so dosegli svoja dva zadetka po napakah Bregove obrambe. Tudi naše mostvo je imelo nekaj lepih priložnosti za gol in se zlasti tisto s Fioridom. OSTALI IZID: Zaule - Buttrio 2:0. VRSTNI RED: Zaule in S. Andrea 3; Breg B in Buttrio 0.

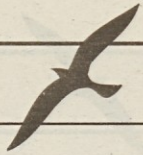
SKUPINA F4 Primorec - Union 3:0 (0:0) STRELCI: Pagliaro,

Srebernich, Giassi 11-m. PRIMOREC: Martellani, Parovel, Procentese, Ferluga, Policardi, Giraldi (Procentese), Pagliaro, Sorrentino, Giassi, Predonzan, M. Corona (Simonetti). Ceprav so Trebenci visoko zmagali, pa z igro niso povsem zadovoljili, predvsem v prvem polcasu ne. V nadaljevanju so bistveno izboljšali svojo igro in tudi dosegli tri zadetke ter seveda zasluženo zmagali. OSTALI IZID: CGS - Venus

2:0. VRSTNI RED: Primorec in CGS 3; Venus in Union 0.

SKUPINA G3 Villesse - Mladost 0:3 (0:0) STRELCA: Caiffa 2, Blason. MLADOST: Peric, Kobal, Argentin, Zin, Persoglia, Gorjan (Devetta), Maniá, Marusić, P. Gergolet (Blason), Ferfolja, Caiffa. Ze od vsega začetka je bilo jasno, da so Doberdobci boljši tekmelec od gostiteljev, ceprav v prvem polcasu niso dali gola. Domacini so že v prvem polcasu ostali z desetimi nogometasi na igrišču (grob prekrsek nad Ferfoljo), tako da je imela naša ekipa v nadaljevanju olajšano nalogo. V drugem polcasu je nacer mrežo gostiteljev Caiffa. Mladost je dosegla se dva gola v zadnjih 15 minutah igre z Blasonom in spet s Caiffom. OSTALI IZID: Piedimonte - Pieris 2:4. VRSTNI RED: Mladost in Pieris 3; Piedimonte in Villesse 0.

Memorial Boris Husu: drevi prvi polfinale Primorje - Primorec Drevi ob 20.30 bo na Proseku prvi polfinale nogometnega turnirja za 1. memorial Boris Husu. Pomerila se bosta domače Primorje in trebenski Primorec. Jutri pa bo drugi polfinale med Zarjo/Gajo in Krasom. Veliki finale bo na sporedu v petek. **Danes začetek turnirja v Križu** S tekmo med Vesno in Mladostjo se bo danes ob 20. uri v Križu začel turnir za trofejo Ferrucci. Ob isti uri pa bosta jutri v Križu stopila na igrišče Juventina in San Luigi. Turnir se bo končal 18. t.m.

PRIPRAVE NA PROSLAVO 50-LETNICE PRIKLJUČITVE PRIMORSKE

ZZB Slovenije predstavila tri nove publikacije

Gre za dela Janko Premrl - primorski junak Vojko avtorice Marije Cigale, Naša zahodna meja in mirovna pogodba z Italijo avtorja Toneta Poljšaka in Sveži veter iz preteklosti avtorja Franceta Perovška.

LJUBLJANA - Zveza združenj borcev (ZZB) in udeležencev NOB Slovenije je v okviru proslav ob 50-letnici priključitve Primorske k Slovenije danes predstavila tri posebne publikacije, in sicer **Janko Premrl - primorski junak Vojko** avtorice Marije Cigale, **Naša zahodna meja in mirovna pogodba z Italijo** avtorja Toneta Poljšaka in **Sveži veter iz preteklosti** avtorja Franceta Perovška. Omenjene publikacije, dopolnjene z zgibanko o isti temi, ki jo je izdal arhiv partizanskih novinarjev pri glavnem odboru ZZB, naj bi že pred osrednjo prireditvijo v Novi Gorici prispevale k vedenju o boju primorskega ljudstva proti fašizmu in o sirših okvirih prizadevanj za slovensko zahodno mejo.

Predsednik ZZB NOB Slovenije Ivan Dolničar je uvodoma poudaril, da je bila slovenska borčevska organizacija med prvimi in glavnimi pobudniki za slovesno zaznamovanje 50-letnice podpisa in uveljavitve mirovne pogodbe z Italijo ter priključitve Primorske k Sloveniji. Omenjene publikacije po njegovih besedah izpricujejo samo eno resnico, namreč da meja na zahodu ne bi bila takšna kot je in slovenska država ne bi imela morja, če ne bi bilo množičnega upora slovenskega življa na Primorskem v času fašizma in oborožene vstaje pod vodstvom osvobodilne fronte. Omenjene publikacije pomenijo tudi priznanje političnemu vodstvu NOB in upora proti okupatorju, ki je v dokumenti o priključitvi Primorske k Sloveniji, sprejetimi takoj po kapitulaciji Italije, zakolicila diplomatska prizadevanja za novo zahodno mejo. Več kot 20-letni boj Primorcev proti fašizmu in za priključitev svoji matici je prav v tem času dosegel vrhunec, ki se je na drugačen način nadaljeval se po končani vojni. Potrebno je bilo se skoraj poltretjo leto političnega in diplomatskega boja, da so se njegove težnje vendarle uresničile z uveljavitvijo mirovne pogodbe 15. septembra 1947, je se poudaril Ivan Dolničar.

Avtor knjige **Sveži veter iz preteklosti**, ki je dopolnilo h knjigi **Moja resnica**, France Perovšek, je poudaril, da se je s priključitvijo Primorske ter zatem leta 1954 se slovenske Istre z obalnimi mesti povečalo ozemlje republike Slovenije kar za tretjino. Knjiga **Moja resnica**, ki je prvič izšla oktobra leta 1995, vsebuje spominske utrinke iz delovanja po letu 1945 na Primorskem

in v Ljubljani. Brez NOB danes Primorska ne bi bila združena s Slovenijo v enotno državo. Prav tako pa danes brez mednarodnih pogodb in sporazumov, ki jih je po 2. svetovni vojni sklenila med partizanskim bojem nastala oblast, ne bi bilo možno v meddržavnih odnosih z Italijo vztrajati pri že dogovorjenem in na tej podlagi urejati izključno dvostranska vprasanja med državama, ki ne morejo pogojevati statusa slovenske države v sodobni Evropi. Perovšek je se poudaril, da primorski in vsi slovenski partizani se posebej spoštujejo in obcludujejo hrabro medvojno

drzo večine primorskih duhovnikov in prenekaletih iz ostalih delov Slovenije, ki so sodelovali v NOB in z OF. Zato v publikaciji objavlja celotno izjavo predstavnikov slovenskih katoliških duhovnikov iz cone B slovenskega Primorja, ki so jo podali konec septembra 1945 v Ajdovscini.

Avtor knjige **Naša zahodna meja in mirovna pogodba z Italijo** Tone Poljšak je na predstavitvi poudaril, da boj za zahodno mejo ne vključuje le mirovne pogodbe iz Pariza, podpisane v februarju in uveljavljene v septembru leta 1947, ampak tudi ka-

snejsi memorandum o soglasju iz leta 1954 in Osimske sporazume iz leta 1975 ter našo osamosvojitve v letih 1991 in 1992, torej zajema obdobja najmanj petih generacij. V njem pa so največje breme nosili in zanj tudi največ žrtvovali primorski rojaki.

Publikacija **Janko Premrl - primorski junak Vojko** pa je po besedah avtorice Marije Cigale le ena izmed serije brošur, v katerih bodo poskušali predstaviti like iz takratnega casa. Se lani so predstavili Borisa Kidriča in Edvarda Kardelja, letos pa Edvarda Kocbeka in Janka Premrla Vojka. (STA, foto Joze Suhadolnik/BOBO)

POLITIKA / NEPRIČAKOVANO

Deželni svet: Elena Gobbi zapustila SKP

TRST - Elena Gobbi je zapustila Stranko komunistične prenovne in njeno deželno svetovalsko skupino. Od včeraj dalje je videmsko svetovalka, ki je bila v deželni svet leta 1993 izvoljena z 903 osebnimi preferencami, formalno članica mešane deželne skupine, v katero so svojčas pristopili nekateri nekdanji ligasi. SKP ima sedaj v deželni skupščini tri svetovalce in sicer Fausta Monfalcona (Trst), Roberta Antonaza (Gorica) in Gianluigija Pegola (Pordenon).

Gobbijeva je v tiskovnem sporočilu napisala, da ji taka izbira nalaga velike osebne žrtve, je pa bila neizogibna. Po njenem se je politična debata v FJK v zadnjem času osredotočila edino na novo volilno

zakonodajo. Demokracija, poudarja se Gobbijeva, se ne more omejiti le na solidarnost Capasom in biti npr. popolnoma brezbrizna do vprasanja naravnih dobrin ali pa tragedije beguncev.

Utemeljitev odstopa je zelo zmedena, če že ne brezpredmetna, ugotavlja deželni tajnik SKP Pegolo, ki opozarja, da se Gobbijeva že nekaj mesecev ni udeleževala sej svetovalske skupine in niti strankarskih pobud. Po njegovem ne gre za nikakršen politični problem, pač pa se postavlja vprasanje resnosti in odgovornosti svetovalke, ki med drugim že nekaj casa ne spoštuje finančnih obvez do stranke. Pegolo zato poziva Gobbijovo, naj odstopi iz deželnega sveta.

PORDENON

Župan Pasini še pod pridržano prognozo

PORDENON - Zdravstveno stanje pordenonskega župana, severnoligaša Alfreda Pasinija se po nedeljskem padcu s kolesa izboljšuje, ceprav si zdravniki še vedno pridržujejo prognozo. Do nesreče je prišlo v nedeljo ob 11.20 v kraju S. Michele di Caneva. Pasini se je v udeleževal kolesarskega pohoda »Pordenonepedala«, ko je 4-letni sinček, ki ga je peljal na kolesu, po nesreči vtaknil nožico med zanke. Pri padcu si je župan hudo rnil v glavo, sinček pa je bil praktično nepoškodovan.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19 ob delavnikih), pri podjetjih, na univerzi in na solah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev je možna do 18. t. m.. Za informacije lahko pokličete zeleno številko 167-222088 (v sodelovanju s Telecom Italia).

Gledališče Verdi

Jesenska simfončna sezona 1997

Prvi koncert bo v petek, 12. t. m., ob 20.30 (red A). Nastopil bo pianist Alexander Lonquich. Na programu Brahms in Schubert. Predprodaja vstopnic za neabonente od danes, 9. t. m. pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500) ; možna je tudi potrditev abonmajev za red A, B in Carta giovani.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Potrditev starih abonmajev do sobote, 20. septembra. Za informacije tel. 390613.

Nova gledališka sezona se bo začela v petek, 3. oktobra s predstavo La Contrade »Antonio Freno«. Režija Francesco Macedonio.

Triestestate - Grad Sv. Justa

Triestate Kino: danes, 7. t. m., ob 21.30 film »Creature selvage«.

RAZNE PRIREDITVE

KOROŠKA

TINJE

Dom katoliške prosvete Sodalitas: danes, 9. t. m., ob 19. uri »Siden News« - za garderobo in stanovanje.

SUHA

Telovadnica ljudske sole: v petek, 12. t. m., ob 19.30 praznična podelitev evropske nagrade za ljudsko glasbeno umetnost 1997 Oktetu Suha.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Dvorana Tripovich

V soboto, 4. oktobra, ob 20.30 koncert Akademskoga zbora M. Glinka iz S. Petersburga pod vodstvom Vladislava Cernusena. Informacije na Glasbeni matici - tel. (040) 418605.

Provinciassieme 1997

Zgonik - Sportno kulturni center: v petek, 19. t. m., ob 21. uri koncert kvinteta Jazzy and Classic. skladbe Astora Piazzolle in Claudia Bollinga.

Trst - Avditorij konzervatorija G. Tartini: v soboto, 20. t. m., ob 20.30 »Moldavski glasovi«.

Triestate

Na gradu Sv. Justa bo jutri, 10. t. m., ob 22. uri glasba v živo s skupino Giulia Pellizzari Ballaben.

Park bivše umobolnice - Bar Il posto delle fragole

V petek, 12. t. m., ob 21. uri koncert blues glasbe. Nastopil bo duo Marassi e Massaria.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, v organizaciji Trgovinske zbornice, trz. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzasko občine, pokrajine in dežele FJK.

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1): na ogled je starodavna japonska grafična umetnost. Urnik: vsak dan (razen ponedeljka) od 9. do 19. ure, ob torkih in sredah tudi od 20. do 24. ure.

Mestni naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): razstavo »Znanost med fantazijo in realnostjo« - stare knjige iz knjižnice mestnega naravoslovnega muzeja do podaljšali do 21. t. m. Urnik ogleda: vsak dan, razen ponedeljka, od 8.30 do 13.30.

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti.

Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia): do 12. t. m. je na ogled razstava v spomin na umetnika Nicolo Sponza.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 14.9. razstavlja Franca Batich.

Galerija Grandangolo (Ul. Ponziana 8): do 11. t. m. razstavlja Pino Caldarulo.

Galerija studio Tommaso (Ul. del Monte 2/1): do 14. t. m. je v okviru pobud Provinciasieme '97 na ogled fotografska razstava »Tibet - obretni lamaiti plesi« Vickija Savagnanija. Urnik: ob delavnikih 11-13, 17-20.

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren: do 11. t. m. je v okviru pobud Provinciasieme '97 na ogled razstava »Stene« Emanuele Marassi in Livia

Jutri, 8. t. m., ob 21.30 film »Bugiardo bugiardo«.

Provinciassieme 1997

Col - Kulturni dom: v četrtek, 11. t. m., ob 20.30 predvajanje televizijske oddaje Rai »La classe di Stuparich« (Stuparichev razred) Lile Cepak. Režija G. Penco.

Park bivše umobolnice pri Sv. Ivanu

Jutri, 10. t. m., od 18. ure dalje v okviru prireditve »Luna v parku« bo na sporedu boljši trg, koncert klasične glasbe (ob 18.00), ob 21. uri predstava »Merima« v izvedbi Zadruga Bonawentura.

GORICA

Alpe Adria Puppet Festival

V okviru festivala je na goriskem gradu serija komicnih predstav pod naslovom »Un castello di risate«: v četrtek, 11. t. m., ob 20.45 »Brutto affare all'hotel Miramare« v izvedbi gledališča La trappola.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V nedeljo, 14. in v ponedeljek, 15. t. m. bo v KC razstava svežih gob.

Vilenica '97

Od četrtek, 11. , do sobote, 13. t. m. bo na sporedu literarno srečanje Vilenica. Prvi literarni večer bo 11. septembra, ob 21. uri v atriju Hotela Klub v Lipici, sledil bo koncert Petra Ugrina in sprejem za udeležence.

SLOVENIJA

ŠENTPRIMOŽ

Farna cerkev: v soboto, 13. t. m., ob 20. uri koncert.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K & k center: danes, 9. t. m., ob 19.30 predavanje »Biolosko vrtnarjenje jeseni«.

BOROVLEJE

Pri Cingelcu na trati: v soboto, 13. t. m., ob 16. uri otroški popoldan z animatorjem Janijem Kovacicem.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Sveti Gori

V nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri otvoritveni koncert Kulturnega doma za sezono 1997/98 (izven abonmaj). V cerkvi bo nastopil akademski zbor Mihail Glinka iz Sankt Peterburga pod vodstvom Vladislava Cernusena. Vstop v cerkev bo s koncertnim listom, ki ga predhodno dvignete na upravi Kulturnega doma, organiziran je tudi avtobusni prevoz. Za informacije tel. (0038665) 25608. V Kulturnem domu lahko do 6. oktobra vpisete glasbeni abonma, sedeze pa potrdite do 30. t. m. (tudi po telefonu), novi abonenti se lahko vpisejo od 1. do 6. oktobra.

Meblo

V petek, 12. t. m., ob 17. uri bo v okviru praznovanj ob 50-letnici priključitve Primorske velik rock koncert z naslovom »Rock za 50 let«, na katerem bodo nastopile slovenske rock skupine. Koncert organizira občina Nova Gorica v sodelovanju z revijo Rock vibe. Vstop prost.

Schiozzija. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob nedeljah 11-13.

PADRIČE

Raziskovalni center Area- paviljon E1: do 27. t. m. je na ogled razstava »Realfiction - Natura Naturans 2« - razstavlja umetniki iz Slovenije, Hrvaske, Ceske, Avstrije, Poljske, Nizozemske, Nemcije in Italije. Urnik: 10.30-13, 16-18.30, ob praznikih 10.30-13, zaprto ob ponedeljkih.

MILJE

Sedež turistične ustanove: na ogled je fotografska razstava Silvia Stagnija »Muja med preteklostjo in sedanjostjo«.

SESJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

GORICA

Pokrajinski muzej na gradu: razstavo »Perurjski zakladi« so podaljšali do 5. oktobra. Urnik ogleda: ob torkih, sredah, četrkih in petkih od 10. do 18. ure; ob sobotah in nedeljah od 10. do 22. ure, ob 19. in ob 21. uri vodena obiska.

SLOVENIJA

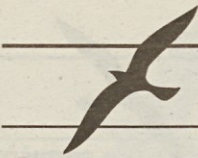
PIRAN

Galerija Meduza 2: do 26. t. m. bodo na ogled dela spanske slikarke Marise Casado.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija (Burgasse 8): do 14. t. m. je na ogled razstava »Dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Gustav**
 20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
 6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Melba Ruffo in Stefano Ziantoni), vmes(7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
 10.05 Film: Vacanze svedesi (kom., Svedska '95, r. S. Apelgren, i. Andreas Hoffer, Peter Haber)
 11.30 Dnevnik
 11.35 Aktualna odd.: Verdemattina (vodita Janira Majello in Luca Sardella)
 12.25 Vreme in dnevnik
 12.35 Nan.: Gospa iz rumenem (i. Angela Lansbury)
 13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
 14.05 Film: Guardia, guardia scelta, brigadiere e maresciallo (kom., It. '56, r. M. Bolognini, i. A. Sordi)
 15.40 Mladinski variete Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mario Serio), vmes risanke in nan. Boy meets world
 18.00 Dnevnik
 18.10 Komicni filmi
 18.25 Nan.: Hai paura del buio? - Ali se e bojis teme?, 18.55 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour, Joe Lando)
 19.50 Vremenska napoved
 20.00 Dnevnik in sport
 20.35 Variete: La zingara (vodi Cloris Brosca)
 20.50 Film: Una strada per il paradiso (dram., m ZDA '91, i. Melanie Griffith, Don Johnson)
 22.50 Dnevnik
 22.55 Glasba: Napoli prima e dopo
 0.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme

RAI 2

6.25 Variete: Videocomic
 7.00 Nan.: Zelene jagode
 7.35 Varjete za najmlajse, vmes (9.35) nan. Lassie
 10.00 Sereno variabile
 10.10 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara
 11.45 Dnevnik
 12.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi P. Limiti, 1.)
 13.00 Dnevnik
 13.30 Dok.: V kraljestvu narave
 14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
 15.25 Film: Maruzzella (dram., It. '56, i. M. Allasio)
 16.15 17.15 Dnevnik, vreme
 17.20 Nan.: Bonanza
 18.10 Vreme, dnevnik, sport
 18.40 Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile
 19.00 Nan.: Rex
 19.55 Aspettando Macao
 20.30 Dnevnik
 20.50 Koncert: Jovanotti
 22.40 Nan.: Dvojni obraz pravice - Ena sama zrtev
 23.30 Dnevnik
 0.00 Vreme, nocni dnevnik, nocni sport
 0.25 Variete: Pizza Pizza
 0.55 Film: M7 non risponde (krim., VB '52)

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, vreme
 8.30 Dokumenti: Geo
 9.00 Film: Il carabiniere a cavallo (kom., It. '61)
 10.30 Aktualno: Italijanska ustava, 11.00 Grand Tour
 12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
 12.20 Nad.: In nome della famiglia
 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
 14.50 Nan.: Bird
 15.35 Sportno popoldne: atletika, dresura, 16.15 koltanje, 16.30 polo
 17.00 Dok.: Geo magazine
 18.25 Nad.: In nome della famiglia
 19.00 Dnevnik, dezelne vesti
 20.00 Variete: Blob
 20.30 Nan.: Friends
 20.50 Film Perry Mason: Serata con il morto (krim., ZDA '93, i. W.R. Moses, Hal Halbrook)
 22.30 Dnevnik, dezelne vesti
 22.55 Portreti: Alberto Sordi
 0.30 Dnevnik, pregled tiska
 1.10 Variete: Fuori orario
 1.15 Film: Petulia ('68)

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare
 6.50 TV film: Komisar Cordier
 8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 10.00 Perla nera, 10.30 I due volti dell' amore, 11.00 Regina
 11.30 Dnevnik
 11.40 Aktualno: Forum
 13.00 Kviz: Kolo sreće, vmes (13.30) dnevnik
 14.30 Nad.: Sentieri - Steze
 15.30 Film: Picnic (kom., ZDA '55, i. W. Holden, K. Novak, R. Russell)
 17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanocchi)
 18.55 Dnevnik in vreme
 19.30 Variete: Game Boat
 20.35 Variete: La festa del villaggio (vodi D. Mengacci)
 23.05 Film: Taps - Squilli di rivolta (dram., ZDA '81, i. S. Penn, Tom Cruise)
 1.30 Pregled tiska
 1.50 Film: Ci troviamo in galleria (kom., It. '53)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
 8.45 Nan.: Love Boat
 9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
 11.30 Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.30 Sgarbi quotidiani
 13.45 Nad.: Beautiful
 14.15 TV film: Una madre sotto accusa (dram., ZDA '93, i. Joanne Woodward, Laura Linney, E. Reed Diamond)
 16.15 Nan.: Sisters - Spremembe - Prerojenja (i. Swozie Kurtz)
 18.15 Nan.: Casa Vianello
 18.45 Variete: 6 del mestiere?! (vodita Claudio Lippi, Luana Ravegnini)
 20.00 Dnevnik TG 5
 20.30 Variete: Paperissima Sprint (vodi Michele Hunziker)
 20.45 Film: Vivere fuggendo (dram., ZDA '96, r. Michael Scott, i. Faith Ford, Kyle Secor)
 22.45 Dnevnik
 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
 1.00 Nocni dnevnik Tg5 (vodi Enrico Mentana)
 1.15 Sgarbi quotidiani
 1.30 Paperissima sprint
 1.45 Pregled tiska

ITALIA 1

6.40 Otroški variete, vmes Ciao Ciao mattina in risanke
 9.20 Nan.: Mc Gyver, 10.25 Strade di San Frannccisco, 11.25 Chips
 12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
 12.55 Nan.: Pazzi risate ...
 13.55 Otroški variete Ciao Ciao Parade in risanke
 14.00 Nan.: Baywatch, 15.00 Hercules
 16.00 Variete za najmlajse: Sorridi, c'è Bim Bum Bam, 17.25 Batroberto 2
 17.30 Nan.: Sweet valley high - Koma, 18.00 Willy, princ v Bel Airu
 18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio
 19.05 Variete: Fuego (vodi Alessia Marcuzzi)
 19.45 Glasba: sarabanda (vodi Enrico Papi)
 20.40 Film: I mitici - Colpo gobbo a Milano (kom., It. '94, r. C. Vanzina, i. C. Amendola, M. Bellucci)
 22.45 Film: Cose preziose (thriller, ZDA '94, i. Max von Sydow, Ed Harris)
 0.40 Fatti e misfatti
 0.50 Italija 1 sport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
 13.40 Film: David Copperfield
 15.50 FBI
 19.00 Zoom umetnost
 20.15 Dnevnik v nemščini
 20.30 Sotto questo sole...
 21.30 Film: Dolce Hemma, cara Bobe

MONTECARLO

12.45 19.30, 22.30, 1.40 Dnevnik, 13.00, 19.50 Sport
 12.10 Nan.: Parker Lewis
 14.15 Film: Sei canaglia, ma ti amo (kom., ZDA '50)
 16.30 Nan.: Switch
 17.35 Variete: Poletni Zap zap
 20.05 Caron dei Tg
 20.30 Film: Il cervello da un miliardo di dollari (krim., VB '67)
 23.10 Film: Oscar insanguinato (krim., VB '73)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
 9.20 Včeraj, danes, jutri
 9.25 Videoring
 9.55 Tedenski izbor: nan. Jake in debeluh (ZDA, 23. ep.)
 10.45 Film: Tajni hitlerjevi dnevniki (Nemcija)
 13.00 Poročila
 13.05 TV igrice: Lingo (ponovitev)
 13.30 Viudeostrani
 13.55 Tedenski izbor: Po domače, 14.50 TV konferenca, 15.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
 15.55 Mostovi
 16.25 TV prodaja
 16.55 Videostrani
 17.00 Obzornik
 17.10 Otroški program: Taborniki in skavti (34. oddaja), 17.25 Nizozemska nad. Med vetrom in vodo (5. del)
 17.40 Zlati prah: Duh iz steklenice
 18.00 Po Sloveniji
 18.30 Prodaja
 18.40 TV igrice: Kolo sreče
 19.10 Včeraj, danes, jutri
 19.15 Risanka
 19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
 20.05 Dokumentarna oddaja: Med nebom in zemljo
 21.05 Studio City
 21.55 Včeraj, danes, jutri
 22.00 Odmevi, vreme, sport
 22.45 Nemska nanizanka: Kir Royal (r. Helmut Dietl, i. Franz Zaver Kroetz, Senta Berger, Dieter Hildebrandt, 2. epizoda)
 23.45 Svet poroca
 0.15 Studio City
 1.00 Videoring
 1.30 Videostrani

Koper

15.00 Euronews
 16.25 Film: Nevarni prehod (Vojni, VB '79, r. Jack Lee Thompson, i. Anthony Quinn, Malcom McDowell)
 18.00 Program v slov. jeziku: Primorski magazin
 18.30 Reportaza
 18.45 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
 19.25 Nan.: Dragnet, 20.00 Otroška oddaja: Peter Pan Club
 20.30 Slovenia magazin
 21.00 Pogovorimo se...
 21.30 54. medn. beneski filmski festival - Posebna oddaja
 22.15 TV Dnevnik Vsedanes, vreme
 22.30 Glasbena oddaja: Radio Live
 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme

RADIO**Slovenija 1**

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Intelakta v živo; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Ekološki kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 18.30 Minute za jazz; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Glasb. utrinki; 21.05 Igra; 21.55 Medigra; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.40 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost; 14.00 Drobntine; 15.30 DIO, šport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Pozor, snemamo; 17.00 Glasba ob 5-ih; 18.45 Črna kronika; 19.30 Leva scena; 21.00 Zavrite, uganite; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.25 Spot-400; 22.30 Štos - Še v torek obujamo spomine.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Operne

melodije; 11.03 Človek in zdravje; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Repriza; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 DIO; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esei; 17.00 Duhovna glasba; 17.45 Sodobna umetnost; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S solističnih in komornih koncertov; 22.05 Logos; 22.25 Glasba našega časa; 23.50 Napoved; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Slov. glasba: Do konca in naprej; 11.00 Horoskop; 11.30 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 18.00 do 19.00 Glasba in informacije; 19.30 do 20.00 Glasba; 20.00 do 22.00 Iz kulturnega sveta; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah, Drobci zgodovine; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 govorimo o...; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla singel;

10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 O manjšinah; 12.00 Ballo è bello, 13.00 L' una blu; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.50 Rap; 18.15 Male istrske zgodbe; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Glasb. vrtljak; 8.30 Odprimo knjigo pravljic; 8.45 Glasba za vse okuse; 9.30 Izbrani listi; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga: Tisoč dni, dvesto noči (M. Soslč, i. T. Gogala, 28. del); 12.00 Kratki časi, nato Glasb. predah; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Ob Rižani in Rokavi, v iskanju slov. Istre; 15.15 Hop, Cefizelj; 16.00 Moški in bogovi; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: F. Busoni; 18.00 Roman: Ostrigeca! (M. Tomsčič, r. S. Verč, 21. del); 18.15 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Lestvica glasbe; 17.00 Športni komentar; 18.30 Otroški vrtljak; 20.30 Smeh in glasba (vsakih 14 dn).

Radio Koroška

18.10-19.00 Otroška oddaja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
 Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.o. — Družba za založniške pobude
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
 Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
 e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
 Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
 Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
 za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
 DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
 ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
 Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severno in vzhodno Evropo je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Ob severozahodnih vetrovih se našim krajem hitro približuje hladna fronta, ki bo ponoči presla Slovenijo. Pred njo priteka k nam topel in suh zrak.

Temperature
zraka so bile
izmerjene včeraj
ob 7 in 13 uri.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vziđe ob 6.40 in
zatone ob 19.25.
Dolžina dneva 12.45.

LUNINE MENE

Luna vziđe ob 13.58 in
zatone ob 23.51.

Morie

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 24,6
stopinje.

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo podnevgoden in spodbuden, moteno pa bo spanje vremensko najbolj občutljivih ljudi.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.24 najvišje 4 cm, ob 7.17 najnižje -10 cm,
ob 14.10 najvišje 25 cm, ob 22.06 najnižje -21 cm.

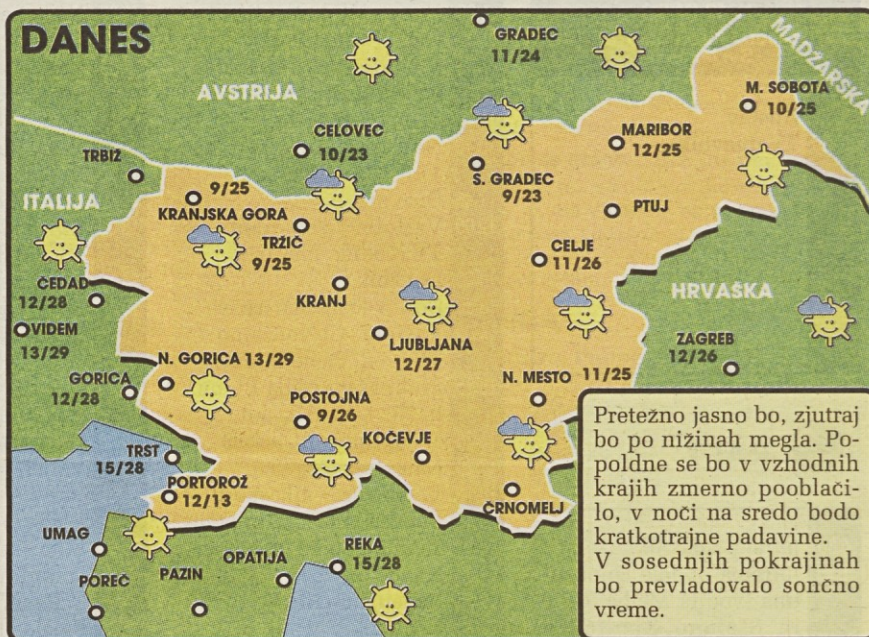
Jutri: ob 5.38 najvišje 2 cm, ob 7.42 najnižje 0 cm, ob 15.55 najvišje 19 cm, ob 0.10 najnižje -26 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	24	2000 m	12
1000 m	19	2500 m	10
1500 m	15	2864 m	8

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Pretežno jasno bo, zjutraj bo po nižinah megla. Popoldne se bo v vzhodnih krajih zmerno pooblacilo, v noči na sredo bodo kratkotrajne padavine. V sosednjih pokrajinah bo prevladovalo sončno vreme.

JUTRI

V sredo in četrtek bo prevladovalo sončno vreme. Ohladilo se bo, pihal bo severovzhodni veter.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Bo tisk zares spoštoval zasebnost Dianinih sinov?

LONDON - Direktorji britanskih bulvarskih časopisov so se samokritično obvezali, da ne bodo vdicali v zasebnost Dianinih sinov, princev Williama in Harryja, in da ne bodo motili njunega zalovanja. Britansko bulvarsko časopisje se je znaslo na udaru, ker ga večina bralcev obtožuje, da je posledno krivo za Dianino smrt. Kaplji, ki sta sodu izbili dno, je bil poskus skandalističnih časopisov, da so za pogrebno slovesnost iskali gluhoneme, ki bi iz ustnic članov kraljevske in Spencerjeve družine prebrali, kaj si pravijo med pogrebno slovesnostjo najozji Dianini sorodniki, in sobotni prelet parka v Althorpu, kjer so pokopali Diano, kljub prepovedi oblasti.

Britanska vlada je medtem razresila prometni problem, ki ga predstavlja gomila roz za Diano pred Buckinghamsko in Kensingtonsko palačo ter palačo St. James: ovelo cvetje bo gnojilo prst cvetličnih gred v Kensingtonskih vrtovih. Ljudje iz vse Velike Britanije so od smrti lady Diane prejšnjo nedeljo na cesto pred palačami prinesli prek milijon sopkov. Pred princesinim zadnjim domom, Kensingtonsko palačo, je gomila roz tako velika in je iz zraka videti kot letalo concord.

Britansko ministrstvo za kulturo je v soglasju z družino Spencer napovedalo, da bodo delavci v parkih ob pomoči prosto-

voljcev danes začeli pospravljati cvetje. Obljubilo je, da bodo določili nova mesta, kamor bodo vsi, ki bodo želeli, tudi kasneje lahko polagali rože v spomin na princeso Diano.

Se sveže sopke, plisaste igrače in darilca bodo razdelili bolnišnicam in domovom za ostarele. Ovelo cvetje bodo uporabili kot kompost za cvetlične grede v Kensingtonskih vrtovih. Pisma bodo shranili, dokler se družina ne odloči, kaj storiti z njimi, so se sporočili s kulturnega ministrstva.

Televizija BBC pa je

sporocila, da naj bi pogreb lady Diane po prvih ocenah Britanskega urada za raziskavo gledanost včeraj prek televizije spremljalo 31, 5 milijona oz. skoraj 60 odstotkov Britancev. To je največja gledanost enega samega dogodka v televizijski zgodovini na Otoku in veliko več kot 22 milijonov gledalcev, ki so spremljali poroko lady Diane Spencer in prestolonaslednika Charlesa v katedrali svetega Pavla leta 1981. Pogreb Winstona Churchilla leta 1965 je prek televizijskih

ekranov spremljalo 19 milijonov Britancev, pogreb Lorda Mountbattena leta 1979 pa 15 milijonov Otočanov.

Nemška agencija DPA poroča, da naj bi v Nemčiji pogreb valežanske princese, ki so ga prenasale vse stiri največje televizijske postaje ARD, ZDF, RTL in Sat1, gledalo več kot 16 milijonov Nemcev oziroma vsak peti.

Neposredni televizijski prenos pogreba je gledalo tudi več kot 14 milijonov Italijanov. (STA/AFP)

Elton John posnel Svečo v vetru

LONDON - Elton John upa, da bo zbral 16 milijonov dolarjev za »Dianin sklad« s prodajo singla Candle in the wind, ki jo je priredil za princeso in zapel med pogrebno maso za Diano v Westminsterski katedrali minulo soboto. Petdesetletni pop zvezdnik je takoj po koncani masi odšel snemat klavirsko izvedbo skladbe. Izkupicek od prodaje plošč bodo namenili najljubšim dobrodelnim organizacijam lady Diane.

Zaročenec španske princeze poravnal obveznosti do občine

BARCELONA - Zaročenec španske princese Christine, ki je mestnim oblastem v Barceloni dolgoval več kot tri tisoč ameriških dolarjev, je pred nekaj dnevi poravnal vse dolgeve in bo tako 4. oktobra neobremenjen vstopil v zakonko zvezo z najmlajšo hčerko španskega kralja Juana Carlosa in kraljice Sofie. Devetindvajsetletni rokometas Urdangarin, ki je princ Christino spoznal na lanskeoletnih olimpijskih igrah v Atlanti, barcelonskim oblastem ni plačal kazni za 19 prometnih prekrškov ter davkov na avtomobil, motor in hiso. Prejšnji mesec pa je Barcelono dobila pisno pritožbo, v kateri je protikorupcijska komisija, za katero dotlej ni slisal se nihče, zapisala, da je "nemoralno, da mestna oblast zaseže lastnino navadnih državljanov za majhne dolgeve, do določenih oseb pa je sumljivo lena". (STA/AP)

Pravoslavna cerkev svari pred Davidom Copperfieldom

MOSKVA - Ruska pravoslavna cerkev je pred začetkom turneje ameriškega iluzionista Davida Copperfielda po Rusiji ljudi posvarila pred "dahovnimi in telesnimi posledicami" njegovih spektaklov. "Sodelovanje in celo samo gledanje takih okultnih predstav ima pogubne posledice, ki lahko človeka privedejo celo v norost ali samomor," je v pogovoru za agencijo Itar-Tass opozoril prior moskovskega samostana Sretenski, igumen Tihon. Moskovanci se po priorjevih besedah ne zadržujejo, v kakšno stanje duhovne odvisnosti od najbolj crnih uničujočih sil se spuščajo samo s tem, ko gredo na predstavo. David Copperfield, znameniti carodej, ki je pred dvema milijonoma zapreadenih Newyorčancov odcaral Kip svobode ali pa enega od vagonov Orient ekspresa, se je sinoci v praznični dvorani v Kremlju ob koncu praznovanj 850. obletnice Moskve prvič predstavil Rusom. Svoje spektakle bo v Moskvi uprizorjal do 10. septembra. Vstopnice po bajnih cenah - do 600 dolarjev - so bile v hipu razprodane, zato so se prireditelji trem napovedanim predstavam odločili dodati še dve izredni. Na sobotni novinarski konferenci je Copperfield, cigar predniki prihajajo iz Rusije, zatrdil, da bo vse, kar bo odcaral, tudi pricaral nazaj. (STA/AFP)

Grkinja Miss (okrnjene) Evrope

KIJEV - Grkinjo Isabelle Darras so v soboto zvečer v Kijevu izvolili za Miss Evrope 1997. Tekmovanje so pretresali skandali, devet kandidatke je zaradi obupnih bivalnih pogojev celo odpovedalo udeležbo. Devet izmed 39 pretendenk na tiaro najlepše, lepote Anglije, Irske, Walesa, Nemčije, Danske, Finske, Švedske, Svice in Noveske, je par dni pred tekmovanjem pobeignilo iz Ukrajine, zaradi (kot krone vsega) "umazanih rjuh in mravelj v desertu". Stanovale so v predmestnem sanatoriju. (STA/AFP)